

FEHÉR KLÁRA

NÉGYEN MEG A BÉKA

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET

amit tekintsünk inkább bevezetésnek, mert ez csak egy véletlen találkozás története

MÁSODIK FEJEZET

ami tulajdonképpen még mindig nem fejezet, csak egy esti beszélgetés története

HARMADIK FEJEZET

ami igazság szerint az első. Izgalmas készülődés

NEGYEDIK FEJEZET

Spirituszkocka és Pufók, a nyúl

ÖTÖDIK FEJEZET

Teréz, a Béka

HATODIK FEJEZET

Barlang, indiántanya, felfedezők

HETEDIK FEJEZET

És mi lesz, ha esik az eső?

NYOLCADIK FEJEZET

Az első éjszaka, és egy titok, amiről máris ketten tudnak

KILENCEDIK FEJEZET

Csónak, futóbab és egy tudományos tévedés

TIZEDIK FEJEZET

Öcsi nagy kalandja

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Öcsi nem akart eltévedni

TIZENKETTEDIK FEJEZET

A titokzatos csomag

TIZENHARMADIK FEJEZET

Öcsi mindent jóvátesz

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Diadalmas hazatérés - és egy kellemetlen távirat

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Váratlan találkozás

TIZENHATODIK FEJEZET

Viharban

TIZENHETEDIK FEJEZET

Két kislány titka

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Miből van az Ismeretlen Part?

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Öcsi kalandos ebédet főz

HUSZADIK FEJEZET

Sasok Sziklája és Mesélő Part

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

Hogyan kezdődik a barátság?

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

Lehet-e négy Bölcs Nyaralót otthon hagyni?

HUSZONHARMADIK FEJEZET

A szomorú kalózkapitány

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

Sürgős levél a Jó Barátoknak

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

Honnan tudták a felnőttek?

ELSŐ FEJEZET

*amit tekintsünk inkább bevezetésnek,
mert ez csak egy véletlen találkozás története*

Ha anyu látta volna!

De szerencsére anyu ilyenkor még munkában van, és persze apa is. Öcsi napköziben, Kari délutános... nem, senki sem láthatta meg Jutkát. Jutka ugyanis, ahelyett hogy tanítás után hazasietett volna, csavargott az utcán. A táska persze nehéz volt, mert igaz, hogy Éva néni megmondta, hogy csak az aznapi könyveket és füzeteket szabad a táskába tenni, semmi mást... de hát... Az ember nem írta fel rendesen a tanrend-változást, és különben is, a festékes dobozt mindig magával hordja és a két Verne-könyvet is, amit Szabó Juci adott kölcsön, és az új emlékkönyvet is meg kell mutatni a lányoknak. Egyszóval akármilyen rendesen akarja valaki berakni este a táskáját, mire az iskolába ér vele, tele van ezerféle kacattal, és lehúzza az ember vállát.

De hát nem kell rohanni a táskával. Meg is lehet állni. Sőt, ha nem lehetne, Jutka akkor is megállna, mert meg kell nézni a kirakatokat. Anyu ugyan ezerszer mondja, hogy „gyerekek, ne ácsorogjatok, az iskolából siessetek haza, csináljátok meg a leckét, vasárnap délelőtt úgyis együtt sétál a család, akkor nézelődhetünk eleget”. De Jutka nem tud betelni a kirakatokkal. Már annyiszor elhatározta, hogy lehajtott fejjel fog elmenni a pompás, színes kirakatok előtt, még fél szemmel se fog odanézni... hiába. Mindjárt a sarkon hatalmas porcelánüzlet van. Jutka egyszer olvasott egy könyvet a porcelán titkáról, és a könyv mellékleteként egész sereg színes fénykép volt a kötetben, a világ leghíresebb porcelánmintáiról. Jutka felismerte a kínai porcelánt, a meissenit, a herendit, a zsolnait, és félórákig tudott álldogálni és bámulni a tojáshej-vékony csészéket, karsú teáskannákat, aranyszélű tányérokat. De ha csak porcelánüzlet lett volna! Mindjárt mellette egy Ofotért-bolt, rengeteg fényképezőgéppel és filmfelvételével, és Jutka arra gondolt, hogy ha volna egy fényképezőgépe, akkor mennyi nagyszerű felvételt készíthetnének az Őzike-örs kirándulásairól és a sok fényképből végül egy albumot...

Azután egy játékuzet következett, utána egy papír és írószer, majd egy nagy áruház, rádiókkal és gyönyörű ruhákkal. Múltak a félórák, az órák is, otthon a sütőben hiába várta Jutkát az ebéd... Jutka báméskodott, megfélekedezett minden másról, és néha bizony csak arra eszmélt, hogy a kirakatokban felragyognak a neonfények, és erre iszkiri, gyorsan hazafelé indult, hogy otthon legyen, mielőtt a család hazaérkezik.

De néhány napja Jutkát nem érdekelték a kirakatok. Mégsem sietett haza az iskolából. Lassan, kedvetlenül baktatott.

Most is megállt a porcelánok előtt, de már nem érdekelte, hogy új készletet tettek a kirakatba. Egyáltalán, semmi sem érdekelte. Az se, hogy a számtandolgozata ötös volt és az se, hogy rajzórán véletlenül végigöntötte cinóberpirossal a kész munkáját. Ha Éva néni ilyen igazságtalan! És a lányok ilyen gyávák!

- Jutka! Szervusz! Hé, nagylány, neked szóltam.

Jutka ijedten nézett körül, aztán bíborvörösre vált az arca. No, még csak ez hiányzott. Palkó!

Palkó huszonhárom éves fiatalember, anyu öccse. Tulajdonképpen egészen a legutóbbi időkig nagyon jó barátságban élt Jutkával. Amikor a szomszédban laktak, gyakran megesett, hogy Palkó gyógyította meg a törött bababútort. Egyszer még detektoros rádiót is készített a Bartal-

gyerekeknek, mármint Jutkának, Karinak és Öcsinek. És Palkótól tanultak meg malmozni és gombfocizni is. Csakhogy ez is olyan furcsa dolog. Két-három évvel ezelőtt Jutka azt mondta, hogy „kezét csókolom, Palkó bácsi”. De most? Hiszen Jutka már majdnem nagylány. Tizenegy éves, Mikuláskor az iskolai bálon egy fiú táncra kérte... Nem, Jutka már igazán nem mondhatja egy huszonhárom éves fiatalembernek azt, hogy kezét csókolom, meg azt, hogy bácsi. De mit mondjon? Hiszen a nagybátyja, még hozzá nem is akármilyen nagybácsi: érettségizett, tanult műszerész, akit most a gyár egyetemre jelölt. Otthon mást se lehet hallani, mint: „Miért is nem hasonlítotok Palkó bátyátokra... Palkó, az igen! Bezzeg, amikor Palkó tízéves volt...”

Szerencsére, Palkó mostanában rengeteget dolgozott, sőt udvarolni is járt, ami azt jelentette, hogy Jutkának ritkán kellett vele találkoznia, és ilyenkor köszönés helyett mindketten valamit morogtak az orruk alatt. Amennyire csak lehetett, Jutka kerülte a megszólítást.

És most egyszerre csak felbukkan Palkó, itt jön, vele szemben, aktatáskát lóbál, és barátságosan integet.

- Szervusz, nagylány, meg se ismeresz? Vagy azt várod, hogy kezét csókolommal köszönjek neked?

- Nem, dehogyis, csó... szervusz - mondta erre gyorsan Jutka, és szeretett volna odábbállni.

- Sietsz? - érdeklődött Palkó.

- Hát... bizony...

- Persze, most jössz az iskolából, és még nem ebédeltél. Pedig mindjárt fél három - mondta Palkó, és a fejét csóválta. - Rettenetes, mennyire túlterhelik a gyerekeket. Biztosan mindenféle különóra jársz.

Jutka hallgatott. Most lódítson? Vagy vallja be, hogy fél kettőkor jött ki az iskolából, és azóta az utcán csatangol?

- Te, Jutka, mi van veled?

- Mi lenne? Semmi.

- Nézz csak a szememben.

Jutka Palkóra nézett. Szeretett volna szépen, nyíltan nézni, de hirtelen elkapta a tekintetét, és érezte, hogy a szemét elborítja a könny.

- Jutka, ugye, valami baj van? Intő?

- Dehogyis...

- Egyesre feleltél?

- Nem.

- Hát akkor?

- Éva néni igazságtalan. Igenis, igazságtalan.

- Szent Kleofás! Ilyen nagy lány, és az utcán bög. Gyere gyorsan, veszek neked süteményt.

- Ebéd előtt?

- Persze, még nem ebédeltél. De azért ne álljunk itt az utcán. Gyere gyorsan, leülünk egy eszpresszóban, és elmondod, mi bajod van.

Palkó feketekávét rendelt, Jutkának meg málnaszörpöt és krémest.

- Ide figyelj, Jutka, nekem pontosan egy óra időm van. Ha azalatt el akarod mondani...

Elmondani? Dehogy akarja elmondani. Senkinek se akarja... De amikor olyan nehéz a szíve! És Palkó jó barát. Amikor Jutka első általánosba járt, Palkó már érettségi előtt állt, mégis hányszor segített neki füzetet margózni meg ceruzát hegyezni! Az állatkertbe is elvitte, és karácsonyra tréfás játékokat szerkesztett. Palkóban bízni lehet.

- Jutka, már csak ötvenöt percem van.

Jutka igazán nem akart sírni - mert ő sohasem sír -, csak éppen nagyot nyelt, és elkeseredve mondta:

- Legszívesebben kimaradnék az iskolából.

- Persze, minek is járnál? Már most annyit tudsz, mint egy egyetemi tanár vagy egy atomfizikus, nem?

- Nem.

- Hát akkor mégis jobb, ha iskolába jársz még egy kicsit.

- De nem ide. Én...

- Szóval mégis intőt kaptál?

- Nem. A Béka utálatos volt, és Éva néni neki adott igazat, és az Ózike-örsnek nem sikerült a próbázás, és igenis, tegyék ki őt a nyári táborozásból.

- Nagyszerű. Most már igazán nem értek egy szót se - mondta Palkó. - Leszel szíves lefordítani magyarrá.

- Az úgy volt, hogy mi már próbaidős úttörők vagyunk, és én vagyok az örsvezető.

- Ezt értem.

- És az örs megbeszélte, hogy vasárnap kirándulunk a Hármashatárhegyre, és az egész örs egyszerre fog próbázni. Ezt is érted?

- Tökéletesen - mondta Palkó bácsi. - Akarsz még egy krémest?

- Köszönöm, nem. És mindenki ott volt a próbázáson, csak a Béka nem.

- Minek nektek a próbázáshoz béka?

- A Béka az egy lány, csak az a csúfneve, mert... olyan utálatos és hideg és...

- Ugrál és tóban lakik, nem?

- Nem. Csak olyan zöld - mondta Jutka, és a könnyein át nevetett.

- Szóval ti ott voltatok, és a Béka nem volt ott.

- Igen. És már szeretttük volna megkezdeni a próbázást, de vártunk. Először is félórával tovább vártunk a gyülekezőhelyen, hagytuk, hogy elmenjenek a villamosok. És azután megint csak vártunk a Kolozsi téren...

- Biztosan beteg volt a Béka, nem?

- Dehogy volt beteg. Biztosan elaludt. Vagy nem akart jönni.

- Megígérte, hogy eljön?

- Azt nem kell megígérni. Az örsben fegyelem van. Ha én kiírom a táblára, hogy az Ózike-örs reggel fél nyolckor gyülekezik, akkor az mindenkire kötelező.

- Hátha nem tudott eljönni?
  - Ha ismernéd, milyen utálatos, akkor nem védenéd.
  - Én nem védem. Különben meséld tovább, légy szíves, mert már csak negyven percem van.
  - Szóval, mi sokkal később érkeztünk fel a nagy tisztásra, mint a másik két órs, és azok már javában próbáltak és játszottak, és... és teljes létszámmal ott voltak, pedig én szerettem volna jelenteni Éva néninek, hogy a mi órsünk volt a legkiválóbb.
  - Értem. Szóval a Béka egy utálatos béka, te pedig egy hiú kis majom vagy.
  - Nem vagyok hiú majom, de az én órsőmben...
  - Tied a cipőd vagy a nyelvtankönyved, de nem az órs.
  - Azt csak úgy mondom.
  - A Béka tehát hiányzott. És miért hiányzott?
  - Ezt akartam én is tudni. Amikor este lejöttünk a hegyről, mindenki hazament, én pedig elmentem Antal Terézékhez.
  - Ki az az Antal Teréz?
  - A Béka.
  - Otthon volt?
  - Hát persze hogy otthon volt. Egy hosszú előszobán át bevitt a szobájába, és azt mondta, üljek le, ő mindjárt jön, és aztán egy félórára eltűnt. Én ott ültem, és néztem a könyveit meg a játékait, rengeteg mindenféleje van. Te, Palkó, ha nekem egyszer olyan gyönyörű szobám volna... És amikor visszajött a Béka, mindjárt azt mondtam, hogy te Béka, ha neked ilyen gyönyörű szobád van, akkor legközelebb az órsi összejevetelt itt tartjuk nálad... Erre a Béka elhúzta a száját, és azt mondta, sajnós nem lehet, mert túl nagy lenne a lárma és a rendetlenség.
  - Mire te?
  - Azt mondtam, hogy köszönöm szépen ezt a szíves vendéglátást, és légy szíves, mondd meg, hogy miért nem voltál ma próbázni? Azt felelte, hogy „nem értem rá”. Erre én azt mondtam, hogy akkor kimenthetted volna magad, erre azt felelte, hogy a kirándulás nem kötelező, és utálja az olyan lányokat, akik fontoskodnak, és nem hagyják békén az embert. Nagyon mérges lettem, és azt mondtam, hogy év elején, amikor egyetlen ismerőse sem volt az osztályban, akkor ugye jó volt, hogy fontoskodtam, és mindennap megkérdeztem tőle, hogy minden tárgyból ott tart-e már, ahol mi, és jó volt, hogy kölcsönadtam a tavalyi füzeimet... mire...
  - Mire?
  - Mire a Béka azt felelte, hogy ő nem szokta a jótetteit utólag felróni, és ha nem szívesen adtam, akkor minek adtam? Hát mit szólsz ehhez, Palkó?
- Palkó megkeverte a feketéjét, és elgondolkozva azt mondta:
- Hát... van benne valami igazság.
  - Úgy? Akkor kár is volt elmesélnem - szípogeta Jutka.
  - Huszonöt percem van. Ha sírni akarsz, ne ökölled dörgöld a szemedet, mert kötőhártyagyulladás kapsz. Különben sem értem, hogy ezen mit kell bögni?
  - Nem ezen... - mondta Jutka.

- Hanem?

De Jutka ezt már igazán nem tudta becsületesen elmondani. Mert akkor, ott, a Békának ő azt mondta... igenis, mérgében azt mondta, hogy az ilyen hálátlan alakokat ő ki fogja dobni az őrsből, és majd megmutatja, hogy Antal Teréz nem próbázhat, és nem fog eljönni nyári táborozásra, és majd ő gondoskodik róla, hogy ne legyen maradása az osztályban. Ez volt az igazság, de hiába, ezt nem lehetett így elmesélni Palkónak. Ezért Jutka csak onnan folytatta a történetet, hogy nagyon összevesztek, és másnap az iskolában Éva néni kihirdette, hogy az oxigénesek meghívtak ötven úttörőt...

- Kik azok az „oxigénesek”? - vágott közbe türelmetlenül Palkó. - Most már igazán kevés az időm, légy szíves, ne adj fel rejtvényeket.

- Nem tudod? Hát az Oxigéngyár dolgozói, akik az iskola védnökei, és kis szerszámokat adtak nekünk a politechnikához. Most pedig meghívtak ötven úttörőt, úgy, hogy fizetik a balatoni táborozás költségeit. Anyuék nagyon örültek, hogy én is megyek, mert Öcsi talán elmehet az iskolai napközi táborba, Kari egy barátjával megy biciklitúrára, és ha én is elutazom, akkor anyuék is nyugodtan kérhetnek üzemi beutalót Görömböly-Tapolcára vagy Mátrafüredre. És most nem merem otthon megmondani, hogy mégse megyek...

- Miért nem mész?

- Mert amikor Éva néni felírta a jelentkezőket, akkor a Béka is jelentkezett, és erre felálltam... és...

- No, most kezd a dolog érdekessé válni - csóválta a fejét Palkó.

- Felálltam, és azt mondtam, hogy Antal Teréz nem érdemli meg a jutalom-táborozást, és az őr úgyis ki fogja zárni. És... és ha ő megy, akkor én nem megyek.

- Mire Éva néni?

Jutka lehajtotta a fejét.

- Azt mondta: sajnálom, hogy éppen a legjobb tanulónk, Bartal Jutka nem jön velünk - és kihúzta a nevemet. Aztán óra után még odaszólt, hogy mondjam meg otthon a kedves szüleimnek.

- És te?

- Nem merem megmondani. Éva néni másnap lehívatott, és megkérdezte, hogy mit szóltak otthon? Én pedig azt mondtam, hogy még nem tudtam erről beszélni, de ha agyonvernek, én akkor sem nyaralok együtt a Békával. Éva néni erre azt felelte, hogy erre nem is kényszerít senki. Ő csak annyit kíván, hogy az osztály békességben éljen. Erre megmondtam, hogy nemcsak én utálom a Békát, a többiek se szeretik, és senki sem örül, hogy együtt táborozik velünk. Éva néni azt felelte, hogy... Különben mindegy... Éva néni eddig olyan kedves volt hozzám és... és a lányok igenis gyávák, mert tízpercben mind azt mondta, hogy nekem volt igazam, de Éva néni előtt egyik se merte kinyitni a száját.

- És a Béka?

- Azt kérte, hogy tegyék át másik őrbe.

- Nézd, Jutka, most nincs időm arra, hogy leszidjalak, pedig megérdemelnéd. Az egész őrvezetésről és a Béka-ügyről még beszélgetünk, de ha már így adódott, hát megsúgom neked, nem tudtam, hogy milyen nyári tervek van, de én is kitaláltam valamit. Kari, Öcsi meg te, velem jöhettek a Balatonhoz, addig, amíg anyuék nyaralnak.

- Hová?

- Drága barátnóm, most már igazán rohannom kell. Holnap felmegyek anyádhoz, addig hallgass, én majd elintézek mindent. Sátor, csónak, nomád élet... Fizetek, kérem! Egy dupla, egy málna, egy krémes... Te meg ne itasd az egereket, Jutka, hanem rohanj haza. Tudod, hogy eddig mindenből kihúztalak...

- Te vagy a legdrágább nagybácsi! - kiáltotta Jutka, és Palkó nyakába borult. - De úgysem engednek el. Ismerem anyut...

MÁSODIK FEJEZET

*ami tulajdonképpen még mindig nem fejezet,
csak egy esti beszélgetés története*

„Nem kell szólni anyunak, Palkó majd elintézi” - gondolta Jutka, mikor ágyba bújt, és elhatározta, hogy ha anyu odaül mellé, nem szól semmit a dologról - mert anyu olyan, hogy akármilyen fáradt is az esti otthoni munkától, akkor is leül egy-egy percre a három gyerek ágya mellé. Nem is beszél, nem is kérdez, csak megsimogatja az arcukat, és ettől mindent el kell mesélni. Jutka már napok óta fülére húzta a takarót, és alvást színlelt, hogy elkerülje az esti beszélgetést.

De ma anyu, mintha csak megérezte volna, hogy valami nincsen egészen rendben, a szokottnál korábban jött haza, többször fürkészsze és gondterhelten nézett legnagyobb lányára (Öcsi nevezte így Jutkát, mert Jutka a legnagyobb és legkisebb lány volt egy személyben - lévén az egyetlen lány a Bartal-gyerekek között) -, és amint Jutka lefeküdt, odaült mellé.

- Hogy vagy, kislányom?

- Köszönöm, anyukám, nagyszerűen.

- Nem vagy beteg?

- Nem, dehogyis. Miből gondoltad?

- Mostanában olyan hamar elalszol. Fáradt vagy?

- Ühüm, sokat vagyok a levegőn...

Ez jókora butaság volt, igazán nem kellett volna mondani. Anyu következő kérdése csak az lehet: „Ugyan, mikor volnál olyan sokat levegőn? Elég baj, hogy olyan kevés idő marad sétára és úszásra...” Erre pedig mit mondhat? Hogy csavarogni szokott?

De anyu nem kérdezett semmit. Elgondolkozva simogatta Jutka arcát. Jutka érezte, hogy anyu tenyere egy picit érdes. Persze, mert a laboratóriumban mindenféle savval dolgozik, itthon pedig főz és mosogat, nincs is ideje magával törődni, nem krémezi a kezét. Érdekes, ugyanilyen érdes apu arca is borotválkozás előtt. Milyen jó is volt kicsi korában, amikor apu arcához dörgölte az orrát, és apu nevetett, hogy „eredj, te hízelgő kismacska, ne dörzsöld le az orrod hegyét, mert pisze maradsz”! Furcsa, milyen keveset tud az ember a felnőtt életéről és gondjairól, milyen természetes az, hogy este hazajön az iskolából, és van vacsora és tiszta ágynemű és tüzelő a pincében. Mi lenne, ha apu és anyu is inkább sétálgatna, és nem törődne velük...

- Jutka, mi van? - kérdezte anyu meghökkenve, mert simogató tenyere könnyeket maszatolt szét Jutka arcán.

És Jutka egyszerre csak azt vette észre, hogy mindent el kell mondania anyunak; Éva nénit, az őrsi gyűlést, a Békát, de akármennyire is szeretné szépítgetni, nem sikerül. Mindent pontosan úgy mond el, ahogy történt, s ahogy hallgatja saját szavait, egyszerre önmaga előtt is érthetetlen egy Bartal Jutka nevű kislány viselkedése.

Anyu pedig hallgat, nem szól közbe, pedig milyen jó lenne, ha legalább azt mondaná, hogy „látod, látod”, vagy azt hogy „nahát, ezt nem vártam volna tőled”, vagy megígézné, hogy bemegy Éva nénihez, és eligazítja a dolgot.

- És akkor találkoztam tegnap délután Palkóval, és beültünk egy eszpresszóba, és...

Anyu hagyja, hogy Jutka végigmondjon mindent, egészen addig, hogy elmehetnének Palkóval együtt a Balatonhoz nyaralni, de vajon őt, akit most büntetésből nem visz el az úttörőcsapat, elengedik-e egy ilyen csodálatos nyaralásra...

Anyu nem felel. Persze, anyu mindent megbeszél először édesapával, addig nem ígér semmit. Meg aztán anyu tagja a szülői munkaközösségnek, és tudja, hogy helytelen az iskolai büntetést otthon enyhíteni. De ha nem engedik el őt Palkóval, akkor apu és anyu se mehet el... Mindenki bűnhődjék azért, mert ő azt mondta a Békára?

- Anyu, olyan nehéz jónak lenni, pedig én úgy szeretnék - fejezi be Jutka a vallomást, és vár.

Anyu hallgat egy picit, aztán a hangjában mintha egy kis nevetés bujkálna.

- Képzeld csak, kislányom, ma délután, amikor a laborban festékeket vizsgáltam, eszembe jutott, hogy egyszer, gyerekkoromban, találtam egy vödörben zöld festéket, és elhatároztam, hogy meglepem nagymamát. Fogtam a festéket, kerestem egy öreg meszelőt, és mindent zöldre festettem. Az ajtót, a konyhakredencet...

- Anyu, nekünk is! Anyu, nekünk is!

A villany kapcsolója kattan, két borzas, pizsamás fiú áll a küszöbön: Öcsi és Kari.

- Az nem igazság, hogy ennyit ülsz Jutkánál! - mondja Kari mérgesen. - Mihozzánk csak egy pillanatra jössz, jó éjszakát, puszi, és már mész is. De az egyetlenkénel persze itt maradsz és mesélsz!

- Öcsi, mezítláb? - kérdi anyu megdöbbenve.

- Majd ide bújok lábtól Jutka ágyába.

- Mit meséltél Jutkának? - kérdi Kari.

- Szerencsétek, hogy apu csak holnap érkezik haza, mert mindannyiunkat agyonütne. Este tizenegy óra, és még nem alusztok! - csóválja a fejét anyu, de azért nem haragszik igazán. - Egy félórát beszélgetünk, azután mars aludni.

- Miről beszéltek?

- Arról, hogy nem is olyan egyszerű dolog mindig jónak lenni - mondja anyu. - Elmeséltem, hogy gyerekkoromban hogyan festettem be zöldre a konyhabútort. Most pedig elmesélem, hogyan ittam meg húsvétkor a bort Sári barátnőmmel, és hogyan töltöttünk vizet a palackokba.

- És azt is meséld el, amikor minden cipőt kihordtál az utcára, hogy vásárt játszol, és mire nagymama észrevette, már egy pár se volt! - kérte Öcsi.

- De hiszen ezt már kívülről tudjátok.

- Nem baj, nem baj!

A fiúk üvöltöttek az örömtől, anyu elkezdte a sokszor hallott történeteket, Jutka pedig összekuporodik az ágyban, és sóhajt egyet. Akármit határoznak is anyuék, most, hogy mindent elmondott, már sokkal, sokkal könnyebb.

HARMADIK FEJEZET

*ami igazság szerint az első.
Izgalmas készülődés*

- Gyerekek, gyerekek! Elengednek!

- Jutka, ne lódíts!

- De igazán! Gyertek... hallgatózzunk csak! Anyu most beszél Palkóval.

Hallgatózni persze nem illik, de a három Bartal-csemete ezzel most nem sokat törődött. Megálltak a folyosón, és hallgatták a nyitott ablakon át kiszűrődő beszédet.

- De ha te az egyetemi felvételre készülsz, nem lesz időd ezeket a haszontalanságokat kordában tartani - édesanya hangja bizonytalan.

- Ne félj, nem olyan gyerekek ők - így Palkó. - Jutka már nagylány, tizenegy éves, Kari már a tizenharmadikban van, megbízható, komoly gyerekek.

A három gyerek elégedetten bólogatott az ablak alatt. Hát persze, Karinak kitűnő volt a félévi bizonyítványa, tud villanyt szerelni, és ragyogóan úszik. Jutka olyan krumplilevest főz, és olyan palacsintát süt...

- Öcsi ugyan még kilencéves sincs, de jóra való fiú...

- Az ám - hallották édesanya hangját -, a jóra való fiú három napig betegen feküdt, mert felfalt egy üveg baracklekvárt, és az én drága Kari fiam a múlt héten törte össze a biciklijét. Nekiment egy fának. Még jó, hogy a csontjait nem törte össze.

- Amikor én tizenkét éves voltam, úgy estem le a bicikliről, hogy a karom is eltört, nem emlékszel? - felelte erre Palkó.

- Jó, jó... nem azt mondom, hogy te valami kiválóság voltál - nevetett a mama. - Az igazat megvallva, úgyis az a legnagyobb gondom, hogyan bízzak rád három nevetlen gyereket, amikor alig néhány esztendővel vagy csak idősebb náluk.

- Én nagykorú vagyok - Palkó hangja csupa öntudat. - Technikumi érettségim van, és ráadásul tanult műszerész vagyok. Huszonhárom éves leszek. És tessék, gondolkozz, hol tölthetnék el a gyerekek ilyen jól a vakációt?

- Ez igaz - mondta édesanya elgondolkozva. - Feri bácsiék nagyon szép helyen vettek telket, és csak jövőre fognak építkezni. Nagyon kedves volt tőlük, hogy meghívták a társaságot. De sátorban élni egész nyáron... Bár ez még a kisebbik baj. Az a motorcsónak sokkal jobban nyugtalanít.

A három gyerek szinte elszédült ekkora boldogságtól. Hogyan? Motorcsónak is van? Ez egyenesen csodálatos! Öcsi megfélemezte arról, hogy csöndesen kellene lapulniok, és felvisított:

- Csónak! Igazi csónak!

Palkó és anyu egymásra nézett.

- Mintha a fiam hangját hallanám - mondta édesanya, és az ablakhoz lépett. Végigmérte a megszeppent hallgatóságot.

- No szép! Gyere csak, Palkó! Ezek a híres csemeték. A három mákvirág. Azt hittem, a szobájukban tanulnak, és ehelyett az ablak alatt fülelnek.

Palkó elmosolyodott.

- Nem beszélünk titkokról. Helyesebb is volna, ha őket is behívnánk a szobába.

- Jó, gyertek be - intett anyu.

- Azt hiszem, nem kell előlről kezdeni, ti már úgylis kihallgattátok - kezdte Palkó.

- Néha nagyon halkán beszéltek - szólt közbe Öcsi.

- Hát nem bánom, akkor röviden elmondjuk újra. Feri bácsiék megengedték, hogy táborot verjünk a telkükön. Ez, amint tudjátok, a Balaton-parton van, Szárszó és Lelle között.

- Ahol olyan mélyen lehet belegázolni a vízbe, és ahol tavaly egy igazi piócát fogtam! - kiabálta Öcsi.

- Ahol egyáltalán nem fogtok mélyen belegázolni a vízbe - helyesbítette édesanya.

- Nekem nagyon, nagyon sok dolgom lesz - folytatta Palkó -, mert ősszel egyetemre fogok járni, sok matematikát kell tanulnom, és sokat kell rajzolnom a nyáron, mégpedig a sátram-ban, amelyiknek éppen ezért Be Ne Lépj Oda lesz a neve. De a Be Ne Lépj Oda sátor mellett lesz két másik sátor, szalmazsákokkal, és azokban laktok majd ti. Nagyon kalandosan fogunk élni, tejet reggelizünk kenyérrel, és ebédelni motorcsónakon járunk majd Lellére vagy Boglárra, vagy akár Tihanyba. A vacsorát mindig mi magunk készítjük, krumplit sütünk vagy kukoricát, parázson, de az is lehet, hogy halat fogunk, ha kapunk horgászengedélyt.

- És a motorcsónakot én fogom kormányozni - mondta Öcsi.

- Nem, barátom. A motorcsónaknak is Ne Nyúlj Hozzá a neve, és csak én vezethetem.

- Ha ott minden Ne Lépj Be Oda és Ne Nyúlj Hozzá, akkor akár itthon is maradhatok - fortyant fel Öcsi.

- Rendben van, maradj itthon - ajánlotta édesanya. - Én is nyugodtabb lennék, és a nagyokat se zavarnád.

- Öcsi nem zavar minket! - mondták a nagyok egyszerre mind a hárman. - Csak jöjjön nyugodtan. Nagyon sok minden van, amit szabad csinálnia. Például nádsípot faragni, íjat készíteni, a Balatonban lubickolni, barackot szedni a fáról...

- Barackfa van?

- Van.

- Akkor megyek! - ragyogott fel Öcsi képe.

- És mikor indulunk? - kérdezte Kari.

- Vegyétek elő a noteszt - felelte Palkó. - Ma május huszonkilencedike van. Az évzáró június tizennyolcadikán lesz, június huszadikán utazhatnánk.

- Az addig még huszont két nap! - szontyolodott el Öcsi.

- Nagyon jó, hogy még van huszont két napunk - mondta Palkó -, mert addig rengeteg mindent kell csinálnunk és tanulnunk.

- Tudom - mondta Öcsi -, a tanító néni is azt mondta, hogy a lakóhelyismeretből csak akkor kapok négyest, ha hibátlan lesz a legközelebbi rajzom.

- Úgy van - bólintott Palkó. - Elsősorban minden leckét kifogástalanul el kell végezni, mert csak az jöhet, akinek jó bizonyítványa lesz. Másodsorban csak az jöhet, aki tud gombot felvarrni, nadrágot foltozni, elsősegélyt nyújtani, morzézni és legalább tízféle ételt megfőzni. Pólyá-sokkal nem megyek táborozni. Ezenkívül indulás előtt legalább egy héttel készen kell lennie egy pontos jegyzéknek mindarról, amit feltétlenül magunkkal kell vinnünk.

- Az semmi - legyintett Karcsi -, tíz perc alatt összeállítom.

Palkó elmosolyodott.

- Ne henceg, öcsém, mert szavadon foglak... Nem tíz perc alatt kell összeállítani a listát, hanem komoly megfontolással. Ezért azt ajánlom, hogy mind a hárman, külön-külön írjátok össze, mit vinnétek, de ne mutassátok meg egymásnak, csak akkor, amikor én is elhozom az én listámat.

- Szóval titokban írjuk! - kiáltotta Jutka.

- A legnagyobb titokban - helyeselt Palkó. - Meglátjátok, mindenki talál majd valamit a másik céduláján, ami neki nem jutott eszébe.

- És anyuka is írjon listát - javasolta Öcsi -, mert neki egész biztosan száz olyan dolog fog eszébe jutni, amire egyikünk sem gondol.

- Most pedig indulás, tanulni. Te maradj csak Palkó, te már nem írsz leckét holnapra - mondta édesanya.

- De azért nekem is sietős dolgom van.

- Sátrat kölcsönkérni? - érdeklődött Öcsi.

- Azért akad más is.

- Palkó, ne menj még el - jutott Jutka eszébe. - Maradj itt, amíg apu hazajön.

- Semmi izgalom. Édesapátokkal már ma délben beszéltem a gyárban. Elengedte a társaságot.

- Hurráááá! Hurráááá! Hurráááá! Éljen apa! Éljen a nyár! Hurrááááá!

- Ne ordítsatok, az ég szerelmére! Átjön a házmester bácsi.

- Hurráááá! Éljen a házmester bácsi! - tombolt Öcsi.

Palkó komoly képet vágott.

- Csapat, vigyázz! Jobbra át! Tanulni, indulj!

Itt nem lehetett vitatkozni. A három gyerek futólépésben ment vissza a leckéhez.

NEGYEDIK FEJEZET

Spirituszkočka és Pufók, a nyúl

- Öcsi, ne mozogj annyit.
  - Nem is mozogtam.
  - De igen, rugdalod az asztalt.
  - Nem rugdalom, csak te egy kényes lány vagy.
- Karcsi felnéz a mértani rajzból.
- Jutkának igaza van. Rúgtad az asztalt.
  - Hát akkor rúgtam.
  - Ha nem maradsz nyugton, kiteszlek a folyosóra.
  - Ez az én asztalom.
  - Csak a krétavonalig.
  - A krétavonalig rúghatom.
  - De akkor az egész asztal mozog.
  - Kapsz egy nyaklevest - szólt közbe Jutka.
  - Én pedig megmondom anyunak!
  - Tessék, már bőg.

Mindig ez volt a nóta vége. A három Bartal-gyerek szobájának közepén egy kinyitható fedelű, nagy fehér asztal állt. Az asztallap gyalult oldalán krétával jelölték meg a három birodalom határait. Eddig rakhatja Öcsi a tankönyveit, eddig érhet Kari rajztáblája, eddig Jutka térképe... De hiszen még a hatalmas országok se tartják mindig tiszteletben egymás határait! Nem csoda, ha a három csemete között is napirenden voltak a határvillongások. Hol egy fejesevonalzó, hol egy színesceruza csúszott át, hol a szomszéd lökte meg az asztalt éppen abban a pillanatban, amikor a másik a körzőjével szerkesztett.

- Ha bőgsz, nem jössz táborozni - mondta komoran Karcsi. - Apa azt mondta...
- Tudom. Azt mondta, hogy hallgassak rád. Tudom. Azt mondta, hogy én még csak kilencéves vagyok, te meg már tizenkettő. Ne félj, leszek én is tizenkét éves...
- Hahaha. De én addigra már tizenöt leszek.
- Igen, de azt megmondom apunak, hogy ti nem is leckét csináltatok, és mégis rám szóltatok.
- Hát mit csináltunk?
- A nyári tervet írjátok.
- És te mit csinálsz?
- Én? Én a számtanomat - mondta gyorsan Öcsi.
- Mutasd csak.
- Nincs jogod megnézni. Én csak édesapának mutatom meg a leckémet.

- Ha nem mutatod meg...
- De akkor te is megmutatod, hogy mit írtál.
- Jó.
- De Jutka is megmutatja.
- Előbb te.

Öcsi visszament a helyére, és a tolltartóval és énekkönyvvel körülbástyázott asztalrészről felemelt egy kockás papírt.

- A füzetedből tépted ki, ugye, te haszontalan? - mordult rá Karcsi.
- Te is a tiedet - felelte erre Öcsi, és átadta a papírt.

A „számtanlecke” szövege a következő volt:

„Táborozásig még tizenkét nap vagyis kétszáznyolcvan óra vagyis tizenhétezer-kettőszáznyolcvan perc.

A tábor felszerelése: három darab sátor, egy darab motorcsónak, négy darab szalmazsák, egy darab nyúlketrec Pufók számára, négy tányér, négy villa, négy kés, négy kanál, egy kiló kolbász, egy üveg méz, egy iránytű, fürdőruhák, tréningruhák, nagy labda és a szirénázó autó.”

- És ezt írtad egész délután? - kérdezte vészjóslóan Kari.
- Ezt. De ki is számítottam!
- Ezt a számárságot?
- Miért volna ez számárság?
- Mert összevissza firkáltál. Először is a táborozásig már csak tizenegy nap van, mert a mai már nem számít. Másodszor csak nem képzeled, hogy nyulat viszünk magunkkal? Ki fogja gondozni, ha mi elmegyünk csónakázni? Ha például kirándulunk Tihanyba? No ugye. És min fogunk ebédet főzni? Tányérra gondolsz, de spirituszfőzőre nem?
- Majd építünk tűzhelyet, téglából, kéménylyukkal. És a tűzhely fölött kondér lesz, abban főzzük a halászlét.
- Igen, és ha egy kis tejet akarunk forralni, majd ahhoz is tüzet rakunk, nem? - vágott bele Jutka.
- Tejet úgysem iszom.
- Majd szólok anyunak, hogy már most nem akarsz tejet inni, és akkor itthon is maradhatsz - fortyant fel Jutka.

A szobaajtó hirtelen kinyílt. Édesanya jött be.

- Mi ez a veszekedés?
- Semmi... - felelték kórusban mind a hárman. - Semmi veszekedés nem volt. A leckét csináljuk.
- Hát csak igyekezzetek, mindjárt hazajön édesapa. Fél hat elmúlt.

Öcsi gyorsan zsebébe süllyesztette a papírt, és hozzálátott a számtanhoz. Kari befejezte a mértani rajzot, Jutka pedig folytatta a földrajz ismétlést. A Dunántúl. Igen, a Dunántúl! Ó, de jó lesz utazni! Lehet, hogy Palkó megtanítja a motorcsónak vezetésére? Mi lenne, ha nekiindulna a tengereknek, mint a Kon-Tiki-expedíció tagjai? Jutka ujjá végigsiklott a térkép

kék vonalain. A Balatonról a Sióhoz, a Sión át a Dunába, a Dunán végig a Delta-torkolatig, keresztül a híres Vaskapun, le... le egészen a Fekete-tengerig... Hurrááá! Ez már a tenger! Hogy csapkod, hogy tajtézik. Fönn kéken ragyog az ég, a parton valóságos tündérország. Ó, hiszen ezek a bolgár partok, Várna, Burgasz! Ez pedig már Törökország. Merre is van Rodostó? Ott ült Mikes Kelemen, a hűséges írődeák, és hallgatta, hallgatta a tengert... Vigyázz, most rohan át a csónak a Boszporuson. Ez itt már nem a haragos Fekete-tenger, átjutottunk a Földközi-tengerre, azaz dehogy, ez még csak a Márvány-tenger. Repülj, csónak, közeledünk a Dardanellákhoz...

- Jutka, van egy ceruzahegyeződ?

- Mi? Tessék? Mit akarsz? - Jutka úgy nézett fel a térképről, mint aki álmából riad. Előkotorta fiókjából a ceruzahegyezőt, átdobta Öcsinek, és megpróbált újra a leckére figyelni. De minden pillanatban azon kapta magát, hogy a nyárra gondol, a száguldó folyókra, hegyekre, tengerekre. Hiába, júniusban már nagyon nehéz tanulni!

Jutka levette a karóráját, és szigorúan maga elé tette az asztalra. „Hét órára megtanulom az egészszet, bár engem Éva néni biztosan nem hív ki felelni, ilyenkor már csak a gyengéket hívják fel, hogy javítsanak, vagy azokat, akiknek kétes osztályzatuk van. A múltkor mondta is Éva néni, hogy Bartal Jutka ötöse olyan szilárd, mint a Gellérthegy. Igen, de ha felelni nem is hív ki, azért odaszólhat, hogy Jutka, javítsd ki, amit Kovács rosszul mondott. Jaj, milyen nagy-szerű volna, ha Éva néni is lejönne hozzájuk a Balatonhoz! Csak egyszer, egy napra legalább. Persze, ez nagyon kemény dió lesz, mert Éva néni mondta az osztálynak, hogy a nyáron három hétig úttörőtáborban lesz, két hétig a családjával nyaral, mert Éva néni férje van és két kisgyereke. Három hétig meg pedagógus továbbképzőbe fog járni. Az ember nem is érti, hogy minek tanul még, amikor úgyis olyan okos.

- Jutka! Gyere, kislányom, segíts teríteni.

Jutka kelleltenül nézett fel a könyvből.

- Egyszer segíthetnének valamit a fiúk is. Még nem vagyok készen a leckével.

- De hiszen azt mondtad, hogy alig van már leckéd, és ráérsz este - csodálkozott édesanya.

- Csak tíz percig tanulok még - kapott észbe Jutka.

- Csak tanulj - húzta be édesanya az ajtót.

Jutka pedig most már igazán csak a Dunántúlra figyelt. Nem baj, a vakációig már csak tizenegy nap.

ÖTÖDIK FEJEZET

Teréz, a Béka

Fél nyolckor már együtt volt az osztály. Az idén ez az utolsó tanítási nap, aztán már csak a vizsgák jönnek. Az ötödikesek virággal borították a katedrát, mindenkin tiszta fehér blúz virított, Bartal Jutka a táblánál állt. Színes krétával virágsokrot rajzolt a táblára, és a csokor alá gyönyörűen cifrázott betűkkel ezt írta: „Éva néni egész évi fáradságos munkáját szeretettel megköszöni a IV/a.”

- Jó lesz? - kérdezte, és elégedetten megfordult.

- Nagyon szép - bólogattak a lányok.

- Mindenki itt van már?

- A Béka hiányzik! - mondta Eperjes Anni.

„Hát persze, ki jönne későn - gondolta mérgesen Jutka. - A Béka. Ó, ha egyszer megpofozhatnám...”

- Elmehetne jövőre más iskolába - mondta Kovács.

- Vigye magával a papája, az ügyis vidéken dolgozik.

- Mindent elront. Ha az ember szól hozzá, nem is felel. Ül a holdkóros képével. Úgy látszik, nem vagyunk neki elég előkelőek.

- Emlékeztek? - kérdezte Faragó. - Amikor tavaly először jött az osztályba, és mi megkérdeztük tőle: „Hogy hívnak, te új kislány?” Azt mondta: „Antal Teréz.” Erre a szomszédja azt mondta neki: „Szervusz, Teri”, mire ő méltóságteljesen azt felelte „Teréz a nevem”.

- Soha senkit nem hívott meg...

- Kell is az ő meghívása!

- Nem azért mondtam.

- Ki kíváncsi rá?

- És milyen stréber! Emlékeztek olvasás órán? Ő mindent olvasott. Arany Jánostól a *Toldit* is, mind a három részét.

- No és még azt is tudta, hogy Arany János szobrának talpazatán vannak a *Toldi* főalakjai. Mert Terézke a Múzeumkertben sem játszik, ő a szobrokat „tanulja”.

- És mesekönyv helyett lexikont olvas. Képzeljétek el, hogy Terézke most is otthon ül, és lexikont olvas, és közben elfelejtette, hogy iskolába kell jönni.

- És elrontja az ünnepségünket! - mérgelődött Kovács Edit. - Pedig megfogadtuk, hogy senki sem fog elkésni. De a Béka mindig az utolsó pillanatban jön, a tanítás után pedig úgy elrohan, mintha nem akarna velünk egy levegőt szívni.

- Szeretném tudni, milyen sürgős dolga van. Biztos fiúkkal jár.

- Az, fiúkkal? - horkant fel Almási. - Hiszen olyan nyápic, sápadt csúnyaság! Ha te fiú lennél, ránéznél?

- Én megmondtam, de ti akkor... - kezdte Jutka.

- Vigyázzatok! Jön Éva néni!

No tessék. Jutka a helyére szaladt, és dúlt-fült mérgében. Éva néni már itt van, és a napos nem jelentheti büszkén, hogy nem hiányzik senki, mert a Béka majd negyed kilenckor fog lihegve befutni, és biztosan azt is elfelejtette, hogy az ünnepi fehér blúzt kell felvennie.

Éva néni belépett az osztályba, és nem mosolygott.

Csak nem haragszik az osztályra?

Nem néz se jobbra, se balra, nem veszi észre a virágcsokrokat a tanári asztalon, a lányok ünneplő ruháját. A táblára se néz. Hát ezért dolgozott ennyit Jutka? A Béka padját bezzeg észrevette.

- Üljetek le.

Jutka, a napos feláll.

- Június tizenegyedike, csütörtök. A IV/a létszáma harmincnégy, hiányzik Antal Teréz. De még ne tessék beírni a naplóba, lehet, hogy csak késik.

- Antal Teréz nem fog ma iskolába jönni - mondta Éva néni, és végignézett a padosorokon. - Nagyon nagy baj érte. Meghalt az édesanyja.

Olyan csönd lett egyszerre, hogy a lányok hallották saját szívük dobogását. Nem mertek egymásra nézni. Szégyellték magukat. Szegény kis Béka. Hát ezért...

Éva néni hallgatott egy kicsit, azután elgondolkozva mondta:

- Azt hiszem, nem egyedül Bartal Jutka húzódozik közületek Antal Teréztől. Ti sem voltatok jóban vele, ugye?

Az osztály némán, mozdulatlanul ült.

- Igaz, Teri furcsa kislány. Elhúzódik. Meg aztán annyi gondja is volt. Édesapja geológus, csak egyszer egy héten járt haza. Édesanyja másfél esztendeig feküdt bénán. Képzeljétek el, az iskolából rohant bevásárolni, főzni, takarítani, ápolni az édesanyját. Én többször jártam náluk, mondtam neki, hogy ha ti tudnátok, milyen bajban van, segítenétek rajta. De ő tiltakozott. Azt mondta, ha ő a ti segítségeteket kérné, azt hinné az édesanyja, hogy neki terhére van. De hát ez elmúlt, ezen már nem lehet változtatni. Most csak arra kérlek titeket, hogy ne hagyjátok magára Terit. Három hétig velünk lesz az úttörőtáborban, de aztán sem szabad egyedül maradnia. Én bízom bennetek. Kérdezzétek meg a szüleiteket, meghívhatnátok-e egy-egy hétre magatokhoz?

Faragó jelentkezett.

- Én biztosan meghívhatom. Nekünk van egy kis nyaralónk Érden. Gyümölcsös is van hozzá...

- Előbb kérdezd meg a szüleidet. Most pedig figyeljétek ide. Az év utolsó tanítási napján felolvasom az osztályzatokat, és megbeszéljük, ki mit javíthat még a vizsgán.

Jutka sápadtan ült a helyén. Délben, amint hazamegy, meg kell mondania édesanyjának, hogy mi történt szegény Antal Terézzel. És édesanya biztosan azt fogja mondani: „Elég hely van a Balaton partján. Majd magatokkal viszitek azt a kislányt is.” De hát ezt még végiggondolni is rettenetes! Ő, aki azért nem ment el az úttörőtáborba, hogy ne is lássa azt az undok... de persze, ez más... És végül még kénytelen lesz egy sátorban lakni a Békával. A fiúknak ez nem sok gondot okozna, ők kora reggel útra kelnének, horgásznának, eveznének, ő meg ott maradhatna a parton. Hiszen a Béka, amilyen nyafka, biztosan úszni sem tud. Egyáltalán nem érti a tréfát. Persze, nagyon sajnálja, szörnyű lehet, ha valakinek... nem, még végiggondolni is

iszonyatos. És miért jönne éppen hozzájuk? Harmincnégyen vannak az osztályban, három hétig úttörőtáborban lesz, marad öt hét a vakációból. Faragó már meghívta egy hétre, majd csak akad másik négy gyerek is. Ő majd csak akkor meséli el édesanyának, amikor már biztos, hogy hozzájuk nem megy.

- Bartal Judit.

Jutka felugrik, füle tövéig elpirul. Csak nem a gondolatait találta ki Éva néni?

Éva néni az osztálykönyvet nézi.

- A tanulmányi előmeneteleddel semmi baj sincs, kislányom. Tiszta ötös, mint mindig. Megérdemelted.

Jutka az előbb piros volt, most sápadt.

Nehéz lett a szíve a dicsérettől.

HATODIK FEJEZET

Barlang, indiántanya, felfedezők

Jutka egész délután gondolkozott, végül mégis elmondta az édesanyjának, hogy Antal Terézt milyen csapás érte, s azt is, hogy Éva néni kéri: aki teheti, lássa vendégül egy hétre.

Édesanya Jutka szemébe nézett.

- Ez az a kislány, ugye, akit nem szeretted? De azért jószívvel látnád?

- I-igen.

- Hát akkor ülj le, Jutkám, írd neki levelet. Fejezd ki az én részvételemet is, és hívd meg a Balatonhoz. A ti két sátratok közül az egyiket berendezzük a fiúknak, a másikat két szalmazsákkal lánytanyának, úgy, hogy ha lemegy hozzátok, készen legyen a hálólhelye.

- Igen - mondta Jutka keservesen, és leült levelet írni. „Remélem, úgysem fogadja el” - gondolta.

De néhány nap múlva megjött a Béka válasza. Nagyon köszöni a szíves meghívást, el fog jönni. Még Antal Géza geológus is írt a levélhez pár köszönő sort, Jutka édesanyjának.

- Ezt megcsináltad - mondta dühösen Kari. - Miért nem hívtad meg egész nyárra? Vagy egy egész lányosztályt? Legszívesebben el se mennék.

Jutka nem tudta sem azt mondani, hogy „szégyelld magad, Karcsi”, sem azt, hogy „a Béka nem is olyan utálatos”.

Pokrócból is, edényből is, mindenből úgy kellett csomagolni, hogy jusson majd a vendégnek is.

- El van rontva a vakáció - morgott dühösen Karcsi, persze csak akkor, amikor apa vagy anya nem hallotta... De amikor eljött az indulás reggele, és Palkó vonatjeggyel a kezében várt rájuk a Déli pályaudvaron - már csak az öröme és a nyárra gondoltak.

A pénztárlakok előtt hosszú sorokban álltak a papák és mamák, a cukorkás és újságos pavilonok előtt kisfiúk és kislányok vigyáztak a földre rakott bőröndökre. Nagy pöttyös labdák és rollerek utaztak a csomagokban. A gyerekek cukrot majszoltak és bámészkodtak, csak egy kicsi kislány sírt keservesen egy hátizsák tetején. Nénik és bácsik állták körül és vigasztalták.

- Ne sírj már, mindjárt jön anyukád.

- Nem azért sírok! - szipogta a kicsi.

- Hát mi baj van?

- A Kati baba... elveszett a Kati baba! Nem tudom, hol a babám.

- Majd megtalálod - mondták a nénik. - Biztosan útközben leesett. Majd szólunk a hordár bácsiknak, meg annak a rendőr bácsinak, jó?

- Jó.

- És milyen volt a Kati baba?

- Piros ruhája volt és piros kalapja.

- De hiszen ott van a kezedben! - kiáltotta ekkor Őcsi.

A baba valóban ott volt, de a nagy sírásban senki se vette észre.

- Jól van, Öcsi - mondta Palkó -, hanem most már siessünk, mert tíz perc múlva indul a vonatunk. A sátrakat és a nagy bőröndöt már feladtam. Azt a hátizsákot add ide nekem, Jutka. Karcsi, te vidd a másik zsákot, Jutkának elég lesz ez a csomag. Öcsi... Öcsi, merre vagy?

Tessék. Most Öcsi tűnt el. Tíz perccel indulás előtt. Palkó körülnézett, kiáltott - Öcsi sehol.

- Az ilyen kis kölyköt okosabb otthon hagyni! - mérgelődött Jutka.

- Két nyaklevest adok neki, ha előkerül - tette hozzá Kari.

- Ha előkerül - mondta Jutka.

- Szálljatok fel - intézkedett Palkó -, itt, gyorsan. Én majd előkerítem a hírest.

Jutka és Kari elhelyezkedett a legközelebbi kocsiban. Gyönyörű, négyes sarokülést foglaltak el. De hol lehet Öcsi? Nyugtalanul álltak az ablaknál, látták, amint Palkó hosszú léptekkel siet végig a vonat mentén, és Öcsi nevét kiabálja. Már csak két perc van vonatindulásig!

- Ha elindulna a vonat, szálljatok le Szárszón, és várjatok ránk a vasútnál - kiáltott vissza Palkó. - Ne féljete, előkerül a gézengúz.

Jutkának már pityergésre állt a szája, úgy megijedt.

- Lehet, hogy rossz vonatra szállt! Jajaj, csak nem történt valami baja! Karcsi, szálljunk le mi is...

- Csak lányokkal ne utazzék az ember. Ne bögg, majd előkerül - morogta Karcsi, de azért ő is aggódva nézegetett kifelé.

A forgalmista már felemelte az indítótárcsát, a mozdony nagyot füttyült, amikor Palkó felkiáltott:

- Megvan! - és már fel is kapaszkodott az induló vonatra. - Mindjárt fülön fogom és visszahozom - szólt be Kariéknak. - Maradjatok itt, Öcsi az első vagonban van. - És a mozgó vonaton, a vagonokat összekötő keskeny vashidakon áthaladva Palkó elindult a megkerült Öcsiért.

A dolog úgy történt, hogy ugyanezzel a vonattal utazott az iskolai úttörőcsapat két őrse is. Öcsi még nem úttörő, de legjobb barátjának, Petinek a bátyja már hatodikos, és külön engedéllyel magával vihette Petit is. Péter ott feszített a vörös nyakkendősök között - rákiabált Öcsire a Déli vasút várótermében, és Öcsi mindenről megfeledkezve ment a zászlók és dobok után. Amikor Palkó a vagonba lépett, Öcsit az érdeklődő úttörők gyűrűjében találta, és a következő párbeszédet hallotta:

- De mégiscsak keresni fognak...

- Mondom, hogy egyedül utazom. Tessék, itt van a jegyem is.

- És hol a csomagod?

- Feladtam személypoggyásznak.

- Ugyan - csóválta a fejét Pataki, az úttörővezető.

- Igenis - hadarta gyorsan Öcsi -, nehogy azt higgyétek, hogy csak úgy mondom. Feladtam egy sátrat, egy gumicsónakot, egy pokrócot, egy nyúlketrecet a nyulammal, és tábort fogok verni Balatonszárszó mellett. De nehogy azt higgyétek, hogy ez valami közönséges hely. Ezt már előre kikutattam magamnak a Balaton-parton. Először is van ott egy barlang.

- Arra nincs is barlang! - mondta felháborodva Kósa, egy szőke, hosszú fiú.

- Azért, mert te nem láttad, még lehet - vágott közbe lángvörösen Öcsi. - Igenis, van barlang. Sziklák vannak a parton, és a sziklák között van egy üreg, tavaly ott fogtam piócát, és a piócák és siklók eltűntek a barlang szájában, és amikor utánuk úsztam...

- Te, pocok, tudsz is te úszni!

- Igenis, tudok - mondta Öcsi és nagyot nyelt -, annyira tudok, amennyire a barlangban kellett, mert csak négy lábnyi mélységben volt víz, ott egyszerre nagy tisztás kezdődött, és láttam...

- A barlang sötét, abban nem lehet látni - mondta Kósa.

- Biztosan Ali baba meg a negyven rabló világított neki az olajlámpákkal - mondta egy másik fiú, és mindenki nevetett.

- Igenis világítottak, ha tudni akarjátok, mert indiánok voltak a barlangban, a tűz körül ültek, és békepipát szívtak!

- Öcsi! - hallatszott ekkor egy komoly és szemrehányó hang.

Öcsi megfordult.

Palkó állt a vagon ajtajában, és fejszóvalva nézte az unokaöccsét. Öcsi szája sírásra görbült:

- Csak azért mondtam, mert ők is hengegtek. Azt mondták, hogy állami gazdaságba mennek barackot szedni, és annyi pénzük lesz, hogy vesznek egy futballt.

Palkó bemutatkozott az úttörővezetőnek:

- Kiss Pál vagyok. Nyaralni viszem az unokaöcskőt a Balatonhoz.

- És ugye igaz, hogy sátorban fogunk lakni - mondta Öcsi -, ugye az igaz?

- Igaz.

- A motorcsónak is igaz?

- Az is igaz.

- Én meg Szabó József vagyok - mutatkozott be az úttörők vezetője. - Boglárra megyünk, a közeli állami gazdaságban barackot fogunk szüretelni, és a Balaton partján lesz a táborunk.

- Jó táborozást! - búcsúzott Palkó. - Most pedig, Öcsi, indíts, Jutka és Kari azt hiszi, hogy elvesztél.

- Fogadjunk, hogy talállok barlangot! - kiabált vissza Öcsi az ajtóból.

- Fogadjunk, hogy ha még egyszer eltűnsz, csomagolhatsz és mehetsz haza - mondta Palkó szigorúan, amikor kettesben maradtak a vonat vashídján. - Az az érzésem, öcsém, hogy összerúgjuk a patkót.

- Nem rúgjuk össze - mondta Öcsi -, olyan jó leszek, mint egy bárány.

HETEDIK FEJEZET

És mi lesz, ha esik az eső?

Palkó és a három gyerek szótlánul baktatott a perzselő napsütésben. Szárszó után letértek a műútról, egy dűlőútra kanyarodtak, és hirtelen - alig mentek száz métert - a fák és bokrok között előcsillant a víz. A Balaton!

Öcsi felvakkantott, mint egy kiskutyá.

- Fürdünk, fürdünk, fürdünk!

- Majd ha tábort vertünk - helyesbített Palkó.

- Merre van Feri bácsiék telke?

- Nemsokára ott leszünk - mondta vigasztalóan Palkó. - Nézzétek... ide látszik az a két eperfa.

- Nini, egy szekér kanyarodott arra! - mutatta Jutka.

- Akkor csak szedjük a lábunkat. Ez Bence bácsi lesz, a sátrakat és a csónakot hozta a vasútról.

- Milyen vasútról?

- A nagyállomásról. Hiszen mi a kisállomáson szálltunk le, hogy ne kelljen annyit gyalognunk.

A gyerekeket ez a magyarázat már alig érdekelte. Futólépésben igyekeztek a két eperfához. Az eperfa mellett néhány földbe szúrt karó jelezte a birodalom határát. Bence bácsi Palkóval együtt hozzálátott a málna lerakásához. Öcsi máskor lelkendezve nézte volna a lovakat - most azonban Jutkát is, Karit is, őt is egyetlenegy dolog érdekelte: a telek.

Ez lesz hát az otthonuk két egész hónapon át!

A telek két részre oszlott. Az egyik, gondosan körülkerített részen néhány barack-, alma- és szilvafa állt. A barackfán már félig érett sárgabarackok mosolyogtak, az alma- és szilvafákon még csak zöld bogyócskák látszottak - azokon csak a vakáció végére érik meg a gyümölcs.

- Sajnos - búslakodott Öcsi.

- Szerencsére - nevetett Palkó. - Azt hiszem, nem tudnálak leszedni az almafáról.

A telek nagyobbik része, a leendő ház és udvar helye sokkal jobban tetszett a gyerekeknek. A partmenti rész homokos, füves, nagy térség - lehet itt majd labdázni, ugrálni. A telek másik vége, amelyik az országúthoz és az eperfákhoz vezet - töltésszerűen emelkedik.

- Ha a töltés aljába verjük fel a sátrakat - lelkendezik Öcsi -, akkor a sátor mellett, a domboldalba alagutat vájunk egészen az országútig, és titkos kijáratunk lesz a telekről.

- És mi lesz, ha esik az eső? - kérdezte Palkó. - Úgy elázunk, mint az ürgék.

- Nem fog esni az eső - mondta Öcsi -, egy fia felhő sincs az égen.

- Most nincs. De holnap lehet vagy holnapután.

- Jaj, ne legyen eső. Egész nyáron ne legyen egy csöpp eső se! - kiabálta Öcsi.

- Szamárságokat beszélsz - szólt rá Kari. - Mi lenne akkor a kukoricával? Mi lenne a gyümölcscsel? A krumplival, a paradicsommal? Még a fű is kiszáradna, és a falevelek megsárgulnának.

- Jó, hát akkor essen az eső, csak éppen fölöttünk ne - mondta Öcsi.

- Lehet, hogy száz év múlva már ezt is szabályozni tudják - nevetett Palkó. - Egyelőre azonban esni fog az eső, a mi nyakunkba is. Sőt, ha a domb alján lesz a sátrunk, akkor minden holmink elázik.

- Akkor állítsuk a sátrat a domb oldalára - javasolta Öcsi.

- Ez már jó ötlet - bólintott elégedetten Palkó -, csak az egyik sátrat akarod odaállítani, vagy mind a hármat?

De erre már kitört a nevetés. Hiszen a domboldal olyan kicsi volt, hogy azon legfeljebb egy kutyaól vagy egy nyúlketrec fért volna el...

- Hát akkor mit csináljunk? - kérdezte Öcsi bánatosan.

- Figyeljetez rám, gyerekek. Én irányítom a táborverést, jó? - kérdezte Palkó.

- Helyes.

- Most pedig nézzünk körül. Látjátok azt a nyomós kutat, a második eperfánál? Onnan kapjuk az ivóvizet. A fák közötti füves tisztást tisztára söpörjük, és ott verjük fel a sátrakat. A tűzhelyet a szélvédett domboldalba építjük. A tisztás takarítását együtt végezzük, a sátorverést Karcsi, Jutka és én, Öcsi addig a tűzhelyhez szép köveket hoz a Balaton-partról. Kövekkel rakjuk ki a sátrakhoz vezető utat és a kút környékét is. A sátrak körül vízlevezető árkot vágunk. Utána berendezzük a sátrakat. A zsákponyvák mellett találtok egy nyírfaseprőt, amit Bence bácsi adott, azzal söpörjük tisztára a táborhelyet.

Bence bácsi közben az utolsó csomagot is lerakta a szekérről. Barátságosan kezét rázott Palkóval.

- Estére visszajövök, hozom a szalmazsákokat - mondta. - És ha valamire szükségük van, jöjjenek csak át hozzánk. Biciklit is adhatok kölcsön, mert a katona fiamét mi nem használjuk.

- Igen, kérjük a biciklit! - rikkantott Öcsi.

- Köszönjük, majd meglátjuk - mondta Palkó.

Bence bácsi megsuhogtatta az ostort, megrántotta a gyeplőt, és a szép lovacska frissen kitrappolt a szekérről az útra.

- Ha nagy leszek, lesz egy lovam - nézett utána álmodozva Öcsi.

- Tegnap még motorbicikliről beszéltél - figyelmeztette Jutka.

- Motorbiciklim is lesz, és lovam is lesz.

- És egy torpedórombolód és egy úrrakétád.

- Igenis, az is lesz - felelte Öcsi.

A tisztás takarítása eleinte nagyon mulatságos és kellemes munka volt. A nap melegen sütött, így hát fürdőruhára vetkőztek. Palkó és Jutka felváltva söpörtek, Karcsi összeszedte a szélodahordta ágakat, deszkadarabokat, téglatörmeléket. Azután kimérték és megjelölték a sátrak helyét, és hozzáláttak az árok ásásához.

Öcsi szorgalmasan hordta a partról a köveket, és közben megállás nélkül beszélt.

- Palkó, nézd, milyen szép kék köveket találtam.
- Jó, csak folytasd.
- Karcsi, gyere nézd meg, mennyit hordtam már.
- Majd a végén megnézem.
- Jutka, akarsz látni igazi kagylót?
- Fúj, dobd el! - kiabálta Jutka.
- Beviszem a sátradba.
- Öcsi, ha nem dolgozol rendesen, kapsz egy nyaklevest.

Öcsi a fenyegetéstől egy kicsit lecsendesedett, megint leszaladt a Balaton-partra, és buzgón felnyalábolt egy csomó követ.

A tükörsima Balaton türkizkéken verte vissza az égbolt ragyogását. Messze, a mély vízben csónakok suhantak, hófehér vitorlákkal. A sötétzöld fák között piros tetős üdülők mosolyogtak. A közelből gyereklármát, nevetést hozott a víz. Alig pár száz méternyire fürdőzők labdázta vidám kiáltozással.

Öcsinek nagy fürödhetnékje támadt.

- Palkó, úgy szeretnék bemenni a vízbe.
- Egy óra múlva készen leszünk, Öcsikém, kicsit pihenünk, és azután fürdünk.
- Egy óra múlva! Miért egy óra múlva? Fürödjünk most, aztán könnyebben megy a munka.
- Fürdés után már nem ízlene a táborverés.
- Nekem most se ízlik - morogta Öcsi, de azért visszament a kövekhez.

A nagyok már a sátrakat állították. Középen a parancsnoki sátrat, aminek - amint tudjuk - Be Ne Lépj Oda a neve. Itt helyezték el a szétnyitható asztalt a négy kerti székkal, és ide került minden értékes felszerelés: könyvek, konzervek, szerszám, varrókészlet, térkép.

Öcsi persze abbahagyta a kőhordást, és ott lábatlankodott.

- Hadd próbáljam ki a zseblámpát! Légy szíves, mutasd azt a könyvet...
- Öcsi, eredj a dolgodra - szóltak rá a nagyok.
- Nekem már elég volt a kőhordásból. Fürödni akarok.
- Mindenkinek dolgoznia kell - mondta Jutka.
- Most vakáció van, és nem munka. Azt hittem, hogy annyit fürödhetek, amennyit akarok! Anyuka már régen megengedte volna - nyafogott Öcsi.
- Tessék, menj fürödni - mondta Palkó.
- Most mindjárt? - kérdezte Öcsi bizonytalanul.
- Most mindjárt.
- Ráérek aztán is köveket hozni?
- Egyáltalán nem fogsz követ hozni. Büntetésből három napig nem dolgozhatsz.
- Hogyhogy büntetésből? - álmélkodott Öcsi. - Mit nem dolgozhatok?

- Semmit - mondta Palkó szigorúan. - Aki csak magára gondol, az nem érdemli meg, hogy dolgozhasson. Majd mi sátrat verünk, kitakarítunk, megfőzzük a vacsorát, elmegyünk tejért, beszereljük a motort, te pedig csak játszani fogsz, mint egy kisbaba. Már mehetsz is a Balatonba.

- De hiszen ez nem büntetés! Ez nem büntetés! Ez nyaralás! - kiabálta Öcsi, és rohant, rohant befelé a vízbe.

Jaj, de csodálatosan jó a Balaton!

A homokos part mintha bársonnyal simogatná az ember talpát! Utána egy kis ügyes mászás a köveken, egy örömteli visítás... juj, de hideg! Nem is igaz, nem is hideg - lágy, finom, langyos, lehet benne ugrálni, mászni, tocsogni, pancsolni.

„Talán igazán tudok úszni” - gondolta Öcsi, és hasravágódott a vízben. Két-három tempót tett anélkül, hogy lába a földet érintette volna.

- Úszom, úszom, úszom! - kiabálta diadalmasan, de a partról nem felelt senki. - Bánom is én, mit csináltok - mérgelődött -, én akkor is fürdöm!

A nap forrón sütött. Öcsi néha lebukott a víz alá, azután ugrált, pancsolt, iszapot szedett a tenyerébe, felemelte az egyik lábát, és bokáig beiszapozta magát. Azután kiült a part melletti kőre, és nézte, hogy nincsenek-e piócák vagy siklók, vagy kis halak a sekély vízben, mert akkor ő fogna egyet, üvegbe tenné, és elvinné az iskolába. De hiszen az iskola olyan messze van még! De jó, hogy nyár van, napozhat, fürödhet, és azt csinálhat, amit akar...

Öcsi arra gondolt, hogy készít magának egy horgászbotot. Azután az jutott eszébe, hogy várat kellene építeni, azután meg az, hogy jó volna szerezeni egy házőrző kutyát, egy szép barna kiskutyát, Cimborának hívnák!...

Persze, mindezt jó volna elmondani Karcsinak vagy Jutkának, de ő most száműzetésben volt, hiába mászott ki egyszer-egyszer a vízből, rá se néztek, nem is törődtek vele, csak verték a cölöpöket a sátrakhoz.

Öcsi gondolt egyet: felszedett egypár követ, és elindult a tűzhelyhez. De a tűzhely készen állt. Amíg ő fürdött, a többiek agyagos földdel, kövekkel szépen, takarosan elkészítették. Még kéménye is volt, s kondér is lógott fölötte.

- Hát én mit csináljak? - tört ki Öcsiből az elkeseredés. - Palkó, Palkó! - kiáltotta sírva.

- Mi baj, Öcsi?

- Azért, mert én egy kicsit fürödni akartam, azért én is szeretnék dolgozni.

- Sajnos, nem tudok neked munkát adni. Mindenre van emberünk - felelte Palkó.

- Elmosogatnám az edényt.

- Azt már Jutka és Karcsi mosogatják a kútnál.

- És én mit csináljak? - kérdezte panaszosan Öcsi.

- Te? Eredj játszani.

- Egyedül? Hogy játszhatnék egyedül?

- A többiek, sajnos, most nem érnek rá.

Öcsi visszament a vízhez. És ekkor nagyszerű ötlete támadt: lejárót fog építeni a Balatonhoz!

Kiválasztott egy körülbelül méternyi széles kis partrészt, ahol kellemes, puha homok volt, és egy éles kővel lesöpörte róla a kavicsokat és kagylótörmeléket. A homok és a víz között - biztosan azért, hogy áradástól védje a partot - kék bazaltkövekből félméter-méter magas gát húzódott végig. Az igazi strandoknál és üdülőknél a kövek fölött deszkából vagy vasból készült hidacska és lépcső van.

„Ha volna deszkám - gondolta Öcsi -, az volna csak az igazi stég. De hát nincs.” Lapos, sima köveket szedett a parton. Görnyedten, minden követ alaposan szemügyre véve ment, ment, s észre se vette, hogy ez már nem az ő telkük, hogy idegen területen jár. Egy csinos, új ház közelében törött téglákat talált a homokban. Úgy látszik, ezeket kidobták, itt hagyták, amikor a ház elkészült. Öcsi óvatosan körüljárta az épületet. A ház üres volt, gazdái biztosan a nagy júliusi melegekben, vagy éppen csak szombaton, vasárnap jönnek a Balatonhoz. „Ha kell valakinek, legfeljebb visszaadjuk” - döntött Öcsi, és összeszedett néhány téglát. A téglát nehéz volt ölben cipelnie, háromszor is fordult értük. De megérte, mert kitűnően illettek a kövek közé.

Öcsi dolgozott, dolgozott, a nyelvét is kidugta egy picit. S észre sem vette, hogy a nap már nem süt olyan tüzesen, hogy arra messze, Badacsony fölött, pirosodni kezd az ég - alkonyodott. „Kész - egyenesedett föl Öcsi elégedetten -, de nem szólok nekik. Vegyék észre ők maguk.”

Amikor azonban megszemlélte remekművét, nem állta meg, hogy torkaszakadtából ne kiabáljon:

- Palkó! Kari! Jutka! Gyertek, nézzétek csak meg, strandot csináltam!

- Ez már valami! - mosolygott Palkó elégedetten. - Nézzétek, Öcsi mit csinált! Tudod mit, Öcsi, ha kedved van, holnap a strandunk mellett készítünk egy igazi öblöt és tartócölöpöt a motorcsónaknak.

- És most már én is dolgozhatom? - kérdezte reménykedve Öcsi.

- Dolgozhatsz, ha a többiek úgy gondolják.

- Úgy gondoljuk! - mondta Kari és Jutka. - Öcsi jó fiú, csak hát szeretett volna fürödni. Most viszont mi megyünk a vízbe. Te pedig megnézheted addig a tábort.

Öcsi boldogan szaladt a sátrakhoz, és a meglepetéstől szeme-szája tátva maradt. Állt már mind a három sátor. Középen a Be Ne Lépj Oda - ahová azonban Öcsi azonnal belépett. De itt csak ládákat, hátizsákokat és papírdobozokat talált, mindent gondosan becsukva.

A lányok sátra nem érdekelte, s ezért a baloldali sátorhoz ment, amelyen nagy tábla hirdette: Fiú Sátor, Létszám: Három Fő. „Én vagyok az egyik fő” - gondolta Öcsi boldogan, és belépett az ajtón. Szép, tágas sátor volt, három szalmazsákkal. A szalmazsákokon pokróc, katonás rendben. Minden zsák mellett kis szekrényke, polcokkal. A polcon fehérnemű, a polc tetején nagy doboz. Mindegyik dobozon név. „Palkó”, „Kari”, „Öcsi”.

Öcsi izgatottan bontotta ki a saját dobozát. Minden darabnál felvisített örömeiben. Először egy zseblámpa akadt a kezébe, de olyan zseblámpa, amelyen az első kattintásra rendes villanykörte égett, újabb gombnyomásra kék fény villant, megint újabb gombnyomásra piros. „Hiszen ezzel jelezni lehet... ez... ez egészen csodálatos!” - gondolta Öcsi. Tovább kutató, és sorra kiemelte a többi kincset. Talált golyóstollat, ceruzát, radírt, rajzpapírt, levélpapírt, borítékot, bélyeget, csokoládét, fogkrémet, bicskát - juj, micsoda bicskát! - két penge, dugóhúzó, sörnyitó, konzervnyitó is volt rajta! És a sok kincs alján egy cédula: „Öcsikém, nyaralj jól, Apu, Anyu”.

Öcsi hirtelen úgy érezte, hogy ő még nagyon, nagyon kis fiú, és mindennél jobb volna, ha lefekvés előtt anyuka megcsókolná.

NYOLCADIK FEJEZET

Az első éjszaka, és egy titok, amiről máris ketten tudnak

Vacsorára paprikáskrumplit akartak főzni kolbással. Krumplijuk volt, egy jó nagy szatyorral, akadt kolbász is, paprika is, paradicsom is, de amikor a főzéshez láttak volna, elment tőle a kedvük. Öcsi álmosan, nagyokat szuszogva fogott a krumplihámozáshoz, Jutka pedig aggodalmasan mondta:

- Már fél nyolc van. Mire megvacsorázunk, fél kilenc, s aztán még mosogathatunk. Legszívesebben máris ágyba bújnék.

- Tudjátok mit - javasolta Palkó -, ma kivételesen ne együnk főtt ételt, együnk szalonnát, kenyérrrel és zöldpaprikával.

Így történt, hogy a gyerekek kezükben egy-egy karéj kenyérrrel, jókora szalonnával kiültek a vízpartra. A sziklán kuporogva jóízűen falatoztak, és közben nézték a vizet.

- Milyen meleg itt a levegő - mondta Öcsi.

- Egyszer megfürdünk majd éjszaka is - ábrándozott Jutka.

- És tudod-e, Öcsi, hogy miért meleg ilyenkor a víz? - kérdezte Kari.

- Nem tudom.

- Mert a víz lassabban melegszik fel, és lassabban is hűl le, mint a levegő és mint a föld. Érzed, milyen hűvös most a talpad alatt a homok, pedig milyen forró volt délután? A víz pedig...

- Jó, értem, nem kell mindig hencegni a tudományoddal - morogta Öcsi.

- Ti mindig így szoktatok veszekedni? - érdeklődött Palkó.

- Nem, csak amikor együtt vagyunk - nyugtatta meg Öcsi -, de azért én nagyon szeretem Karit.

- Igen? - kérdezte Kari gyanakodva. - Mit akarsz kölcsön kérni?

- A körződet.

- Minek az neked?

- Csak. Kell.

- Sajnálom, az iskolai körzőmet nem lehet tönkretenni.

- Nem fogom tönkretenni - ígérte Öcsi szelíden. - Csak köröket akarok vele rajzolni.

- Minek?

- Az titok.

Kari vállat vont. Ha Öcsi egyszer azt mondta valamire, hogy titok, akkor úgymint hiába kérdezi. És Öcsinek mindig voltak titkai és hirtelen támadt vágyai. Egyszer segített a házmester bácsinak padlást takarítani, és amikor a házmester bácsi megdicsérte, és azt kérdezte, hogy mit kíván jutalmul, Öcsi gondolkodás nélkül elkérte azt a néhány piszkos, korhadt deszkát, ami évtizedek óta ott hevert a padlásfeljáró mellett. „Minek az neked?” - csodálkozott a házmester bácsi. „Titok” - felelte Öcsi, és nem árulta el senkinek, hogy tutajt akart ácsolni a deszkákból, mint Robinzon, és messzi tengerekre akart eljutni vele. Még akkor sem vallotta be, hogy mire

kell neki a deszka, amikor anyu közölte, hogy eltüzeli. „Csak tüzeld” - szipogta, és túrta, hogy anyu baltával apró darabokra hasítsa a deszkát, és megtömje vele a fürdőkályhát. Az egész család vidáman lubickolt aznap este a fürdőkádban, nem is sejtve, hogy egy rettenthetetlen hajós tengeri utazását pancsolják el...

- Ha előttem rajzolsz köröket, s aztán visszaadod a körzőt, akkor egy órára kölcsönadom.

- Már nem kell - mondta Öcsi -, nem fontos.

Az igazat bevallva, Öcsi hajós-térképet akart szerkeszteni. Úgy gondolta, hogy rajzol egy nagy kört, és abba belerajzolja a csillagokat, úgy, ahogy este nyolckor látta. Azután rajzol egy másik kört, éjfélkor felkel, és a körbe belerajzolja a csillagokat úgy, ahogy azok éjfélkor állnak. Azután rajzol még egy kört, és abba hajnali négykor rajzolja be a csillagokat... Ez tökéletesen elég lett volna ahhoz, hogy kiismerje magát egy éjszakai motorcsónaktúrán, még akkor is, ha viharos a víz... De csak tartsa meg Kari a körzőjét, boldogul ő anélkül is.

- Megvacsoráztatok? - kérdezte Palkó.

- Igen.

- Akkor sétáljunk még egy órát a parton, és utána feküdjünk le.

A gyerekek szuszogva felálltak, Jutka ijedten felkiáltott:

- De hiszen én nem tudok lépni!

- Mi bajod van?

- Nem tudom. Úgy fáj a kezem, a lábam, a derekam...

- Izomláz - nevetett Palkó. - Észre se vettük, milyen sokat dolgoztunk. Gyertek, fogjuk meg egymás kezét, és játszunk!

- Játsszunk? - kérdezte Kari. - Csak nem fogunk játszani? Nem vagyunk pólyások!

- Aki nem jön, marad - mondta Palkó -, én bizony játszom - és már énekelte is: - *Hegyek között, völgyek között zakatol a vonat...*

A gyerekek ugráltak, öt perc múlva Palkó megkérdezte:

- Fáj még a lábad?

- Már nem annyira.

- Ne felejtse el, az izomláznak egyetlen gyógyszere van: a mozgás. Most pedig, ha nagyon álmosak vagytok, menjünk lefeküdni.

A három fiú jó éjszakát kívánt Jutkának, és bevonult a Fiú Sátorba. Jutka is bement a sátrába, gondosan behúzta a ponyvaajtót, nehogy a szúnyogok utánajöjjenek, és meggyújtotta a villanyzeblámpát. A tágas, barátságos sátorban két szalmazsák volt és egy kis asztal, az asztalon színes terítő és egy pohárban vadvirág. Hadd lássa, aki belép, hogy itt kislány a házigazda.

A fiúk sátrából egy kis ideig motozás és nevetgélés hallatszott, azután csönd lett.

Jutka szívdobogva húzta elő a fehérneműs bőröndjét, amit eddig olyan gondosan dugdosott a fiúk elől. Az ingek és harisnyák közül óvatosan kiemelt egy kendőbe bugyolált csomagot.

- Nincs semmi bajod, gyöngyvirágom? - kérdezte suttogva, miközben a kendőt bontogatta. A kendőből gyönyörű alvóbaba mosolygott rá. Jutka karjára vette a babát, mire a porcelán-szemhéj felnyílt, és a baba azt mondta: „Mama... mama...”

- Féltem, hogy valami bajod lesz az úton - suttogta Jutka. - Nem volt nagyon meleged a bőröndben? Hoztalak volna a karomon, de tudod, milyenek a fiúk... még bántottak volna.

A baba mintha gúnyosan mosolygott volna. Jutka elvörösödött.

- És persze, szégyellem is egy kicsit. Mégiscsak negyedikes vagyok, illetve most már ötödikes...

Jutka óvatosan tette le a babát a szalmazsákra. Éva baba szeme azonnal lehunyódott.

- Még ne aludj el - mondta Jutka -, előbb rád adom a hálóingedet, nem alhatsz abban a ruhában, amiben egész nap utaztál.

„Milyen jó, hogy külön sátram van - örült Jutka -, ha Kari meglátná, egész nyáron azt hallanám, hogy babával játszom. Ő úgyis minden lányt kinevet. Milyen jó volna, ha lenne egy lánytestvérem. Megbeszelnénk, hogy milyen téli ruhát kapjon Éva baba. És készíthetnénk kartonból modern bababútort, színes székekkel, kombinált szekrénnel.”

- Aludj, babuskám, csicsi, aludj szépen...

Éva baba felvette a szép csipkés hálóinget, és édesen aludt Jutka ölében. „Milyen jó gyerek vagy... még mesélni se kell neked... várj, énekelek valami szépet... la... la...”

- Jutka!

A kislány felugrott, és ijedten dugta a háta mögé a babát. A sátor ajtajában Öcsi állt, pizsamában, mezítláb.

- Öcsi, micsoda dolog ez?

- Pszt, Palkó és Kari már alszik. Engedj be, mert valami nagyon érdekeset mesélek.

- Eredj azonnal a helyedre.

- Jutka, csak egy percre! Képzeld, mit találtam ki. Ha volna egy messzelátónk, akár egy olyan színházi, mint Gabi néniéké, akkor a motorcsónakból látni lehetne a partot. Én lennék a kapitány...

- Öcsi, azonnal menj vissza a sátradbá.

- De képzeld, látnánk a partot, és ha egyikünk a parton marad és morze jeleket ad...

- Öcsi, kapsz egy nyaklevest.

- Nini, mi van a hátad mögött?

- Semmi! Azonnal visszamész és lefekszel!

- Előbb mutasd meg, mi van a hátad mögött.

- Semmi közöd hozzá.

- Kitalálom.

- Itt te nem találhatsz ki semmit. Ez a Lány Sátor.

- Most már azért is megnézem.

- Öcsi, kitépem a füledet - ígérte Jutka félig sírva. - És holnap csomagolhatsz és hazamehetsz.

- Azt csak a tábortanács mondhatja ki.

- Majd kimondja.

- De akkor neked panaszt kell tenned.

- Panaszt is teszek.
- És akkor neked is meg kell mondanod, hogy mit nem akartál megmutatni.
- Nem kell megmondanom.
- De igazán mutasd meg! Becsületszavamra nem mondom meg senkinek.
- Menj a helyedre, és hagyjál békén.
- Úgyis látom már.
- Nem látod.
- De bizony látom. Az a babád, az Éva baba.
- Semmi közöd hozzá.
- Jutka... hadd játsszam én is egy kicsit... egy egész kicsit.
- Menj a helyedre.
- Engedd meg! Nem szólok senkinek.
- No jó, de ha elárulod...
- Nem, igazán nem árulom el.
- Tessék, de el ne törd.

Jutka óvatosan átadta Öcsinek Éva babát. Öcsi felült a szalmazsákra, és ringatni kezdte a babát.

Hullámozó Balaton tetején...

- Te, Jutka...
- Mit akarsz?
- Hajnalban majd felkelünk, amikor még senki sincs ébren, és megfürdetjük a babát a Balatonban.
- Hogyne, hogy lejjön róla a festék!
- Óvatosan...
- Öcsike...
- Jó, tudom, már megyek lefeküdni. Jó éjszakát.
- Jó éjszakát. De ha náthás leszel a mezítláb-mászkálástól...
- Nem leszek náthás.

Öcsi elment, Jutka sóhajtván tette vissza Éva babát a dobozba. Milyen nehéz valamit eldugni Öcsi elöl...

A sátorajtó újra meglebbent.

- Elfejtettelek valamire megkérni.
- Mit akarsz?
- Ugye, lehetek én az Éva baba papája?
- Lehetsz.

- De ezt meg te ne mondd meg senkinek.

- Persze hogy nem mondom meg.

- Jó éjszakát.

Jutka bebújít a takaró alá, egy darabig forgolódott, azután eloltotta a lámpát. És akkor hirtelen eszébe jutott, hogy ha idejön Béka, akkor egy hétig kezébe se veheti Éva babát. Más nem is hiányozna. Az az utálatos Béka kinevetné, és elmesélné az egész osztálynak. „Jaj, szegény Béka, nem szép tőlem, hogy ilyeneket gondolok róla - szégyellte el magát Jutka. - De hát olyan szép ez a nyár, annyi jó játék van, és mindezt el fogja rontani. Igaz, hogy csak egy hétre jön, a vakáció pedig nyolc hét! Nyolc egész hét! És abból még csak egy nap telt el!”

Jutka magára húzta a takarót, még egyszer köszönt Éva babának, és elaludt.

KILENCEDIK FEJEZET

Csónak, futóbab és egy tudományos tévedés

Az iskolában azt tanítják, hogy nyáron a napok hosszabbak, mint télen. Ez Jutka szerint tudományos tévedés. Télen az embernek mindenre jut ideje. Iskolába jár, külön tornára megy, leckét ír, a barátnőivel játszik, olvas, néha korcsolyázni vagy szánkózni is eljut, barkácsol, rádiót hallgat, és mindezt egy napon. Most pedig? Semmire, de igazán semmire sincs ideje. Reggel felkel, ha éppen soros, elmegy a tejért - reggelire friss tejet isznak kenyérral -, és aztán rohanás a Balatonba. Délben már olyan éhesek, mint a farkasok, kimondják, hogy nem főzünk krumplit, nem főzünk semmit, legfeljebb tojásos lecsót, mert az két perc, és már nyelik is forrón az ételt, még Palkó is, pedig ő gyakran mondogatja, hogy „gyerekek, ne kapkodjatok, ne kapkodjatok, nem viszi el a tatár”. Ebéd után gyorsan elmosogatnak, aztán vissza a Balatonba - estig. Este megint főzni kellene, de akkor már fáradtak, jó lesz egy kis szalonna is, és aztán gyerünk lefeküdni.

Minden nap elhatározzák, hogy holnaptól másképpen lesz, hogy főzeléket főznek meg paprikás krumplit, már csak azért is, mert fogytán van a szalonna, a tojás, és a pénzükből sem futja nyár közepéig sem, ha kolbászt meg tojást vesznek a boltban zöldség és krumpli helyett.

És mennyi szép tervük dől dugába! Itt van például a motorcsónak. Már régen készen kellene lennie a kis öbölnek, de nincsen készen. Éjszakára ki kell emelni a csónakot a partra. És a kerítés! Már ötödik napja vannak itt, és csak tervezik, tervezik, hogy szép kerítést csinálnak a telek köré - de a nap olyan melegen süt, a Balaton olyan csalogatóan ragyog előttük, hogy megfeledkeznek minden másról.

Megfeledkeztek például az iskolai feladatról. Éva néni azt kívánta a negyedikesektől, hogy vezessenek naplót. Nem kell mindennap írni, csak akkor, ha valami érdekes történik velük. Jutka megvette a füzetet, kék papírba kötötte, bele is tette a bőrdíjébe, el is hozta a Balatonhoz - elő se vette azóta.

És megfeledkeztek a hosszú levelekről is, amit édesapáéknak ígértek! Egy szerény képeslap ment mindössze - „Vitorlások a Balatonon” - és rajta ez a néhány szó: „Jól vagyunk, vigyázunk magunkra. Sokszor csókolnak szerető gyerekeitek.”

Minden este megfogadják, hogy holnap igazán, már reggel írnak, azután reggel elhatározzák, hogy délnél tovább nem szabad halasztani, ebéd után azonban túl meleg van. Inkább majd este. De este, a fényre közel jönnek a szünyogok...

- Ez nem mehet tovább így - mondta Palkó szigorúan, és közben végigterült a fövényen. - Ma, ebéd után Karival beme gyünk a faluba, veszek egy kanna benzint, és délután motorozunk.

A három gyerek a nagybácsi nyakába ugrott.

- Agyon ne nyomjatok, mert akkor nem tudunk csónakázni - intette őket mosolyogva Palkó. - Most pedig gyerünk a vízbe.

Ebéd után Jutka és Öcsi vállalta a mosogatást, Kari és Palkó bement a faluba, a benzinkúthoz.

- Jutka - indítványozta Öcsi -, lepjük meg őket. Építsünk öblöt a motorcsónaknak.

- Nagyszerű! - helyeselt Jutka.

- Tudod, hogyan kell? - kérdezte Öcsi.

- Persze hogy tudom. Én már ötödikes vagyok.

- Csak azért kérdem, mert én már olvastam hajóskönyveket is.

Ahhoz képest, hogy Jutka már ötödikes, és Öcsi számos szakkönyvet olvasott, elég nehezen készült el az öböl. Jutka először úgy képzelte, hogy a Balaton medrében építenek egy mólóként benyúló kőgátat, amely védetté teszi a csónakkikötőt - de hiába hordták és hordták a köveket, valamennyi besüppedt a mély iszapba.

- Ez így sehogy sem lesz jó - mondta Jutka -, és holnapután kiskeddre se készül el. Inkább hozd ide az ásót.

Öcsi loholva jött az ásóval. Jutka addigra a parton, körülbelül két méteres szakaszon hozzálátott a kövek elhordásához.

- Úgy gondoltam, hogy itt a víz és a homok közötti kőpárkányt lebontjuk, az ásóval pedig olyan ferdére vágom a partot, mint amilyenek a beton autó-feljárók. Láttál már egyáltalán...

- Láttam - vágott a szavába Öcsi. - De akkor építsük úgy, hogy ez a csónak-lesikló jó mélyen benyúljon a partba, nehogy a hullámok a sziklához verjék a csónakot.

Jutka ásni kezdett, Öcsi hordta a köveket, és alig egy óra múlva már tekintélyes kis öböl nyúlt a szárazföldre.

- Meg lesznek lepve Feri bácsiék, hogy a telkükből egy darabot a Balatonnak adtunk - mondta Öcsi.

- De örülnek majd a kikötőnek. Nekik is van csónakjuk. Illetve remélem, hogy örülni fognak - tette hozzá halkabban Jutka.

Kari és Palkó mindenesetre örült. Rengeteg zsákmánnyal értek haza. Volt náluk benzineskanna - ezt Palkó cipelte -, hoztak cseresznyét, zöldborsót, sőt egy megtisztított csirkét is. És hoztak egy csupor tejfölt, túrót, kenyeret és még egy titokzatos csomagot is, amire Palkó azt mondta, hogy csak uzsonna után bonthatják ki.

Öcsi nagyon szerette a túrót és tejfölt, de alig figyelt az ízére. Folyton beszélt, folyton kérdezett, azt akarta, hogy újra dicsérik meg, amiért ilyen szép öblöt készített ő, Jutka segítségével, és mondják meg, mikor mennek már motorozni, és főleg árulják el, mi van abban a csomagban?

- Ha megetted az uzsonnát, megnézheted - mondta Palkó.

- Megettem - válaszolta Öcsi teli szájjal, és rohant a csomaghoz. Kibontotta és csalódottan nézett fel.

- Nahát... ez egy vacak. Közönséges spárga.

- Úgy van - mondta Palkó. - Közönséges spárga. Kérdés, hogy mire fogjuk használni?

- Hát mire lehet használni a spárgát? Ruhateregetésre, csomag átkötésére - felelte Öcsi csalódottan.

- Ezt mondják azok, akik nem elég ötletesek - mondta komoran Palkó. - Milyen ürrepülő lesz belőled, ha annyi képzelőerőd sincs, mi? Spárgából például erős kötelet lehet fenni, és hajókat lehet kikötni vele. Spárgából halászháló lehet csinálni.

- Mi is azt csinálunk? - ragyogott fel Öcsi szeme.

- Nem. Mi kerítést csinálunk belőle.

- Kerítést? - hitetlenkedett most Jutka.

- Persze - mondta Palkó. - Nem jó az, hogy nincs a telek körül egy csinos kis kerítés. Mindjárt otthonosabb volna. Igazi palánkra vagy dróthálóra úgy sincs pénzünk, de nem is kell. Nem lop el minket senki.

- Spárgából kerítést? - morgott Öcsi. - Hiszen az semmi, az átlátszik.

- Amíg nem ültetünk mellé valamilyen kúszónövényt.

- Futóbabot ültethetünk vagy vadszőlőt! - kiáltott fel Öcsi. - Az iskolában, a kertben is...

- Egy kicsit elkéstünk ugyan az ültetéssel. Kora tavasszal kellett volna - mondta Kari -, de Bence bácsi azt mondta, hogy még most is sikerülhet, és adott virágmagot.

- Milyet?

- Hajnalkát.

- Melyik az?

- Az a szép lila, tölcséres virágú - mondta Palkó. - Néhány hét alatt méteresre megnő, augusztus végére szép sűrű kerítésünk lehet. Megcsináljuk?

- Megcsináljuk!

A két eperfa a telek határán állt. Az egyik talán egy picivel kívül a telken, majdnem a gyalogútnál, de hát ebből biztosan nem lesz semmi baj. Kétoldalt a telek szélén akácfa álltak és egy fiatal vadgesztenyefa. Palkó és Kari ügyesen kötözte a spárgát, kifeszítve a törzsnél jóval a korona alatt. Három oldalról kerítették körül a telket, a két fa között kapubejáratot hagyva. A fák nem nőttek közvetlenül a vízparton, úgyhogy a kerítés végétől a Balatonig mindkét oldalon volt két-három méternyi hely, de ez igazán nem baj. Ha megnő a hajnalka, gyönyörű lesz a tábor!

- Képzeljétek el, ha Feri bácsiék lejönnek meglátogatni minket, nem ismernek rá a telekre. Mindenütt sűrű élő kerítés lesz - lelkesedett Öcsi.

- Igen, ha dolgozol és nem beszélsz annyit.

- Dolgozom - mondta Öcsi -, mit csináljak még?

- Keressél ágakat, botokat, amiket a földre szúrhatunk.

- Minek az?

- A botokhoz is spárgát kötünk, és a spárga felső végét a vízszintesen kihúzott spárgakerítéshez kötjük. Sok-sok ilyen spárgaszálat készítünk, hogy a hajnalkának legyen mire felkapaszkodnia.

- És a virágmagot mindig a botok mellett ültetjük el?

- Persze.

Öcsi lelkesen dolgozott. Kis ásójával lyukakat fűrt a botok közelében, Jutka hintette a virágmagot, Kari betemette a kis gödröket, Palkó pedig nézte, nem lazul-e valahol a spárga, nem esett-e ki a földből valamelyik bot.

- Halasszuk a csónakázást holnap korán reggelre - javasolta Palkó -, legfeljebb, ha nagyon akarjátok, egy negyedóra elviszlek benneteket vacsora előtt...

„A motorozás a világon a legjobb - írta később Öcsi a naplójába. - Most már egészen biztos, hogy motoros hajóm lesz, ha felnövök.”

A kis öbölből könnyű volt a mélyebb vízbe lökni a csónakot. Palkó erős kikötő-cölöpöt vert a földbe, hogy ahhoz láncolhassák éjszakára a drága kincset. Öcsi buzgón segédkezett. Elhelyezte a padok alatt a tartalék evezőket és mentőöveket, azután áhítattal figyelte, hogyan berreg fel a motor.

- Öcsi, ne állj fel, hallod! - kiáltott rá ijedten Palkó, mert Öcsi az indulás pillanatában a padra kapaszkodott, és szalutált a partnak. - Ha még egyszer ilyet csinálsz...

- Nem csinállok - mondta Öcsi, és gyorsan leült.

A motor szinte repült a vízen. A Balaton kissé hullámzott, nem viharosan, nem erősen, csak annyira, hogy meg-megtáncoltassa a büszke, fehér csónakot. A Badacsony fölött vörösen bukott le a nap. A somogyi parton a zöld falombok lassan feketedni kezdtek, és az üdülők ablakaiban megcsillant a lámpafény, mintha kicsi, meleg, földi csillagok lettek volna. Kis, hűvös szél kerekedett, a gyerekek szólni se tudtak a gyönyörűségtől.

- Egyik nap átmegyünk Tihanyba, azután meg Badacsonyba - ígérte Palkó.

- Mindennap menjünk valahová! - kiáltott Öcsi.

- És mi lesz az én egyetemi felvételemmel? - kérdezte Palkó. - Nekem tanulnom is kell.

- Nekünk is kell tanulnunk - mondta Kari -, és levelet is kell írunk édesanyának.

Palkó még egy szép ívet írt le a hajókikötő és a strand között, azután visszairányította a motort a táborba. Gondosan kikötötte a csónakot, bevitték az evezőket.

- Gyertek, gyorsan, zöldborsót bontani - kiabált Jutka. - Aki levest akar, az segítsen.

Palkó és Kari már jöttek is, Öcsi persze sehol.

- Biztosan a csónaknál van a csirkefogó - mondta Palkó -, de én fülönfogom és visszahozom.

Lement a csónakhoz. Öcsi nem volt ott.

- Öcsi, Öcsi, merre vagy?

- Itt vagyok! - hallatszott Öcsi hangja az akácfák felől.

- Mit csinálsz?

- Megöntöztem a virágokat, és most várok.

- Jól tetted, hogy megöntözted - lépett Palkó az unokaöccséhez, aki villany zseblámpával a kezében az egyik spárgaszál mellett guggolt. - De mi van ezen néznivaló?

- Megvárom, míg kikelnek - mondta Öcsi. - Azt mondtátok, hogy gyorsan nőnek.

- Azért addig alhatsz egyet - mondta Palkó, és nevetett.

TIZEDIK FEJEZET

Öcsi nagy kalandja

Öcsi úgy érezte, hogy egyáltalán nem álmos. A sátorajtó keskeny részén csak úgy ömlött befelé a fény.

- Biztosan dél van már - morogta -, ezek elmentek csónakázni, és itt hagytak engem.

De nem, Kari is, Palkó is mélyen aludt.

„Megnézem a csónakot” - jutott Öcsi eszébe, és ettől még a maradék álom is kiment a szeméből.

A fű még harmatos volt, és a levegő is hűvös, pedig szépen sütött a nap. Öcsi óvatosan visszalopódzott a sátorba, előkotorta a tréningruháját, szandálját és felöltözött.

A csónak szinte mozdulatlanul pihent az öböl tükörsima vizén.

„Jó volna evezni - gondolta Öcsi. - Csak egy kicsit itt a partnál...”

Az evezők a Be Ne Lépj Oda sátorban voltak, a nagyobbik eperfánál. Öcsi odasietett, meglátta a kihúzott spárgákat, és a spárgákról eszébe jutott a kerítés. Hasra feküdt, úgy vizsgálgatta a botok tövét, de nem látszott azokon egy fia hajnalka sem.

„Ha volna olyan mikroszkópom, amilyen Sümegi Ferinek van, vagy legalább egy messzelátóm... Írni kellene anyunak, hogy kérje el Gabi nénitől.”

És ekkor Öcsinek nagyszerű gondolata támadt. Most, mindjárt írni fog anyunak, megír mindent, a kerítést, a csónakot, azt is, hogy kéri a messzelátót, és a levelet bedobja, mielőtt a többiek felébrednek. A csónakkal levez a hajóállomásig, ott látott postaládát, félóra az egész. És ezért Palkó se szólhat, hogy elvitte édesanyáék levelét bedobni, és itt evezett mindig a part közelében.

Újra besurrant a sátorba, most már nagyon vigyázott, hogy fel ne ébresszen valakit. Kari nagyot horkantott - Öcsinek még a lélegzete is elállt -, de nem, semmi baj, Kari mélyen aludt tovább. Öcsi megnézte a polcra tett karórát: félöt volt csak.

Előszedett egy levélpapírt, borítékot és bélyeget, kihalászta a golyóstollát, és bement a Be Ne Lépj Oda sátorba. Nem írt nagyon szépen, és nem írt nagyon sokat, mert sietett. De az benne volt, hogy zöldborsólevest ettek vacsorára, már tizenöt tempót tud úszni leállás nélkül, kerítést ültettek hajnalkából, és kéri szépen a messzelátót.

Gondosan megcímezte a borítékot, azután zsebre vágta a levelet, felnyalábolta az evezőket, és indult a csónakhoz.

A kikötő cölöpön még nem volt rendes vaskarika - ezt Palkó most akarta beszerezni. A lánc egyszerűen rá volt csavarva és megcsomózva. Egy kis piszmogással Öcsi leügyeskedte a láncot, és a csónak engedelmesen becsúszott a Balatonba.

Az engedelmisség azonban csak addig tartott, amíg az öböl. A nyílt tavon a csónak nem akart szót fogadni. Billegett, forgott, az evező kicsúszott a villából. Öcsi egyet-kettőt kalimpált a lapáttal, de a csónak mindig egészen más irányba indult, mint amerre ő tervezte.

- Bolond ez a csónak - mondta mérgesen -, nem jutok vele semmire. Különben is, az evezés nem érdekes. A motor, az más. Majd megfigyelem, hogy Palkó hogyan indít, legközelebb kihozok egy kanna benzint. Úgyis az a jó, ha messzelátón nézhetem a partot.

Ezen megvigasztalódott egy kicsit, és elhatározta, hogy visszaviszi a csónakot az öbölbe. Igen ám, de a csónak nem akart visszamenni. Akármennyire igyekezett is Öcsi, akárhogy lökdöste a vizet a lapáttal - egyre távolabb került a parttól.

„Be kell másznom a vízbe - gondolta Öcsi -, de ahhoz le kell húznom a tréningruhát.”

Levetkőzött, és egy ugrással a Balatonban termett. A víz nem volt mély, de annál hidegebb. Öcsi mérgesen lökdöste ki a csónakot az öbölbe, úgy-ahogy megerősítette a láncot, és szaladt a Be Ne Lépj Oda sátorba megtörülközni.

„Mit csináljak reggel hét óráig, amíg ezek a medvék alszanak? - törte a fejét. - Fürödni még hideg van, különben is már fürödtem. Reggelizni fogok, és elmegyek a postára. Igen, az lesz a legjobb, a síneken túl van a posta, odáig elmegyek, körülnézek, és a szomszéd kertből barackot szedek, ott van a fa a kerítésnél.”

Öcsi kenyeret és kolbászt vágott az útra, majd zsebében a levéllel elégedetten elindult a vasútállomás felé.

Közben hat óra lett, fél hét, hét, a többiek is felébredtek, és vártak. Várták, hogy Öcsi, a napos, felkeltse őket. De Öcsi nem jött.

- Öcsi, te hétalvó - mondta Kari, és felült a szalmazsákon. - Öcsi, hallod?

- Öcsi nincs a helyén - nézett körül Palkó -, biztosan Jutkát ébreszti.

Eltelt öt perc, de Öcsi nem jött.

Kari és Palkó felöltözött, és átment Jutkához. Jutka is felkelt már.

- Hol az a gyerek?

Kimentek a sátor elé, kiabáltak.

- Öcsi! Öcsike!

Palkó egyszerre rémülten felkiáltott.

- A csónak!

Jutka is, Kari is leszaladt az öbölhöz. A csónak lánc kioldva. A büszke hajó a vízen hintázott, a parttól mintegy negyven-ötven méternyire. Palkó begázolt a vízben, megnézte a csónakot.

- Az evezők itt vannak. Ezt csak Öcsi hozhatta le. De hol van Öcsi?

- Öcsi! Öcsike! - kiabáltak újból kétségbeesetten. Palkó kijött a partra, és kihúzta a csónakot.

- Maradjatok itt. Én rohanok, és fellármázom a vízirendőrséget.

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Öcsi nem akart eltévedni

Öcsi úgy emlékezett, hogy a vasútállomáshoz a második gyalogútnál kell befordulni. Lehet, hogy rosszul emlékezett, az is lehet, hogy nem nagyon számolta a dűlőutakat, mert közben megismerkedett egy nagyon kedves kiskutyával, és talált egy szerencsepatkót is. Anyi biztos, hogy nem talált el a vasúthoz. Tulajdonképpen nem nagyon bánta, mert így is nagyon érdekes dolgokat látott. Látott például egy játszóteret, hintával és homokozóval. Azután látott egy fabódét, ki volt írva rá, hogy „*Csónak-, gumimatrac- és biciklikölcsönzés.*” Egy másikra meg az, hogy: „*Fagylalt kapható.*” „Ezt jó tudni - állapította meg -, majd megjegyzem, hol volt a kölcsönző és a fagylaltost is.”

Az út most a tó felé kanyarodott. Jobboldalt bokros, ligetes terület kezdődött, balra a nádas.

A nádasba nem akart menni, a liget felé indult. A következő pillanatban egy harsány hang megállította.

- Állj, ki vagy!

- Én - mondta megszeppenve.

- Ki az az én?

- Öcsi.

- Jelszót!

- Nem tudom - mondta Öcsi ijedten.

- Akkor gyereünk a táborparancsnokságra.

- Megyek - felelte Öcsi készségesen.

A bokorból két fiú lépett elő. Tizenkét-tizenhárom évesek lehettek. Tornanadrágot viseltek és úttörő-nyakkendőt.

- Gyere utánam - mondta az egyik, a másik fiú pedig Öcsi sarkában maradt.

- Én csak a postát kerestem - magyarázta Öcsi, de a két fiú nem óhajtott beszélgetni. Ők a tábor őrői, idegen járt erre, elfogták, a többi már nem az ő dolguk.

- Ti is pestiek vagytok? - kérdezte Öcsi.

- Nem - mondta kurtán az a fiú, aki mögötte jött.

- Hát hova valósiak?

- Falura.

- Ez itt úttörőtábor?

- Nem. Ez a Gellérthegy, és az a nagy fa ott a Citadella.

- Ti is szépen beszéltek az emberrel.

- Ahogy megérdemled.

- Miért, mit csináltam?

- Bementél a méhkasok közé. Pedig ki van írva, hogy tilos.

- Nincs kiírva.
- Dehogyanem. Mi tettük ki a táblát a főútra.
- Nem a főútról jöttem - mentegetőzött Öcsi -, hanem a nádas felől.
- Az a te bajod - mondta az őr.

Az elöl haladó fiú mérgesen szólt hátra:

- Nem hagynátok abba a beszélgetést?

Most már szótlánul mentek tovább.

„Nem csinálhatnak semmit velem... még csak meg se verhetnek, mert szólok Palkónak. Nem akartam semmi rosszat, azt se tudom, mi az a méhkas.”

Keresztülmentek egy szép, nagy réten. A harmat már felszáradt, a nap melegen sütött, és édes virágillat áradt mindenfelől. Olyan volt a rét, mint egy gyönyörű szép szőnyeg. A tisztáson túl, a fák és bokrok között már látszottak a sátrak. A sátrak előtt szép, faragott belső kapu volt, a kapu fölött díszbetűkkel kiírva:

ORSZÁGOS MÉHÉSZ ÚTTÖRŐTÁBOR

A felirat alatt szép, rajzolt méhecske, sok-sok virág között. Még lejjebb egy másik tábla, azon ugyancsak szép rajzolt betűkkel:

TÉGED IS SZÍVESEN LÁTUNK!

- Nem veszem észre - morogta Öcsi, amikor két őrtálló úttörő tisztelgése közben belépett a belső táborkapun.
- Oda! - mondta most az elöl haladó úttörő, és a sátorút végére mutatott.

Az utolsó sátor a többinél nagyobb és díszesebb volt. A sátor előtt hosszú, gyalult asztalok álltak, az asztalok mögött lócák, és a sátor bejárata mellett egy iskolatábla. Igazi, fekete iskolatábla. A táblán nagy rajz volt, több érthetetlen ábrával és legfelül az volt írva, hogy „*A méhek anatómiája*”.

A lócákon gyerekek ültek, mégpedig fehér harisnyában, fehér nadrágban, fehér hosszúujjas trikóingben, mint a vívók, és mellettük az asztalon a vívósisakhoz hasonló drótszitából készült arcvédők feküdtek. A társaság kávéét ivott, vajas-mézes kenyeret evett, és közben jókedvűen nótázott. Kicsit hamisan, kicsit teli szájjal, de azért énekeltek:

*Akkor jó a méhész kedve,
Ha a kanna mézzel telve,
Ha enne a lépes mézből,
Elkéri a méhecskéktől,
Kaptárba dugja az ujját,
De a méhek jól megszúrják,
Juj... juj... juj...
Azért ne búsulj!*

Az első asztal végénél felállt egy bajuszos fiatalember - a táborvezető - és eléjük jött. A két őr kihúzta magát, és tisztelgett.

- Táborvezető tanár bácsinak jelentem, hogy ez a fiú a kaptárok között mászkált.

- Ki vagy? - kérdezte a táborvezető.
  - Bartal András, harmadik osztályú tanuló, kisdobos.
  - Ilyenkor reggel a méhecskék kiszállnak a kaptárból. Figyelmeztető táblát is tettünk ki... Könnyen megsúrhattak volna.
  - Nem láttam a táblát, mert a parton jöttem, mert a nagybácsim a postára küldött... az édesanyámnak írtam levelet. Tessék, itt van a zsebemben - mondta Öcsi gyorsan, és a tréningruha zsebéből előhalászta a kissé összegyűrődött levelet.
  - Majd Szabó pajtás elkalauzol a postára - mondta a táborvezető -, erre rossz irányban keresed. A vasúti állomáson, a síneken túl van.
  - Nem is kell a pajtásnak a postára mennie - mondta az egyik őr, akit a táborvezető Szabó pajtásnak nevezett -, majd a mi postánkkal elvisszük.
  - Nagyszerű! - helyeselt a táborvezető. - Te pedig, Bartal Andris, ha már itt vagy, nem akarsz megnézni a tábort?
  - De, nagyon boldogan - mondta Öcsi felragyogó képpel.
  - Meddig maradhatsz? - kérdezte a táborvezető.
  - Ameddig akarok.
  - De hát a nagybácsid hány óráig engedett el?
  - Ó, Palkó azt mondta, ráérek nyugodtan - lódított Öcsi -, megvárhatom, amíg a boltok kinyitnak, mert vásárolnom is kell.
  - Reggeliztél már?
  - Igen, kolbászt és kenyeret, csak nagyon szomjas vagyok.
  - Pajtások, adjatok kávé Bartal Andrisnak, és adjatok neki is védőruhát. Velünk jön a kaptárbontáshoz.
- A kávé nagyon jó volt, és a méz is nagyon jó volt, amit egy Merész Pista nevű fiú adott Öcsinek. Hogy ezek a méhész gyerekek milyen érdekesek és milyen barátságosak voltak. Pesti egy sem akadt köztük, a legtöbben Szolnok megyeiek voltak. Az egyik fiú - édesapja egy halászszövetkezet elnöke - már részt vett a Tiszán igazi halászatban, ahol ekkora pontyokat fogtak, ekkorákat, ni! Azután volt egy fiú, akinek az apja tehenész, és a gazdaságnak akkora tehenistállója van, mint a királyi vár, villanyvilágítással és villany fejőgépekkel, és volt olyan gyerek, akinek az édesapja állatorvos, és olyan is, akinek a szülei kertészek, és volt olyan, akinek a bátyja egyetemi tanár - de abban mind megegyeztek, hogy méhészek akarnak lenni.
- És te mi akarsz lenni? - kérdezték Öcsitől.
  - Eddig azt hittem, hogy tengerész vagy nyúltenyésztő, de lehet, hogy méhész leszek.
- A gyerekek összeszedték a szükséges védőruhát. Öcsit is tiszta fehérbe öltöztették - a fehérret nem bántja a méh.
- A méh - magyarázták - különben sem csíp.
  - Nem? - kérdezte Öcsi nekibátorodva.
  - Nem bizony, hanem szúr, mert fullánkja van! - mondták a gyerekek és nevettek.
  - Sorakozó... sorakozó...

Öcsi is beállt a sorba, Merész Pista mellé, és büszkén szorította magához a védősisakot. Legszívesebben mindjárt felvette volna, mert látott egypár gyereket, baracknagyságú daganattal az orrán, a szeme fölött - a tegnapi kaptárbontás nyomait -, de hát a többiek sem vették még fel, és nem akarta, hogy gyávanak higgyék.

- Indulás előtt elismételjük a tudnivalókat - mondta a táborvezető, és a sor elé állt. - Hogyan bontunk kaptárt?

Öcsi csak bámult. Minden kéz felemelkedett, és a nála alig egy-két esztendővel idősebb fiúk úgy beszéltek a méhek etetéséről, szoktatásáról, a kaptárak szerkezetéről, tisztántartásáról és méréséről meg a viaszról és a lépesmérzről, mintha régi méhészszakemberek lettek volna.

- Indulj!

- Ha a méhek kiszállnak, ne sokat ugrálj, mert a mozgásra megy a méh. Ha rászáll az emberre, legjobb nyugodtan maradni, nem hessegetni, nem kapkodni - figyelmeztette Merész Pista.

- Téged már megszúrt?

- Hajjaj, nem is egyszer.

- Sírtál?

- Nem vagyok én lány.

- Egy kicsit se?

- Hát... egy kicsit.

A kaptárak a mező végében álltak, ugyanazon a mezőn, amin befelé jövet Öcsi keresztül jött - csak akkor a kaptárak a háta mögött voltak, s nem vette észre a szép, világoskékre festett faládkát. A gyerekcsapat tisztes távolban megállt.

- Kaptárbontók előre! - mondta a táborvezető pajtás.

- Minden őrsnek megvannak a kaptárai, egyik nap az őrs egyik csoportja bont, másik nap a másik, mert annyian nem férünk egyszerre a kaptárak köré. Aki éppen nem bont, az messziről figyelni a munkát. De te azért közel mehetsz - mondta Merész Pista a báméskodó Öcsinek.

- És te?

- Ma én nem bontok.

Öcsi felvette a sisakot. Mulatságos volt a dróthálón keresztül nézni a világot.

„Most kellene egy fényképet csináltatni. Ha azt bevinném az iskolába...” - gondolta.

Odamerészkedett az egyik kaptár közelébe. Egy fiú ügyesen kiemelte a viaszos keretet, és nézegette. A kereten sűrű csomókban nyüzsögtek a méhek. Mászkáltak, potrohukat, szárnyukat mozgatták, egyik-másik meglibbent, és már repült is a virágok felé, a fiúk feje fölött.

- Ezek mind lucernavirágra mennek - mondta Öcsinek az egyik fiú.

- Honnan tudod?

- Mert úgy neveltük őket.

- Hogy lehet úgy nevelni?

- Lucernavirágot leöntöttünk cukorsziruppal, és azzal etettük a méheket. Amilyen virágszirmot kevernek etetéskor a cukoroldatba, olyan virágra szokik.

- Pajtás, nem kell még hazamenned? - kérdezte Szabó, a barátságatlan őr, de most egészen barátságos volt.
- Van már hét óra? - kérdezte Öcsi.
- Hét? Fél kilenc is elmúlt.
- Akkor... akkor... nagyon igen... - mondta erre Öcsi -, akkor én itt hagynám ezt a ruhát is!
- Majd visszahozod délután - mondta Szabó, de Öcsi addigra már könnyelműen levette a sisakját. Egy méhecske pedig abban a pillanatban megrohamozta Öcsi pisze orrát.
- Jaj, megcsíp! - kiáltotta Öcsi, és odakapott a kezével.
- Nem csíp, hanem szúr! - javították ki kórusban a gyerekek, és nevettek. Öcsi ijedten kapta újra arca elé a maszkot, de a méhecske már szűrni akart. Rátelepedett Öcsi kezefejére, és beledöfte a fullánkját.
- Juj... juj... nem leszek méhész - bömbölte Öcsi.
- Gyere, kiszedem a fullánkot - mondta Pista -, tessék, csak néhány percig fog fájni.
- Majd délután visszaküldöm a ruhát - mondta Öcsi sírósan, és sziszegve rázta a kezét.
- Ne rázd, ne rázd, mert újra rád szállnak a méhek.
- Szervusz, te kárvallott méhész!
- Előre! - kiáltott Öcsi. Szeretett volna rendesen tisztelegni, és megköszönni a kávé és a vendéglátást, de a keze fájt, és újabb méhek zümmögtek vészjóslóan a sisakja előtt.
- Előre! - kiáltotta még egyszer, és futott lélekszakadva, a fehér vívóruhában, nyomában egy sereg izgatott méhecskével. De szerencsére a méhek csak a hűvös, fás ligetig üldözték, ott meg gondolták magukat, és visszaröppentek a napfénybe, a virágok közé.

Pedig most Öcsi igazán és becsületesen haza akart menni.

A nádasig meg is találta az utat, de az út itt kettéágazott.

„A legegyszerűbb, ha lemegyek a Balaton-partra - gondolta Öcsi -, onnan igazán a leg-rövidebb úton jutok haza.”

A keskeny út közvetlenül a nádas partján vezetett. A nád között csillogott a víz. Kicsit odább egy halászcsonak állt elhagyottan a nád között. „Milyen jól lehetne itt horgászni vagy pióákat szedni” - gondolta Öcsi, de most nem sokat ácsorgott. A lelke mélyén érezte, hogy otthon esetleg még a méhcsípésnél is fájdalmasabb percek következnek.

Az út váratlanul véget ért. Öcsi kint állt a Balaton-parton. Jobbra hosszú, köves sétány kezdődött, balra nádas és víz.

„Nini, hát itt vagyok a mólónál? - csodálkozott Öcsi. - Ilyen messzire kerültem hazulról?”

A nádason át nem tud hazamenni. Fel kell menni a mólóra, megkeresni a főutat, és úgy visszajutni.

Felment a köves úton, és pazar látvány tárult elé. A badacsonyi hajó éppen a kikötőben állt. Olyan volt, mint egy gyönyörű, óriási hófehér hattyú a kék vízben. A hajóból utasok szálltak ki, piros nyakkendős úttörők, fiatal lányok, virággal, jókedvű kirándulók. De ami még ennél is sokkal jobban tetszett Öcsinek - az öböl, a hajó-kikötő, de még a nádas vidéke is telis-teli volt motorcsónakokkal. Mintha valami nagy vízi-bemutató lett volna. Körbe-körbe rohantak a motorcsónakok, egyenruhás kapitányok álltak a csónakok orrában, és messzelátóval nézték a vizet.

- De szép! - sóhajtotta Öcsi, és megállt a kikötőépület előtt.

- Egy kisleányt keresnek - mondta egy hajós-egyenruhás férfi. - Hozzatok nem szóltak be a méhésztáborba?

- Nem - rázta a fejét Öcsi. - Milyen kisleányt?

- Engedetlent - mondta mérgesen a hajós -, nem tud úszni, de eloldotta a csónakot, és valószínűleg belefutott a vízbe. Most ott van a szegény apja, anyja, testvére, megszakadhat a szíve. Ilyenek ezek a kölykök, nem férnek a bőrükbe, aztán megvan a szerencsétlenség, és nem lehet rajta segíteni. Ezek a szegény vízirendőrök már reggel hét óta felverik az egész Balatont...

Öcsinek nagyon rossz érzése támadt.

- Nem tetszik tudni... ki az a kisleány?

- Valami Öcsi, kilencéves.

- Jaj, istenem! Hiszen az én vagyok! Bácsi... engem keresnek?

A hajós habozás nélkül akkora nyaklevest adott Öcsinek, hogy ahhoz képest a méhszúrás csak simogatásnak számított. Azután rohant a partra. Jelzéseket adott az első motorosnak, megszólaltak a hangszórók. „Megvan a gyerek! Megvan a gyerek!...”

„Inkább ne volnék meg” - gondolta Öcsi, amikor beemelték az egyik rendőrmotorosba. Senki sem szólt hozzá, csak vitték. Most hiába akarta élvezni az utazást, hiába volt milliószor érdekesebb egy nagy mentőhajón száguldani, mint Palkó motorosán... nem, Öcsinek semmi öröme nem telt az utazásban.

Öt perc sem telt el - és Öcsi már látta a sátrakat, és látta, hogy most köt ki Palkó motorcsónakja is.

- Tessék, itt van - mondta a rendőrtiszt, és kiemelte Öcsit, a nyakánál fogva, mint egy kis kutyát.

- Köszönöm - mondta Palkó, és a rendőrmotoros már el is tűnt a messzi vízen.

Öcsi pedig ott állt a vízparton, kezében méhészsíkok, rajta a tréningruha fölé húzott, földig lógó fehér trikó.

Máskor hogy nevettek volna rajta! Azt mondták volna, hogy olyan vagy, mint egy pisze kísértet, vagy bámulták volna a méhészsíkokot. De ha nem is nevetnek, legalább veszekedtek volna, legalább megpofozták volna, legalább azt mondták volna, hogy az első vonattal repülsz haza, édes fiam!...

De nem mondtak semmit, csak nézték Öcsit. És Jutkának karikás volt a szeme és egész vörös a sok sírástól. Palkó és Kari pedig sápadt volt, mint a meszelt fal. És csak nézték Öcsit, nézték, mintha azt mondták volna: talán ez nem is igaz, hogy Öcsi itt van, él és egészséges, és ők tulajdonképpen nagyon boldogok. De akkor sem lehet ép ésszel megérteni, hogy egy kilencéves fiú csak úgy elmenjen reggel, ne hagyjon egy sor írást, ne kérjen engedélyt, és ne jusson eszébe, hogy itt mindenki a lelkét kísírja a kétségbeeséstől. Még jó, hogy nem küldték el a táviratot édesanyáéknak.

Mindezt nem mondták, csak gondolták, de Öcsi így is megértette.

- Én nem akartam eltévedni... én csak a postára akartam... - motyogta. - Nem akartam semmi rosszat.

De nem válaszolt neki senki.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

A titokzatos csomag

Öcsi három napig olyan jó volt, mint egy angyal. A szökésről többé nem beszéltek, és külön büntetést sem kapott. Palkó behívta a Be Ne Lépj Oda sátorba, és hosszan elbeszélgetett vele. Miről, miről nem, ezt sohasem fogja megtudni senki. Nagyon csöndesen beszélgettek, utána Öcsi kijött a sátorból, szó nélkül bement a Fiú Sátorba, és rendberakta az ágát.

Csak sokkal később írta be a titkos naplójába, hogy ez a beszélgetés sokkal, de sokkal rosszabb volt, mint millió méhcsípés és hatmillió nyakleves.

Egyszóval, Öcsi kezes bárány lett.

Reggel elsőnek kelt, gondosan kisöpörte az udvart, a Be Ne Lépj Oda sátorból kihozta az összecusukható asztalt, köré rakta a székeket, és reggelihez terített. Ha ő volt a soros tejhozó, villámgyorsan térült, fordult. Amikor ő volt a mosogató, szikráztak a napon a kések és kanalak, olyan fényesre súrolta. Szappannal mosakodott, az ágát rendben tartotta, első felszólításra kijött a Balatonból, nem nyúlt a motorcsónakhoz - olyan jó volt, hogy Jutka már néha aggódott: nem beteg-e szegényke?

Esténként Palkó és Kari tanult a Be Ne Lépj Oda sátorban - különben mostanában Palkó majdnem mindig tanult, csak a fürdés és motorozás idejére került elő -, Öcsivel nem törődtek. Ilyenkor Öcsi bekopogtatott Jutkához, és késő estig játszottak Éva babával.

- Faragok egy külön kis csónakot a gyerekeknek - ígérte Öcsi -, és csinálok neki egy méhész-álarcot is, mert hátha méhész akar lenni.

- Azt hiszem, orvosnő lesz - felelte erre Jutka.

- Akkor fogok neki békákat és piócákat, hogy kísérletezhessen!

De a sok ígéretből nem lett semmi, mert a negyedik napon - tudniillik Öcsi megjavulásának negyedik napján - történt valami!

Éppen fürödtek a Balatonban, és Öcsi büszkén újságolta, hogy már huszonhárom tempót úszik anélkül, hogy a lábát letenné, sőt ha nagyon vigyáz, huszonnégyet is - amikor nagy berregéssel megállt egy motorbicikli a telek előtt.

- Bartal Károlyt keresem - kiáltotta a motorbiciklista.

- Itt vagyok, itt vagyok! - kiabálta Kari már messziről, és szaladt ki a vízből.

- Egy csomagot hoztam - mondta a fiatalember, és levette védőszemüvegét.

- Köszönöm szépen - de ki tetszik lenni, és ki küldte?

- Többet nem mondhatok. Megbízásból. Levél a csomagban. Jó vakációt!

És a motorbiciklista már tovább is száguldott, Kari pedig földbe gyökerezett lábbal állt.

A csomagon a következő címzés volt:

Bartal Károly, Bartal Judit, Bartal András Bölcs Nyaralók.

Ismeretlen Partokon

Küldik: Legjobb Barátaik.

- Gyertek, gyertek, gyertek, gyertek! - kiáltotta Kari, és már tépte is le a csomagolópapírt.

A papírban sok kis doboz és zacskó volt. Legfölül pedig egy levél.

Bölcs Nyaralók! Öcsinek igaza van, hogy messzelátót kért. A messzelátó kitűnő szolgálatot tesz, amikor hajótokkal a viharos tengert járjátok, és jó dolog tiszta éjszakákon nézni a száguldó meteorokat... Tudjátok, hogy a vakáció hamar véget ér. Ha lustán heverésztok a homokban, és híztok és elbutultok, akkor is elszalad a nyár.

A ti feladatotok az Okos Nyaralás.

Ne legyetek lusta és ostoba pólyásbabák, legyetek Bölcs Nyaralók, akik jól és okosan használnak ki minden pillanatot. Például ne feledkezzetek meg az Ismeretlen Partvidékről sem! Tanulmányozzátok mindent, mint Magyar László tette Bihé földjén, vagy Mikluhó Makláj a pápuák szigetein... Gyűjtsetek kincseket, ezzel új, nagy utazást tesztek lehetővé! Szerencsés Hajózást!

A Jó Barátok.

- Ebből egy szót sem értek - kedvetlenedett el Kari. - És ezek a kis csomagok!

Egymás után bontották ki a zacskókat és dobozokat.

- Mi ez? - kérdezte Öcsi csalódottan.

- Itatóspapír - mondta Palkó. - Rengeteg.

- Rajzlapok.

- Üres dobozok. Üres celofánzacskók. Valaki áprilist járatott velünk - állapította meg Jutka.

- Nem hiszem - mondta Palkó, és előszedett egy messzelátót, egy nagyító üveget, egy kis kalapácsot, két tubus ragasztót, üres füzeteket és színes ceruzákat.

- Azt hittem, hogy sütemény lesz benne - mondta csalódottan Kari.

Öcsi azonban elégedettnek látszott. Kikapta a messzelátót Palkó kezéből.

- Gabi néni messzelátója! - kiáltotta. - Nézzétek, milyen közel jött hozzám Tihany.

- Hogy kerül ide Gabi néni messzelátója?

- Úgy, hogy én írtam édesanyának - felelte Öcsi.

- Mikor?

- Hát tudjátok... amikor a motorosok kerestek engem a Balatonban.

- Akkor édesanyáék küldték a csomagokat is - állapította meg Jutka.

- Engem nem érdekel az egész - jelentette ki Kari. - Tudjátok, mire való ez a sok itatóspapír? Hát növénygyűjtéshez, ti kis szamarak. Anyu meg apu biztos azért találta ki az egészet, hogy inkább kamillavirágot meg bodzalevelet gyűjtsünk, és ne legyünk annyit a Balatonban.

- Ahogy gondoljátok - vont a vállát Palkó. - Nem tudom, ki küldte, de azt hiszem, nagyon érdekes játékot lehetne csinálni belőle. Képzeljétek csak el, itt állunk a viharos óceán partján. Előttünk még nem járt itt fehér ember. Beszállunk a hajónkba, messzelátóval figyeljük a partot... hahó!, hiszen ott egy virágos tisztás van! Gyerünk csak, nézzük meg, milyen növények teremnek ezen a vidéken. Minden fajtából kettőt leszedünk, a hasznos gyógynövényekből pedig teleszedünk egy-egy celofánzacskót. Sose lehet tudni, mikor lesz szükségünk herbateára ezen a hosszú úton. Másnap újra tengerre szállunk. Most a madárvilágot tanulmányozzuk. Lerajzoljuk a gólyát, a fecskét, a rigót és számos, ritka trópusi madarat. De átvághatunk hajónkkal a végtelen tengeren, és kiköthetünk ott, ahol történelmi nevezetességeket, régi

templomot vagy várromot fedezünk fel. Még képeslapot is vehetünk a tájról, és beragaszthatjuk az albumunkba. És micsoda kincseket kínál az óceán! Hínárt, kagylót, csigát! Esténként dobozokba, zacskókba, albumokba helyezzük el a zsákmányt, és másnap új célt keresünk a térképen. Éjszakai utakat is tehetünk, kiköthetünk sátor táborok közelében, ahol a vadak Skoda-autói az út mentén állnak, és a bennszülöttek szalonnát meg kukoricát sütnek, és közben titokzatos népdalokat énekelnek, például azt, hogy *Ritka búza, ritka árpa, ritka rozs...*

- És fürödni mindenütt lehet - mondta gyorsan Öcsi.

- Úgy van, körös-körül az óceán egész partvidékén...

- Ti játszhatjátok - mondta Kari. - Engem nem érdekel.

- Majd aztán összel kölcsönkérned a gyűjteményt, hogy hencegess vele az iskolában - mondta Jutka. - Tavaly is az én képeslap-gyűjteményemet vitted be földrajzóra, és azt mondtad, hogy a tied. Pedig mennyit csúfoltál, amikor én gyűjtöttem.

- Ne félj, nem fogom kölcsönkérni.

- Nem is adnánk, légy nyugodt.

- Hát vegyétek tudomásul, hogy engem nem érdekel az ilyen számaráság. A Balaton nem óceán, Balatonszárszó nem az Ismeretlen Partvidék, a kamillatea nem trópusi növény, és a motorcsónak nem óceánjáró.

- Hát akkor menj te igazi óceánjárón.

- Óceánjárón? Tudod, min fogok én utazni? Úrrakétán. Igenis. Az érdekes. A csillagokat fogom tanulmányozni, és nem a kagylókat a Balaton fenekén...

- Szerencsés utat! - mondta Jutka.

Kari legyintett, indult vissza a Balatonba, fürödni. A köves lejárónál még egyszer hátrafordult.

- Mondd, Palkó, te részt veszel ebben a butaságban?

Palkó Jutkára és Öcsire hunyorított, és azt mondta:

- Ez, kérlek szépen, egyáltalán nem butaság. Ez nagyon komoly tudományos munka. És az ember nem juthat el egyszerre a pápuák szigetére meg a holdba. Szerényen kell kezdeni. Gyakorlásnak egész jó lesz a mi óceánjárónk. És mivel hajónknak még nincs neve, azt javaslom, hogy amint megbeszéltük az útitervet, kereszteljük meg a hajót.

Öcsi Palkó nyakába ugrott, és összevissza ölelte.

- Minek nevezzük a hajót?

- Azt hiszem, elnevezhetnénk *Száguldónak* - mondta Palkó.

- És mi legyen az első utunk?

- Azt hiszem, a környék feltérképezése. Induljunk korán reggel, amikor még nincs nagyon meleg. Vigyünk magunkkal egy kulacs teát, főtt tojást, zöldpaprikát, kenyeret. Kari úgyse jön velünk, majd őt megkérjük, hogy várjon minket vacsorával, mire visszajövünk.

Kari morgott valamit, hogy holnap nem ő volna a napos, de aztán meggondolta. Menjenek csak el, legalább egész nap kedvére fürödhet.

TIZENHARMADIK FEJEZET

Öcsi mindent jóvátesz

A *Száguldó* tiszteletkört írt le a tábor előtt, azután hatalmas lendülettel száguldott a kék habokon, egyenesen az óceán közepe felé. Öcsi, a kapitány, messzelátójával kémlelte a partot. Szeretett volna felállni a padra, *rettenetesen* szeretett volna, de Palkó ezt egyszer s mindenkorra olyan szigorúan megtiltotta, hogy nem merete megkockáztatni. Így hát a padon ülve kémlelte a messzeséget.

- Síkságon vagy hegyek között kössünk ki, kapitány? - kérdezte Palkó, a kormányos.

- Mindegy - felelte a hajó kapitánya. - Nekem egészen mindegy, ahol jó öböl van.

- Igenis, megértettem! - tisztelgett a kormányos, és egy szép, füves-homokos parti részhez irányította a hajót.

- Lassan - intette Öcsi -, vigyázni kell, hátha a bennszülöttek támadásra készülnek. És sajnos, otthon felejtettem az íjamat.

- Nem baj, nem kell mindjárt a legrosszabbra gondolni. Az esetleges bennszülött-támadást könnyen leszerelhetjük egy kis savanyúcukorral.

Kihúzták a partra a hajót, és óvatosan kúsztak a fűben. Vadaknak nyoma sem volt, csak egy szelíd trópusi állat - egy kecske - legelt egy akác fához kötve.

- Először is be kell rajzolnunk utunkat a térképre, és meg kell határoznunk földrajzi helyzetünket - mondta Jutka.

- Igenis, meghatározzuk földrajzi helyzetünket - helyeselt Öcsi, bár sejtelve sem volt róla, hogy mi az.

- Én most magára hagyom a *Száguldót* - mondta Palkó -, mert nekem az egyetemi felvételi vizsgán nem az Ismeretlen Part földrajzi helyzetét kell majd tudnom, hanem a trigonometriát.

- Igenis, a trigonometriát - mondta a kapitány. - És akkor mi hol találunk meg, Palkó?

- Ott, annál az akác fánál fogok tanulni, szóljatok, ha tovább akartok indulni.

Palkó kiszedte a csónakból vízhatlan zsákját, a vízhatlan zsákból a tankönyvet, leheveredett a fűbe, és tanuláshoz látott. Jutka és Öcsi pedig még mindig a földrajzi helyzetüket akarták meghatározni.

- Így nehéz lesz - sóhajtott Öcsi -, mert nincs iránytű, és nincsenek csillagok az égen, hogy könnyebben tájékozódjunk.

- Igen, de ha Badacsony fölött nyugszik le a nap, akkor arra van nyugat, és vele szemben, ahol most mi vagyunk, erre van kelet. Tehát mi az óceán Keleti Partján vagyunk.

- Azonkívül ahol az erdő fáinak a törzse mohos, arra van észak! - vágta ki diadalmasan Öcsi, mert ezt már olvasta valahol.

- Vagyis beírjuk a térképbe, hogy az óceán Keleti Partja... de még meg kell határozni a földrajzi szélességet és hosszúságot is.

- Mért kell? - kérdezte Öcsi.

- Nem mérni. Meghatározni. Az egyenlítőhöz képest.

Öcsi bólintott, és mint egy kis szajkó ismételte.

- Az egyenlítőhöz képest.

- Mi az egyenlítőtől északra vagyunk, tehát akkor az északi szélesség és... és valami hosszúság.

Miután a felfedezők ilyen tudományosan meghatározták földrajzi helyzetüket, hozzáláttak az Ismeretlen Part felkutatásához. Először is találtak egy bodzabokrot. A bodzabokron nagy, tenyér alakú virágok voltak, egy-egy ilyen virágfürtben sok-sok, talán száznál is több pici virág. Minden kis virág helyén egy pici kis fekete bogyó érik majd, és ebből a fekete bogyóból kitűnő, kesernyés lekvárt lehet főzni.

Öcsi óvatosan leszakított két virágfürtöt és két levelet, és itatóspapír közé tette.

- Tudod, mit lehet még bodzából csinálni? - kérdezte Jutka. - Sípot. Vágjunk le egy-két ágacskát, és vigyük haza.

Elővették a csodálatos csavarhúzó, sörnýtós bicskát, és levágtak két kis ágat. Öcsi átbújt a bokrok között.

- Nézd Jutka, mennyi kamillavirág.

Jutka is átmászott. Töltésoldalhoz értek: a töltés tetején vasúti sín húzódott, beljebb, a vasúti sín mellett országút kanyargott.

- Mindig csak a virágját szedd, a szára nélkül - magyarázta Jutka, és hozzáláttak a kamilla-szedéshez. Friss, egészséges virággal szedték tele a zacskót. Jutka a töltés másik oldalán ökörfarkkórót látott. A magas, karcsú, sárga virágból drága gyógyszer készül - érdemes abból is megszédni a zacskóra valót. Átmentek a sínen, azaz csak Jutka ment át, mert Öcsit nem lehetett leparancsolni róla.

- Öcsi, azonnal gyere le, mert szólok Palkónak.

- Lejövök, csak indiánost játszom.

- Gyere le, mert jöhet a vonat.

- De nem jön! Nem látod, hogy éppen azt figyelem? - és Öcsi lehasalt, fülét a sínre tette. - Nem hallatszík semmi, és nem remeg a sín...

- Majd te fogsz remegni mindjárt! Nem emlékszel a méhészkirándulásra?

- De emlékszem - mondta Öcsi. - Csak odáig, a kanyarig akarok a sínen menni.

Jutka dühösen elfordult. Öcsi pedig a sínek élén egyensúlyozva lépkedett.

- Öcsi, gyere már le - mérgelődött Jutka. - Gyere, mert ha odamegyek, megtépázlak.

- Nézd, Jutka! Jaj! Borzasztó! Segíteni kell! - ordított fel ebben a pillanatban Öcsi. Jutka csak annyit látott, hogy Öcsi leugrik a sínekről, és hanyatt-homlok rohan a szerpentinútra, ahol teljes sebességgel jön felé egy autóbusz. Nem lehet már négy-ötszáz méternyire se Öcsitől.

- Öcsi! Mit csinálsz? Öcsi! - kiabált rémülten Jutka, és az öccse után rohant. Csak annyit látott, hogy Öcsi nem tér ki az autóbusz útjából, hanem ledobja magáról az inget, és azzal integet. Az autóbusz fülsiketítően dudál, a sofőr kerülni próbálja Öcsit, de Öcsi nem mozdul, hanem ugrál, kiabál... jaj, mi történhetett vele?

- Öcsi!... Öcsikém!

Jutka elfulladva ért a szerpentinútra. Az autóbusz az utolsó pillanatban fékezett, a vezető kiugrott, és galléron ragadta Öcsit:

- Te gazember! Te csirkefogó! Majdnem elgázoltalak... Hát azt akartad, hogy miattad árokba forduljunk valamennyien? Majd adok én neked, te mákvirág!

Az utasok is kiszálltak, és fenyegető gyűrűt vontak Öcsi körül.

Jutka hangos sírásra fakadt.

- Ne bántsák az öcsémet! Miért bántják a testvéremet?

Öcsi, szegény, nem tudott szóhoz jutni. Némán kapkodott, mutogatott, s nagy sokára nyögte csak ki:

- A kerék... Láttam a kereket... A kerék...

- Igaza van a kisfiúnak, ne bántsák! - kiáltott most váratlanul egy férfihang. A vezető elengedte Öcsi gallérját.

- Mi van?

- Vezető szaktárs, a bal hátsó kerék... a külső... leesett!

Mindenki a kerekeket nézte. Az autóbushoz kettős kerekei vannak. És valóban, az egyik baloldali hátsó kerék hiányzott. A belső kerék is már egészen a szélére csúszott. Talán néhány száz méter, és kiesik az is. Akkor pedig menthetetlenül felborul az autóbusz.

Mindenkiben megdermedt a vér.

- Hogyan vetted észre, kisfiam? - kérdezte most nagyon szelíden a vezető.

De Öcsi szíve megtelt keserűséggel. Ilyenek a felnőttek. Ilyen igazságtalanul bántják őt. Nagyokat szipogva nyögte ki végül:

- Kamillát szedtünk a testvéremmel, és a sínen... ott... láttam, hogy gurul egy kerék. Oda beesett... oldalt, és utána láttam, hogy jön a busz, és gondoltam... gondoltam, hogy onnan esett ki...

- Mért bántotta a gyereket? - csattant fel most mérgesen egy kövér asszonyság, ugyanaz, aki az előbb azt mondta, hogy meg kellene pofozni ezt a gaz kölyköt.

- Kérem szépen, én csak azt láttam, hogy a busz elé ugrik! Annyi haszontalan gyerek van manapság...

- A mi időnkben is sok volt a haszontalan gyerek, de akkor nem volt még autóbusz - mondta egy szakállas bácsi, és erre mindenki nevetni kezdett.

- Meg kell jutalmazni ezt a gyereket!

- Hogy hívnak, kisfiam?

- Hatvan ember életét mentette meg... fel kell terjeszteni kitüntetésre.

- Szereted a csokoládét? - kérdezte egy fiatal lány, és egy tábla csokoládét nyomott Öcsi kezébe.

A vezető rendbehozta a kereket, amit Öcsi segítségével megtalált a bokrok között, azután beszállást vezényelt. Kezet rázott Öcsivel, és amikor a busz továbbindult, az utasok barátságosan integettek, a kalauz és a vezető pedig külön szalutált.

- Menjünk vissza Palkóhoz - mondta Jutka.

- Ugye mondtam, hogy a bennszülöttek könnyen megtámadják az embert - mondta Öcsi, akinek arca még maszatos volt a sírástól.

Óvatosan körülnéztek, hogy nem jön-e vonat, és a síneken keresztül visszamentek Palkóhoz.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Diadalmas hazatérés - és egy kellemetlen távirat

Mire a *Száguldó* hazatért, Kari elkészítette a vacsorát. Tejbegrízt főzött és barackkompótot. Igaz, hogy a tejbegríz kicsit kozmás volt, de a felfedezők olyan éhesen ültek vacsorához, hogy azért az utolsó cseppig megették.

- Képzeld, Kari - mesélte Öcsi -, megállítottam egy autóbust, szedtünk egy kiló kamillavirágot, egy kiló ökörfarkkórót, egy kiló bodzavirágot, egy kiló...

- Kihűl a tejbegríz - mondta Palkó.

- Igen. Csak azt akartam még elmondani, hogy amíg te a leckét tanultad, én egyedül megállítottam egy autóbust, és kaptam egy tábla csokoládét. Azonkívül horgásztunk, és fogtunk két kis halat, de visszadobtuk, és ettünk barackot, és azonkívül meghatároztuk a földrajzi hosszúságot. Azonkívül csináltunk egy térképet a Nagy Óceánról, és bejelöltük az útvonalat, amelyen haladtunk, óránként ezercsomós sebességgel. És megcsináltuk egész nyárra az útitervet. Holnap átmegyünk a túlsó partra, a hegyek közé, és felkutatjuk a gyógyforrásokat, és be fogunk menni egy nádasba, buzogányt törni. Rengeteg itatópapírt használtunk el, és már alig van üres zacskónk, pedig barackmagot és almamagot is kell gyűjtenünk, és... várj csak, mit nem mondtam még el? Azt nem tudjuk még, hogy minek a kalapács és a nagyító... de lehet, hogy azt csak azért tették a csomagba, hogy legyen. Azonkívül én egész úton messzelátóval néztem a partot, és én mondtam a kormányosnak, hogy merre menjen...

- Befejezted? - kérdezte Kari.

- Még nem, mert azt is el akarom mondani, hogy...

- Jó, akkor menj ki szépen a Balaton-partra, és meséld el a halaknak, mert azok úgyis süketek, azokat nem zavarja...

- A halak nem süketek, olvastam az *Élet és Tudományban* - mondta Öcsi felháborodva. - A halak...

- Öcsike, feküdj le, mert holnap megint nagyon korán kelünk - szólt közbe Jutka.

- Bizony, feküdj le - helyeselt Palkó is. - Én is mindjárt bemegyek a sátorba, csak rendbehozom a motort.

- Jutka, majdnem elfelejtettem, táviratod jött - mondta Kari.

- Nekem? - álméltkodott Jutka.

- Igen, még délelőtt. Tessék.

Jutka izgatottan tépte fel a táviratot, aztán megnyúlt az orra.

- Nahát...

- Mi baj?

- Még csak ez hiányzott!

- Mi történt?

- Holnap érkezik a Béka.

Öcsi és Kari olyan dühkitöréssel fogadta a hírt, hogy Palkó lélekszakadva hagyta ott a motorcsónakot, és rohant hozzájuk.

- Mi történt?

- Tessék, olvasd! - nyújtotta át Jutka a táviratot Palkónak.

- Hát akkor holnap nem megyünk kirándulni - mondta Palkó -, hanem kimegyünk a vonathoz. Korán reggel mindent elkészítünk, hogy rendesen fogadjuk a vendéget.

- Olyan utálatos kis béka - mondta panaszosan Jutka. - Nyafog.

De Palkó most igazán megharagudott.

- Az az utálatos, aki vendéget hív, aztán húzza az orrát! A vendéggel kedvesen és udvariasan kell bánni.

- Ne áruljuk el neki, hogy az Ismeretlen Parton motorozunk - javasolta Öcsi.

- És akkor mit fogunk csinálni egész nap? - kérdezte Jutka.

- Fürdünk és napozunk, és hozunk biciklit a kölcsönzöből. Majd csak elmúlik az a hét.

- Lehet, hogy nagyon kedves kislány - mondta Palkó, és szigorúan Jutkára pillantott.

- Fölvág és kényeskedik - morogta Jutka. - Biztosan nem fog neki tetszeni a szalmazsák, és nem fogja megenni a köménymag-levest. De hát mindegy, ha meghívtuk, meghívtuk. Megyek, és tiszta ágyneműt teszek a szalmazsákjára, ne mondja, hogy nem vártuk szeretettel. - Azzal felállt, és bement a sátorba. Öcsi utána kullogott.

- Te, Jutka, akkor egy hétig én se jöhetek be hozzád esténként?

- Persze hogy nem.

- De te bejössz hozzám, és mesélsz.

- Majd meglátom - mondta Jutka. - Ha Palkó tudná, hogy minden este mesélni kell neked, mint egy óvodásnak.

- Ha Palkó tudná, hogy babával játszol! - füttyentett gúnyosan Öcsi. - És ha itt lesz, akkor holnap nem fedezzük fel Tihanyt sem.

- Majd felfedezzük a jövő héten - felelte Jutka. - Látod, hogy dolgom van, menj szépen a sátratokba. Jó éjszakát.

Öcsi kiment. Jutka gondosan betakargatta az Éva babát, és a bőröndje legmélyére süllyesztette. Azután tiszta lepedőt, párnahuzatot és pokrócot vett elő, eligazította a Béka ágyán.

Egy darabig állt még, nézte a sátrat, ahol olyan jó volt egyedül lakni, aztán bánatosan elővett egy tábla csokoládét. Már éppen bontani akarta az ezüstpapírt, amikor gondolt egyet. Odatette a csokoládét a Béka párnájára. „Mégiscsak a vendégem” - gondolta, és eloltotta a villanyt.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Váratlan találkozás

Jutka félórával a vonat érkezése előtt az állomáson üldögélt egy pirosra festett padon, és nézelődött. A balatoni állomásuk mind egyformák: szépek. Vidám, zöld kerítések, piros padok, az állomásépület ablakában muskátli, a ház körül virágágyak, a virágágyak között szép sárga kavicsos utak. És mennyi ember! Jönnek, mennek, átszállnak az üdülők, hajóról, autóbusról. Úttörők fehér ingben, piros nyakkendővel, énekelnek, zajonganak, jókedvükben nem férnek a bőrükbe. Az ember akár egy napig is elüldögélne itt, annyi a látnivaló.

A vonat pontosan érkezett. Vidáman füttyentett egyet, a kalauz leugrott, és mindjárt mögötte feltűnt Béka alakja. Hátizsák volt a vállán, a kezében kosár és egy bőrtokos fényképezőgép. Jutka eléje sietett, és a kezét nyújtotta:

- Szervusz, Teréz, majd én segítek.

- Köszönöm - mondta a Béka -, szervusz, Judit.

„Hogy megnőtt - gondolta Jutka - és nem is olyan zöld.”

A Béka szóltanul állt, hátán és kezében a sok csomaggal.

- Jutka! Jutka! - hangzott fel ebben a pillanatban olyan harsányan, hogy Jutka ijedten fordult hátra. De ahogy felnézett az állomáson veszteglő vonatra, nevetésre húzódott a szája:

- Szervusztok, lányok! Szervusz, Kati, szervusz, Gizi... nahát, Juli... te is ott vagy? Hova mentek?

- Hazafelé az úttörőtáborból! - kiabáltak a gyerekek.

- Nekünk nincs olyan jó dolgunk, mint Terinek, minket nem hívtál meg!

- Jutka, engem észre se veszel?

Jutka a haja tövéig elpirult. Éva néni állt mellette. Hogy ő nem vette észre az édes, drága Éva nénit?

- Mindjárt indul a vonatunk, csak meg akartalak simogatni, kislányom - mondta Éva néni kedvesen. - Hadd nézzem, mennyit nőttél?

Jutka megint csak nem tudott szólni, csak a szeme ragyogott az örömtől.

- Lehet, hogy meglátogatlak titeket - folytatta Éva néni.

- Nincs... nincs... nincs még megírva egy betű sem a nyári feladatból - nyögte ki végül Jutka. A gyerekek a vonatban persze mind odafüleltek, és most harsányan nevettek.

- Nekünk sincs, Jutka, ne búsulj. Egész nap fürödtünk, és játszottunk az úttörőtáborban...

- Nem kell mindig stréberkedni, Bartal - kiáltott le a kövér Kertész Manyi, aki mindig hadilábon állt a fogalmazással.

- Elkészül az még, nem féltetek - mosolygott Éva néni.

- Különben is, keveset írni, sokat mozogni, arra való a nyár. Hát jó mulatást, gyerekek.

Éva néni lehajolt, és megcsókolta a Békát. Béka elpirult, Jutka szíve pedig összeszorult a féltékenységtől. De Éva néni ezt mintha észre se vette volna, most Jutkához hajolt oda, megsimogatta a haját, megcsókolta az arcát, és egészen-egészen halkán a fülébe súgta:

- Okos és rendes kislány leszel, ugye? Számítok rád.

A forgalmista már jött a zöld tárcsával.

- Beszállás, beszállás! - kiáltotta a kalauz.

- Éva néni! Tessék jönni... Éva néni, le tetszik maradni! - kiabálták a gyerekek.

- Hadd maradjon - kiabálta Jutka -, jó helyen lesz nálunk!

- Hogyisne! - tiltakoztak a gyerekek. Éva néni pedig már fönn is volt a peronon, még egy pillanat - kendőlobogtatás -, a vonat zakatolva elindult, és felharsant az ének:

*Mi vagyunk az ötö-ötö-ötö-dikesek,
Szépek vagyunk, okosak és nagyon ügyesek...*

- Ez az új indulónk, az úttörőtáborban csináltuk - mondta a Béka. Jutka nem felelt. A távolodó vonat után nézett, különös szívfájdalommal. „De hiszen vakáció van... örülnöm kellene” - gondolta - mégis valósággal honvágyat érzett az iskola után. Éva néni, a lányok, a szép zöldre festett padok, a jó kréta- és tintaszag, a számtanórák, amikor olyan nagyszerű érzés, ha megold egy példát, mint amikor sikerült egy rejtvényt megfejtenie...

A Béka, szegény, pedig csak állt a tűző napon, a csomagokkal, egy kavicsot rugdalt a cipője orrával, és várt türelmesen.

- Jaj, ne haragudj - kapott észbe Jutka. - Gyere, vigyük ketten a zsákot. Nem lakunk messze.

Útközben szeretett volna valami kedveset mondani a Békának.

- Zöldbableves lesz ebédre és tojásos lecsó.

- Azt nagyon szeretem - ragyogott fel a Béka arca.

- Kolbász is lesz benne - folytatta Jutka. - Ma Kari a soros, ő főz.

- Ki a Kari?

- A bátyám.

- Nekem is volt egy bátyám, de az elesett a háborúban.

- Neked? A háborúban? - csodálkozott rá Jutka. - Hát az hogy lehet? Neked olyan öreg bátyád volt?

- Tizenkét éves volt.

- Hogy te miket mondasz - háborodott fel Jutka -, az előbb azt mondtad, hogy elesett a háborúban, most meg kisül, hogy csak tizenkét éves volt! Alig idősebb, mint mi most...

- Annyi - mondta a Béka, mintha észre se vette volna a sértést. - Partizán volt a Bükkben. Ezerkilencszázharminckettőben született, és most huszonkilenc éves volna. Ha nem hiszed, hát ne hidd el.

- És hogyan ment el partizánnak? - kérdezte Jutka.

- Apukámmal. Apukám akkor még nem volt geológus, hanem bányász. A németek fel akarták robbantani a bányákat, és ők nem engedték.

- Apukád mesélte?

- Igen. De anyukám nem szerette, ha apu erről beszél, mert akkor mindig eszébe jutott a bátyám, és sírt...

Lassan baktattak a poros úton. A szandáljuk már szürke volt a portól.

- Legalább egy testvérem volna - mondta halkán a Béka. - De már anyukám sincs.

- Az úttörőtáborban jó volt? - kérdezte gyorsan Jutka, mert attól félt, hogy a Béka sírva fakad.

- Nagyon jó volt. Képzeld, mi történt tegnap éjszaka! Bakos Kati volt őrségen meg a Dagi, tudod, a Kertész, és este búcsú-tábortűz volt, és mindenki mesélt, és a Pincési, aki mindig tréfál, egész este kísértethistóriákat mesélt, arról, hogy ő olvasott egy csehországi várról, Telcsről, ahol a Fehér Asszony szelleme kísért, és éjfélkor kinyílnak a kastély ajtói, és a lovagteremből kilépnek a régi ruhák, páncélok, kardok, és a zeneteremben megszólal egy régi csembaló, és a dobverők verni kezdik a dobot, amit Napóleon katonái hagytak ott. Erről mesélt a Pincési, meg feneketlen kutakról és elásott kincsekről, ami fölött lidércek villognak... Mi persze nagyokat neveltünk, de szegény Dagi - tudod, milyen gyáva! - nagyon a szívére vette a kísértethistóriákat, és amikor mindenki aludni készült, akkor odament Pincésihez, és ígért neki egy tábla csokoládét, ha vállalja helyette az őrséget. „Csak nem félsz, Dagi? - kérdezte Pincési. - Mert ha félsz, akkor szívesen átvállalom ingyen is.” Persze, Dagi nem merte megmondani, hogy fél, azt mondta, hogy a gyomra fáj. „Annak meg éppen jót fog tenni a friss levegő” - mondta neki a Pincési, és otthagya. Akkor Bakos Kati meg Dagi átvették az őrséget, mi mind lefeküdtünk, és egyszerre csak rémült ordítózást hallunk: „Segítség, lányok, segítség!” Hát Dagi kiabál, ahogy a torkán kifér. Éva néni is kiugrott az ágyból, mi is kirohantunk a sátrakból, zseblámpákkal, megnézni, hogy mi történt. Dagi meg Bakos remegve meséli, hogy eleinte minden rendben volt, körüljárták többször is a tábort, jól láttak, mert világított a hold, Dagi is egészen felvidult, és még ő mondta Bakosnak, hogy szeretné látni azt a Fehér Asszonyt, amelyik ide a táborba be merne lopózkodni, és akkor, képzeld, a tábor kellős közepén megláttak két mozdulatlan fekete alakot. Erre Bakos összeszedte magát, és rájuk kiáltott: „Állj, ki vagy!” Semmi válasz. Bakos még nagyobb kiált: „Állj, ki vagy!” Nem felelnek, nem mozdulnak. Erre Bakos már egy kicsit megszeppent, és azt mondta: „Tessék azonnal megmondani, hogy kik tetszenek lenni, mert felébresztem az egész tábort!” Erre sem jött válasz. Dagi sírni kezdett, Kati pedig kiabált a tábor kutyájának, a Borzasnak. A Borzas nagyon helyes korcs kutya, nagyon fiatal, nagyon buta és nagyon lusta. Napközben eszik, éjszaka alszik. De most Kati hívására mégis előkerült, és vinnyogott. Kati azt mondta Borzasnak: „Eredj oda, fogd meg!”

- És megfogta? - kérdezte Jutka izgatottan.

- Dehogyan. Borzas odarohant a két fekete alakhoz, azután megtorpant, és vinnyogni kezdett. Addigra már ébren volt az egész tábor. És képzeld, amikor a zseblámpákkal odavilágítottunk, az alakok eltűntek. Amikor eloltottuk a lámpákat, megint ott voltak. Kiabáltunk rájuk, persze mi sem mertünk egészen a közelükbe menni.

- És Éva néni? - kérdezte Jutka.

- Éva néni egyszerre csak elkezdett nevetni, és azt mondta: „Jaj, milyen csacsik vagyunk! Hát még mindig nem látjátok, hogy mi az a két sötét folt? Nézzetek az égre!” - És akkor vettük észre, hogy a hold a hátunk mögött van, és a ház mögött áll két óriási jegenyefa, és annak az árnyéka vetődik az őrséghegy elé.

- És utána lefeküdtetek? - nevetett Jutka.

- Utána már senki sem tudott aludni, hanem énekeltünk a holdfényben, és csúfoltuk Dagit meg saját magunkat.

A Béka nevetett, és Jutka csodálkozva látta, hogy milyen csinos ez a Béka, ha nem olyan búbánatos az ábrázata...

Befordultak a kis ösvényen.

- Még nagyon messze vagyunk, sajnos - mondta Jutka ravaszul.

- Nem baj, én még nem vagyok fáradt - felelte Teri.

- Hát ha nem vagy fáradt, akkor kibírod még addig az eperfáig - nevetett Jutka, és nagyot kiáltott: - Itt vagyunk! Itt vagyunk!

- Hurrááá! Hurrááá! Hurrááá! - hangzott a válasz.

- Vigyázz, arra van az ajtó, az ott kerítés! - figyelmeztette Jutka a Békát, mert az nem vette észre a fák közé kifeszített spárgákat.

- Milyen szép itt! - kiáltott elragadtatással a vendég. Megálltak a kapuban, és Jutkát határtalan büszkeség fogta el. Bizony, szép a Bölcs Nyaralók tábora. Amikor ide jöttek - egy darab füves térség volt, semmi több. Most strand-lejárat, szépen gereblyézett homokos part, kikötőből, sátrak, gondosan épített tűzhely, a sátrak előtt kerti asztal, a kút körül kavicsos mosogatóhely - bizony szép.

- A kerítést is mi csináltuk - mondta Jutka. - Mi húztuk ki a spárgát, és tűzdeltük a földbe a botokat. És hajnalkát vetettünk, hamarosan láthatod majd, ha kinő...

- De hiszen már látom - guggolt le a Béka, és a többiek is utána. Valóban, a botok mellett a kifeszített spárgák felé kapaszkodva, már mindenütt látszottak a halványzöld, fiatal hajtások, pici, ráncos levelek, karcsú száron.

- És mi észre sem vettük! - kiáltotta Öcsi. - Pedig tegnap is öntöztem, igaz, hogy alkonyat után, amikor visszajöttünk a nagy útról...

Itt Öcsi elharapta a szót, mert hiszen ez titok, a Békával nem akarnak felfedező útra menni. De a Béka mindebből nem is vett észre semmit. Köszönt Palkónak, kezét rázott Karival, Öcsivel, azután Jutkával együtt bement a Lány Sátorba, hogy letegye a holmiját.

- Ez a te ágyad, ez a te polcod - mondta Jutka -, itt találsz szappant, tiszta törülközőt, ez a közös lámpánk. Az lesz a legokosabb, ha mindjárt fürdőruhát veszünk fel, és beszaladunk a Balatonba.

- Nagyon jó lesz - helyeselt a Béka.

- Tudsz úszni? - kérdezte Jutka.

A Béka kinyitotta a hátizsákját, és kirakta a fehéreneműit. Mindjárt a legtetején volt a fürdőruhája. Közben csak úgy hátraszólt:

- Persze.

Jutka az ajkába harapott. „Persze” - ez a Béka. „Persze” - ő mindent tud. Ezért utálták az osztályban is. Más gyerek azt mondja, hogy „igen” vagy „nem”, vagy „tudok” vagy „nem tudok”. De a Békának az „persze”, hogy úszni tud, meg franciául tud, meg síelni tud.

- Ejtőernyőn ugrani nem tudsz?

A Béka elpirult.

- Nem. Mért kérded?

- Mert te mindent tudsz.

- Én? Mért... mit mondtam? - ijedt meg a Béka.

- Semmit - vont vállat Jutka. - Te „persze” hogy tudsz úszni. Nem voltál véletlenül Európa-bajnok?

- Nem - mondta a Béka komolyan. - De három évig Bulgáriában éltünk, apukám ott dolgozott mint geológus a tengerparton. Hát a tengernél persze hogy megtanul úszni az ember.

- Nem tudtam, hogy Bulgáriában voltatok, nem írták meg az újságok, különben se olvasok újságot - mondta Jutka mérgesen. „Nahát - gondolta -, kellemes hét lesz, nem is érdemes sokat beszélgetni.”

- Készen vagy?

- Készen - mondta a Béka, és kimentek a sátorból.

Palkó már javában ugrált. Kari szegény, a napos, a lecsó készítésével bajlódott. Nem szeretett vöröshagymát vágni.

Öcsi a sekély vízben pancsolt.

- Már huszonkilenc tempónál tartok! - újságolta boldogan. - Te, Béka, vagy hogy is hívnak téged? - kiáltott a vendég felé.

- Öcsi! - méltatlankodott Jutka - hogy mondhatod...

- Mért, ha a háta mögött Békának nevezed, akkor nevezd előtte is úgy - mondta Öcsi kajánul.

- Ne haragudj... Teréz... - hebegte Jutka. - Igazán, ne hidd...

- Az úttörőtáborban is Békának nevezett mindenki. Régóta tudom, hogy úgy hívtok az osztály. Hát csak maradjak Béka.

- De nem akarod inkább, hogy Teréznek...

- Nem, dehogy, legyek csak Béka.

- Béka, gyere, ússzunk! - kiabált Öcsi. - Ha egy kicsit tartanál, akkor esetleg harminc tempót is tudnék úszni.

- Jövök - mondta készségesen a Béka, és kezét nyújtotta Öcsinek.

Öcsi belekapaszkodott Béka kezébe, s boldogan rúgkapált.

- Te, Béka, képzeld csak el, hogy mi a napirendünk. Mindennap...

Puff. Öcsi nem figyelt oda, és máris nyelt egy nagy korty vizet.

- Semmi baj, maradt a Balatonban - vigasztalta Palkó. - Egyébként már sokszor figyelmeztettek, hogy az ember vagy úszik, vagy beszélget.

- Akkor inkább beszélgetek - jelentette ki Öcsi, és felállt. Kifújta orrából a vizet, megrázódott, mint a kiskutya, és folytatta: - Tudod, beosztottuk, hogy kinek mi a dolga. Mindennap más megy a tejért és más a napos. A napos főz. De aki főz, az nem mosogat. És a virágokat csak én öntözöm. A motorhoz csak Palkónak szabad nyúlnia. Az ágát mindenki maga veti meg, és a sátrakban mindenki takarít. Azonkívül mindennap más söpri az udvart, és amikor a motorhajóval az Isme...

Tessék, már megint majdnem kikottyantotta a titkot! Gyorsan úszott két tempót, mintha elfelejtette volna befejezni a mondatot, és azután megint felállt.

- De neked, Béka, nem kell semmit se csinálnod. Te vendég vagy. Te egy hét múlva úgyis...

Palkó bosszankodva nézett Öcsire. Ejnye, már megint milyen nevetlenség. A vendég marad, amíg jólesik neki.

Szerencsére, a Béka mégsem lehet olyan sértődős, mint Jutka mondta, mert csak nevetett, és azt mondta, hogy jobb volna, ha őrá is vonatkoznék a tábor rendje. Most pedig szeretne bemenni a mély vízbe, és egy nagyot úszni.

- Sajnálom - mondta Palkó -, a tábor legfőbb szabálya, hogy mély vízbe menni tilos. Még a jó úszóknak is. A tábláig el szabad menni, ott már majdnem nyakig ér a víz, és az tökéletesen elég. Megértetted?

- Igenis, megértettem - felelte a Béka, és Jutkával együtt elindult a „Mély víz, csak úszóknak” tábla felé.

- Holnap én leszek a napos, és paradicsomos káposztát főzök, és szalmakrumplit sütök hozzá - magyarázta Jutka. - Tudod, olajban kell kisütni a vékonyra vagdalt krumplit.

- Az jó - mondta a Béka.

- Te tudsz főzni?

- Persze.

- Már megint persze.

- Ne haragudj - kérlelte a Béka -, de azért mondtam, hogy persze, mert Anyukám két évig volt beteg, és tavaly már én főztem neki.

- Persze - kapott észbe Jutka -, ezt Éva néni is mondta nekünk. Te ne haragudj rám.

- Igazán nem haragszom, inkább köszönöm... olyan jó itt nálatok - sóhajtott a Béka. - Ugye, ti sohasem szoktatok veszekedni?

- Hát azt azért nem mondanám - felelte kissé zavartan Jutka. - Különben, majd meglátod. Most pedig ússzunk.

Megvárta, amíg a Béka rádobja magát a vízre, és el kellett ismernie, hogy igazat mondott: Béka kitűnően úszott.

TIZENHATODIK FEJEZET

Viharban

Kari remekelt. A tele kondér lecsó az utolsó falatig elfogyott. Öcsi egy darab kenyérral még az üst alját is kitörölgette.

- Gyorsan elmosogatunk, és aztán menjünk egy kicsit motorozni - indítványozta Jutka.

- Csúnya a Balaton - mondta Palkó. - Vihar lesz.

- Ma? Vihar? Hiszen egy tenyérnyi felhő sincs az égen!

- Nézzétek csak, Tihanynál milyen mérgeszöld csík van a Balatonon.

- Legalább itt, a part közelében - kérlelték a gyerekek.

- Nem bánom, de várjunk egy kicsit. Ha nincs viharjelzés, elmegyünk.

Elmosogattak, rendbetették a tábort, és közben izgatottan kémlelték az eget. Nem, igazán sehol sem volt felhő, híre-hamva se volt a veszedelemnek.

Öcsi lehordta a partra az evezőket és a mentőöveket. Palkó töprengett: a csónak jó nagy, még négy kövér felnőttet is kényelmesen elbír... ha szél kerekedne, akkor is biztonságban hazaérnek vele.

- Nem bánom, gyerekek, szálljatok be a csónakba.

Kari aggodalmaskodva súgta oda Palkónak:

- Öcsi és két lány - ez veszedelmes. Ne menjünk nagyon mélyre.

- Sose félj. Ha viharra kátát lőnek fel, azonnal visszafordulunk.

Egyelőre azonban fölöslegesnek látszott minden aggodalom. A motorcsónak gögösen szelte a vizet, sima és kék volt a Balaton, s mintha Tihanynál is tünedezne a zöld csík.

Öcsi a középső padon kuporgott, messzelátóval a kezében.

- Kormányos! Irány a szirtfok!

- Nem lehet, kapitány, ma partközelen maradunk.

- Jó, akkor menjünk az erdő felé - egyezett bele a kapitány.

A motorcsónak fehér tajtékot vágott a vízben, friss gyémántcseppek röppentek fel, a gyerekek kinyújtották kezüket, hogy elérjék a habokat.

- Jaj, de jó! - kiáltott Jutka.

- Jaj, de jó! - mondta Béka is.

- Mégis hajóskapitány leszek - sóhajtott Öcsi -, a legszebb dolog a tenger.

Nem mentek messze a parttól, de azért jócskán maguk mögött hagyták a „Mély víz, csak úszóknak” táblát. Öcsi egyszerre izgatottan felkiáltott:

- Odanézzetek! Valami úszik a vízen.

- Hol? - kérdezte Palkó.

- Arra, arra! - mutatott Öcsi befelé.

- Nem látok semmit.

Kari felállt a csónakban.

- De én igen! Mintha egy gumimatracon feküdne valaki.

- No, az nem lesz jó - mondta Palkó -, meg kell nézni, hátha elaludt, vagy rosszul van. Különben nem ment volna ilyen mélyre.

Arra irányította a csónakot. Az izgatott Öcsi komolyan vezényelt, mint egy igazi kapitány:

- Még egy kicsit jobbra, most előre... most balra, most egyenesen!

- Itt van - kiáltott a Béka.

Palkó leállította a motort. A csónak most lágyan siklott még néhány métert, és megközelítette a gumimatracot. Egy fiatal fiú feküdt a párnán, nem lehetett több tizenhárom-tizennégy évesnél.

- Hé, te! Alszol? - kiabálták a gyerekek.

A fiú nem válaszolt.

Palkó megragadta az evezőt, néhány csapással a gumimatrachoz kormányozta a csónakot, lehajolt, és egy marék vizet fröcskölt a fiúra. Az kinyitotta a szemét, és dühösen rájuk kiabált:

- Mit fröcsköltök? Bolondok vagytok?

- Féltünk, hogy elaludtál, vagy rosszul vagy - mondta Palkó.

- Köszönöm, nincs rátok szükségem. Az embert nem hagyják békén ezek a hülye motorosok. Törődjete a magatok dolgával.

- Ilyen messzire nem szabad bejönni gumimatraccal - mondta Palkó. - Veszélyes.

- Az az én bajom.

- Mi csak figyelmeztettünk.

- Nincs rá szükségem.

- Csak ne szemtelenkedj, édes öcsém, hanem eredj a sekély vízbe, mert itt nagyon húz a víz befelé. Vihar is jöhet.

- Sok a szöveg, öregem.

- Majd szólok a legközelebbi rendőrmotorosnak, az majd aztán beterelem, ha a szép szó nem használ - mérgelődött Palkó. - De ha a csónakba akarsz kapaszkodni, mi is kijjebb evezhetünk veled. Ha nem, úgy is jó.

- Hagyjon békén.

Palkó tovább evezett a csónakkal.

- Nem kapcsolod be a motort? - kérdezte a kapitány.

- Majd egy kicsit távolabb, nehogy felborítsuk ezt a hólyagot.

- Megérdemelné - mondta Öcsi.

Palkó evezett vagy száz métert, aztán újra beindította a motort.

- Ni, milyen csúnya lett a víz - kiáltott fel Öcsi. És ebben a pillanatban - mintha csak Öcsi szavára válaszolna - megszólalt a parton a viharágyú, s piros rakéták röppentek fel. „Úszók, csónakok, kifelé” - ezt jelentette.

Egy pillanat alatt megérkezett a vihar. Mire a motor berregni kezdett, sötétszürkére vált az ég. A part eltűnt a szemük elől, porfelhő csapott fel, a víz tajtékzani kezdett. Rövid, magas hullámok vágattak, porzott, szikrázott a víz, valósággal függönyt vont a csónak köré, és a gyerekek szeme, orra tele lett vízzel.

- Mindenki vegye fel a mentőövet - rendelkezett Palkó -, ne mozogjatok! Nyugodtan, ülve vegyétek fel az övet. Öcsi, Jutka, Teri, ne engedjétek el egymást. Ha billeg a csónak, akkor is maradjatok nyugton! Mindjárt a parton leszünk, ne féljetek!

Süvöltött, tombolt a vihar, alig értették Palkó szavát. Áthatolhatatlan sötét vette körül őket, csak az alacsony száguldó felhőket és a vizet látták.

- Hogyan találunk haza? - kiáltott fel Öcsi.

- Ne féljetek semmit, jó irányban megyünk.

- És mi lesz azzal a fiúval? - rémült meg Jutka.

- Öcsit és a lányokat kitesszük a parton, és mi megkeressük - mondta Kari.

- Már késő lesz - mondta határozottan Béka. - Most kell megpróbálni.

- Nyugton maradtok, és nem féltek? - kérdezte Palkó.

- Nyugton maradunk, és nem félünk.

Könnyű volt ezt megígéreni! De mi lett egy perc múlva! Dörgött, zengett, hatalmas villámok szántották az eget, szakadt az eső, s elöntötte a csónakot is.

- Vízet kilapátolni! - harsogta Palkó, és a három gyerek a csónak fenekére kuporodva marékka csapkodta kifelé a növekvő vizet. „Anyukám, anyukám, anyukám” - fohászkozott magában Öcsi, de csak halkán mert sírni, mert a két lány szótlanul dolgozott mellette.

- Legalább a kis vödröm volna itt - szólalt meg végül, de vékony hangját elnyelte a tomboló vihar.

Palkó minden idegszálát megfeszítve figyelte a vizet, és körbe-körbe járt a motorral. Egy-egy villám fényénél tudott csak tájékozódni, hogy nem halad-e rossz irányba, nem távolodik-e el a parttól? De nem. Ott keringtek a „Mély víz, csak úszóknak” tábla közelében - de a gumimatrac sehol.

- Elfogy a benzin, partra kell mennünk - mondta Palkó Karinak. - Az szegény, odavész...

- Ott van! - kiáltott ebben a pillanatban Kari, és jobbra mutatott, ahol a hullámok tetején ott táncolt a gumimatrac. A fiú a vízben rúgkapált, és kétségbeesetten kapaszkodott a párnába. Fejét időnként felemelte, hogy lélegzetet vegyen, azután ismét átcsapott rajta egy hullám.

- Ha nem húzzuk ki, tíz percig se bírja már - mondta Kari, és Palkó minden ügyességét összeszedve a fiú közelébe kormányozta a csónakot.

A szél azonban éppen olyan vadul dobálta a párnát, mint a csónakot, Palkó nem merte a motort leállítani, mert attól tartott, hogy nem sikerül újra elindítania.

A fiú észrevette a motort, és egyik kezével kétségbeesetten integetett.

Palkó egyre kisebb köröket írt le mellette, azután hirtelen mégis meggondolta a dolgot. Leállította a motort, és teli torokból kiáltott:

- Vigyázz, kötelet dobunk!

A csónak fenekén szerencsére ott volt a régi kikötőkötél is. Kari villámgyorsan egy mentőövhez kötötte, és behajította a vízbe. Az öv - szerencsésen - éppen a párna mellett esett le.

- Kapd el, és engedd el a matracot! - ordította Palkó. A fiúban már alig volt élet. Elengedte a párnát, de nem találta hirtelen az övet. Egy hullám átcsapott rajta. Aztán újra felbukkant, és megémbereedett ujjai elérték a mentőövet.

- Kapaszkodj erősen, behúzzunk!

Palkó fogta a kormányt. Kari erőlködve húzta a kötelet. A fiú már a csónak párkányához ért.

- Nem bírok bemászni... Nem bírok - kiáltotta kétségbeesetten. És ekkor a Béka, a vezna Béka kihajolt a csónak peremén, és egyetlen rántással beemelte a fiút.

Palkó már kapcsolta is a motort, és mire felocsúdhattak volna, már a szélvész és vihar hátán száguldottak a part felé.

Amilyen hirtelen jött, olyan váratlanul vonult el a vihar. Mire a sekély vízbe értek, elállt az eső, lecsitultak a hullámok, felszikkasztak a felhők. Ragyogó szivárvány fogta át az égboltot.

- Nagyon rosszul vagyok - suttogta a fiú.

- Mindjárt a parton leszünk, akkor kapsz száraz tréningruhát és forró teát - mondta Palkó. - Ti pedig, matrózok, nagyon derék gyerekek vagytok. Vigyázat, kikötünk.

A *Száguldó* simán siklott az otthonos öböl felé. De jaj! A szép kis öböl köveit szétdőlték a viharos hullámok. A hajót csak nagy ügyel-bajjal sikerült partra húzni és kikötetni.

A sátrak álltak, csak a vízlevezető árkokban csörgedezett az esővíz. És a kerítés! A gyönyörűen kifeszített spárgakerítés, a földbeszúrt botok, a hajnalkák - azokat bizony nagyon megtépázta a vihar.

- Én nem is kérek vacsorát, csak lefekszem - mondta Öcsi. - Én olyan, olyan nagyon álmos vagyok.

- Vacsorát? - kérdezte Palkó és nevetett. - Mit gondolsz, Öcsi, hány óra van?

- Nem tudom.

- Három óra. Délután három óra. Összesen egy órát voltunk a vízen.

Az égen szétfutottak a felhők, és a megszelídült Balatonra forrón és barátságosan sütött a nyárdélutáni nap.

TIZENHETEDIK FEJEZET

Két kislány titka

Este kilenckor Jutka úgy érezte, mintha a Béka mindig is náluk lett volna. Hát ki hinné el, hogy ennyi izgalmas esemény belefér egyetlen napba? Hogy ma délelőtt találkozott a lányokkal a vasútállomáson, ma délelőtt csókolta meg Éva néni, ma motoroztak a viharban, és ma este kapták az óriási kosár barackot ajándékba!

Amikor a vihar után partot értek, az ismeretlen fiú egyfolytában nyöszörgött és csuklott. Éppen elég vizet nyelt szegény. Lefektették, a szívét dörzsölték, sóborszeszt szagoltattak vele, teát főztek neki, végül rásegítették Kari jobbik száraz tréningruháját.

- Jobban vagy? - kérdezte Palkó.

- Jo... jobban...

- Keresni fognak a szüleid.

- I... igen.

- Hogy hívnak?

- Csenki József.

- Idevalósi vagy?

- Idevalósi. A téeszben dolgozik az apám.

Kari átszaladt a szomszéd üdulőbe, megkérte, hogy telefonálhasson a téesz irodájába. Megmondta, hogy kimentették a Balatonból Csenki Jóskát, jól van, de nagyon gyenge, jöjjenek érte.

Egy óra múlva oldalkocsis motorbicikli állt meg a tábor előtt.

Egy fiatal férfi ugrott le róla, és futva jött a sátrakhoz.

- Jó napot kívánok... Maguk húzták ki az öcsémet? - kérdezte izgatottan, de a válasza nem került sor, mert meglátta Csenki Jóskát, aki nagyon sápadtan és nagyon szerényen ült az asztal mellett.

- Nahát, te gézengúz! Megérdemelnéd, hogy a füledet kitépjem. Ugye, hányszor megmondtam, hogy ne ússz be olyan mélyen a Balatonba! Mert mindig virtuskodik, egyszer csónakot bérel, egyszer meg a híres barátaival Tihanyba akar átúszni. Mindig mondtam, hogy egyszer ráfizetsz. Gyere csak haza, majd ad neked apád, ne félj.

Csenki Jóska, aki olyan jókedvűen szemtelenkedett délután, most ki se merte nyitni a száját.

- Hát két nyaklevest kétségtelenül megérdemel a fiatalúr - mondta Palkó búcsúzól -, de azért most már ne bántsák... Elég büntetés neki az ijedség meg a néhány liter, amit lenyelt.

- A viharban csónakáztál, mi, te jófajta? Na gyere, ülj a motorra. Viszlek hazafelé. Maguknak meg nagyon szépen köszönöm...

A fiatalember kezet fogott Palkóval, Karival, a két lánnyal, de még külön Öcsivel is.

A motorbicikli elrobogott, a hős életmentők pedig hozzáláttak a megrongált kikötő és a kerítés rendbehozásához. Szerencsére nem volt olyan nagy a baj, mint ahogy első ijedségükben látták. Egy óra alatt felépítették a csónakkikötő gátját, este hat órára pedig már a kerítés is

készen állt. A leszakadt spárgákat megerősítették, kifeszítették, a kihullott botokat visszadugták a földbe. A hajnalkahajtások még olyan alacsonyok voltak, hogy azokat nem tépte le a szél. Hajlongtak a viharban, mint a fű, csak az eső vert le néhány gyenge levelet. De amennyit ártott nekik a vihar, annyit használt is. A langyos, meleg esőben növésnek indultak. Öcsi határozottan állította, hogy dél óta legalább tíz centit nőttek.

És ma történt az is, hogy levelet írtak a Jó Barátoknak. Kettős borítékba teszik a levelet, a külső borítékra azt írják: „Idősebb Bartal Károly, Budapest”, a belső borítékra pedig azt, hogy „Jó Barátok”.

Egyszóval leültek, hogy levelet írjanak a Jó Barátoknak. Béka az asztalnál állt, és kíváncsian várta, hogy mit fognak most csinálni.

- Tudod, Béka - magyarázta Öcsi -, mi kaptunk anyukáéktól egy csomagot, de nem azt írták feladónak, hogy Bartal Károly, hanem azt, hogy Jó Barátok és azt írták, hogy legyünk Bölcs Nya...

Öcsi itt ijedten elhallgatott.

- Mik legyünk? - kérdezte a Béka kíváncsian.

- Ez a titok - mondta Öcsi -, amit nem akarunk neked megmondani.

- Öcsi, te már megint számárságokat beszélsz - mérgelődött Kari. - Semmiféle titkunk sincs, a Béka nagyon rendes gyerek, igazán kár, hogy lánynak született.

- Mi a bajod a lányokkal? - kérdezte a Béka.

- Irigykedik - mondta Jutka. - Nálunk az osztályban tizenöt lány van, és Karinak meg a barátainak egész évben járt a szája, hogy a lányok milyen buták, a lányok nem értik a matematikát, a lányok ügyetlenek, és végül az osztályban négyen lettek kitűnőrendűek, és abból három lány. Kari pedig hármast hozott haza irodalomból...

- Könnyű a lányoknak kitűnőnek lenni... ha rossz jegyet kapnak, akkor elkezdenek bögni, hogy a tanárok megsajnálják őket. És mit csinálnak a politechnikán? „Kari édes, légy szíves, segíts rajzolni... Kari, mutasd meg, hogy kell fogni a lombfűrész...”

- Úgy kell neked - mondta Jutka -, énnekem sohasem segítettél a rajzban, de Tóth Katinak igen.

- Mert Tóth Kati a szerelme! - vihogott Öcsi.

Kari vérvörösen ugrott fel, és vészjóslóan közeledett Öcsihez.

- Mit mondtál?

- Igenis a szerelmed, igenis a szerelmed, még verset is írtál hozzá:

Tóth Katalinhoz, írta Bartal Károly.

*Kis Katikám angyalom,
mért szeretlek oly nagyon,
miért van, hogy lecke helyett
százszor leírom a neved.*

- Hallgass, Öcsi!

- Igenis, te írtad, és most letagadod. És azért vagy mérges a lányokra, mert hiába írtad meg egész évben a Kati számtanját, mégis a Morvai Lacival járt korcsolyázni.

Kari Öcsinek ugrott. Megtépázta az öcskös fülét.

- Nem szégyelled magad? A kisebbet bántani? - jajgatott Öcsi, azzal orvul kinyújtotta a lábát úgy, hogy Kari majdnem átbukfencezett rajta.

- Hólyag! - legyintett Kari. - De úgy kell nekem, ha pockokkal jövök nyaralni.

- Miért, hová mehettél volna máshová? - mérgelődött Jutka.

- Most már elég legyen - mondta Palkó, aki eddig csendesen hallgatta a veszekedést. - Ha készen lesz a magnetofonom, beállítom az asztalotok alá, hadd vegye fel, milyen számárgokon tudtok veszekedni, és aztán majd lejátszom nektek. Fogadjunk, hogy azt se tudjátok már, hogy kezdődött ez a veszekedés.

A gyerekek egymásra néztek, és nevettek. Igazán senki se tudta, hogy min vesztek össze. Csak Jutka húzta fel az orrát:

- Mert mindig a lányokat bántják.

- Ó, hadd bántsák, nem kell vele törődni - mondta a Béka. - Az én legjobb barátnőm mesélte, hogy amikor ő született, akkor a dédapja, aki már akkor kilencvennyolc éves volt, kinn állt a házuk előtt, és a szomszédoknak, akik kérdezték, hogy megszületett-e már a kisgyerek, jajgatva azt mondta, hogy dehogy gyerek az, csak lány...

- Ki a te legjobb barátnőd? - kérdezte Jutka.

- Fatime.

- Kicsoda? - álmélkodott Öcsi. - Ilyen nevet csak az Ezeregyéjszakában olvastam.

- Fatime török - mondta erre a Béka. - A nagymamája még fátylat hord, de a mamája már nem, mert a mamája tanítónő Balcsikban.

- Te jártál Balcsikban? - csodálkozott Palkó.

- Hol van az? - kérdezte Kari.

- Bulgáriában - felelte a Béka helyett Palkó. - A Fekete-tenger partján, közel Várnához.

- Ott - bólintott rá a Béka.

- De akkor ott bolgárok laknak, nem törökök! - mondta Öcsi.

- Törökök is. Még külön mecsetjük is van, és külön iskolájuk. Fatime is a török iskolába jár.

- És ő hord fátylat? - kérdezte Jutka.

- Nem, dehogy. Fatime úttörő.

- És hogyan beszéltetek?

- Hát - kézzel-lábbal. De én egy kicsit megtanultam bolgáruul is meg törökül is.

- Mondjál valamit - kérlelte Öcsi.

- Hát bolgáruul kérem, az „molja”, köszönöm, az „blagodarja”, jó napot, az „dobar den”, tenger, az „more”.

- Majdnem olyan, mint oroszul - mondta Jutka.

- A bolgár is szláv nyelv - magyarázta Palkó.

- Mondjál törökül is valamit! - kérte Kari.

- Bir, iki, ücs, dört...

- Bir, iki, ücs, dört - visszhangozta Öcsi. - És mi az?
  - Találd ki.
  - Hát az, hogy „jó napot kívánok”.
  - Nem.
  - „Szép idő van”?
  - Az sem.
  - Akkor nem tudom.
  - Azt jelenti, hogy egy, kettő, három, négy. És „kücsük csodzsuk” azt jelenti, hogy kisgyerek, és „kaikcsi” azt jelenti, hogy csónakos...
  - Kücsük csodzsuk kaikcsi, kücsük csodzsuk kaikcsi - üvöltött Öcsi. - Tudok törökül!
- Palkó megvárta, amíg Öcsi abbahagyja a kiabálást, és szelíden megkérdezte:
- Tisztelt Bölcs Nyaralók, ma sem írunk a Jó Barátoknak?
  - Dehogynem! - kiáltott Kari. - Közben eszembe jutott, hogy min kezdődött a veszekedés... hát el akartuk magyarázni Békának a csomagot és az Okos Nyaralást.
  - A motorcsónak az a *Száguldó*, és mi azzal kutatjuk az Ismeretlen Partokat - mondta Öcsi. - Rajzolunk és kamillateát gyűjtünk, és megmentettem egy autóbust.
  - Mondd, Béka, te érted ezt?
  - Egy szót se - felelte készségesen Béka. Öcsi már kezdte volna újra a magyarázatot, de ekkor megérkezett a barack.
- Ugyanaz az oldalkocsis motorkerékpár érkezett vissza, amelyiken Csenki Jóskát elvitte a bátyja. De most egy idősebb ember ült rajta. Odajött a gyerekekhez, köszönt, kezét fogott Palkóval, és azt mondta:
- Csenki Jóska édesapja vagyok. A fiam elmondta, hogyan mentették ki a vízből. Azért jöttem, hogy megköszönjem maguknak, amit tettek. A feleségem azt üzeni, hogy jöjjenek el hozzánk vasárnap egy kis csirkepaprikásra. Meg aztán, ha érdekelné magukat a gazdaságunk, a fiam szívesen megmutatná.
  - Köszönjük szépen. Tessék leülni nálunk - mondta Palkó, és Kari már hozta is az egyetlen összecsucsható széket.
  - Köszönöm, az álmukat már csakugyan nem viszem el - felelte Csenki bácsi és leült.
  - A bácsi ilyenben hisz? - kérdezte Öcsi.
  - Milyenben, kisöcsém?
  - Hogy aki nem ül le, az elviszi az álmot.
  - Hát persze hogy hiszek! - nevetett ravaszul a vendég.
  - Pedig az nem igaz, csak babona - világosította fel Öcsi.
  - És a babonát nem kell elhinni?
  - Nem bizony - mondta Öcsi bölcsen. - Nem tetszett tanulni az iskolában, hogy a babona az nem igaz? Az csak olyan kitalált mese, hogy a kéményseprő szerencsét hoz meg a patkó meg a tarka ló, meg hogy a tizenhármast, az szerencsétlen, meg hogy aki tükröt tör, annak nem lesz szerencséje...

- Márpedig öcsém, akármit mondasz, aki tükröt tör, annak nem lesz szerencséje, mert azt úgy elnászpángolja a mamája, hogy megemlegeti. Aztán hány iskolát jártál, hogy ilyen nagy tudós vagy?

- Én már két osztályt jártam, most megyek a harmadikba.

- Az már beszéd - mondta a bácsi -, akkor oktathatod is a másik embert. Látod, én is csak harmadikba járok.

- Általánosba? - csodálkozott Öcsi.

- Hát majdnem - az agráregyetemre - mosolygott a bácsi.

Kari mérgesen nézett Öcsire, és a bácsihoz fordult.

- Ne tessék haragudni, de Öcsi most olvasott egy könyvet arról, hogy a régi világban a falusiak nem járhattak iskolába, és azt hiszi, hogy aki falun nőtt fel, az mind csak libát őrzött iskola helyett.

Csenki bácsi nevetett.

- Persze, az öcskösnek van igaza... mert gyermekkoromban én csak két osztályt jártam, a fiaimmal együtt jártam ki a többit. Ha majd eljönnek hozzánk, majd erről is beszélgetünk. Most énnékem sietnem kell, mert az állatokat meg kell etetni.

- Milyen állatok vannak? - kérdezte izgatottan Öcsi. - Nyúl is van?

- Az én gondjaimban lovak vannak. De odahaza, a ház körül van nyúl is, tyúk is, kacsa is... Hát további jó pihenést kívánok, aztán ha meg nem sérteném magukat, hát hoztam valami csekélységet. Kinn van a motorban.

A gyerekek kíváncsian szaladtak a motorbiciklihez. Az oldalkocsiban egy szép, fonott kosár volt, telis-tele gyönyörű barackkal. De olyan szép, olyan hamvas, olyan illatos barackkal, amelyet talán még soha életükben nem láttak.

- Fogyasszák el egészséggel! - mondta a bácsi, búcsút intett, és már el is porzott a motorral.

- Most aztán van mit írni a Jó Barátoknak! - lelkesedett Öcsi. - Én kezdem a levelet.

- Kezdd, kezdd, csak már kezdjük végre - mondta Palkó.

Öcsi elővette a golyóstollát, és már írta is:

Drága Jó Barátok,

ezt a levelet most nemcsak Négy Bölcs Nyaraló írja, hanem Öt, mert bevettük a Békát is, mert nagyon bátor volt, amikor kimentettünk egy fiút a Balatonból, akinek a papája hozott barackot. Jutka azt mondja, hogy a barackból lekvárt főzünk, és ezt Meglepetésnek hazavisszük ősszel. Van üstünk a tűzhely fölött, abban fogjuk főzni a lekvárt. Különben ma nem fedeztünk fel semmit, mert nagy vihar volt, és a Csenki Jóska gumimatracon aludt a Balatonban, itt állnak mellettem a többi Bölcs Nyaralók, és azt mondják, hogy amit én írok azt nem lehet megérteni.

- Add ide a tollat, te főmajom - mondta Kari -, majd én megírom rendesen...

- Nekem ötösöm volt fogalmazásból, neki hármasa - mondta Öcsi méltatlankodva, de azért átadta a tollat.

Levélírás közben megmostak egy-egy tányérra való barackot, körbeadták, és mindenki vett egy-egy szemet, aztán még egy szemet, aztán még egyet, úgyhogy mire befejezték az írást, addigra Jutka kénytelen volt utóiratnak odabiggyeszteni, hogy

...és ami a barackot illeti, kedves Jó Barátok, olyan kevés maradt belőle, hogy azt már nem érdemes befőzni.

Hét óra volt, mire befejezték a levelet. Mire megvacsoráztak, nyolc.

Olyan álmosak és fáradtak voltak valamennyien, hogy Palkónak kivételesen nem kellett ötször mondania, hogy „lefekvés” - még kétszer sem -, máris sietett mindenki a sátrába.

A Béka a hátizsákjában kotorászott. Jutka leült a szalmazsák szélére, és a szandálját kapcsolta ki. „Nem is olyan utálatos - gondolta. - Ha nem mondja mindenre, hogy »persze«, akkor nagyon érdekeseket mesél. És milyen bátor volt a csónakban.”

Jutka már levetkőzött és bebújt a takaró alá, de a Béka még mindig a hátizsákjában motozott, mintha sose akarna lefeküdni.

- Mit csinálsz?

- Te, Jutka... - mondta a Béka -, én... az igazat megvallva, hoztam neked valami ajándékot, de nem tudom, mit szólsz hozzá.

Jutka felült, és kíváncsian nézte a zsákot.

- Mert tudod, az is lehet, hogy kinevetsz... tessék.

Azzal Béka előszedett egy dobozt, a dobozból parányi babaedény került elő. Pici korsó, bögrékkel, égetett cserépből.

- Jaj de szép!

- Fatime küldte, postán. Etruszk minták. Tudod, az etruszkok nagyon régen éltek, valamikor Olaszország területén laktak meg Bulgáriában is, és a népművészetben megmaradtak a mintáik.

- De hát ez a tied.

- Nekem van másik, majdnem ilyen. A Fatime baba abból szokott reggelizni.

- A Fatime baba?

A Béka elpirult.

- Mondd, Jutka, te már nem szoktál babával játszani?

- Dehogynem! - kottyantotta ki Jutka.

- Mert, én is... Azért gondoltam, hogy örülni fogsz a baba-reggelizőkészletnek. De azért félttem is, mert hátha te már nem babázol, és akkor kinevetsz. Azt hiszem, az osztályban a többi lány...

- Nem kell velük törődni - legyintett Jutka. - Lehet, hogy ők is játszanak babával, csak nem akarják mondani.

- Fatime itt van.

- Hol?

- Itt a zsákban - mondta a Béka -, megmutassam?

- Mutasd! - kiáltott Jutka lelkesedve, és kiugrott az ágyból.

Fatime porcelánbaba volt, gyönyörű fekete hajjal, és hófehér selyemruhát viselt.

- Milyen gyönyörű - suttogta Jutka elragadtatva.

- Van török feredzséje, tudod, igazi török fátyla, de van úttörő ruhája is.

- Az is itt van? Az a török micsoda?

- Itt van.

Fatimét az asztalra fektették, és igazi török lánynak öltöztették.

- Fatime felvilágosodott baba, nem jár lefátyolozva - mentegetőzött a Béka.

- Persze - mondta Jutka -, de azért iskolai jelmezbálon, népviseletnek, jó, ha megvan a régi ruhája.

- Tudtam egy török altatódalt is, de már elfelejtettem - mondta a Béka.

- Milyen kár.

- Ó, Fatime nagyon jól ért magyarul. Sajnos, neki sincs testvére.

- Várj, lesz mindjárt - mondta Jutka, és sietve kibontotta a tegnapi olyan gondosan összecsomagolt fehérneműs-bőröndöt, és kiszedte a legeljából Éva babát.

- Én vagyok Éva baba, tudok aludni, tudok sírni, és azt mondom, hogy „papa, mama”.

- Adjunk nekik kávé - mondta a Béka, és a babák elé tette az etruszk mintás bögréket. - Tudod, Fatime szeretne velem aludni, de egy ágyban aludni nagyon egészségtelen.

- Különben is nem szabad elkényeztetni őket - vélekedett Jutka -, menjenek csak szépen vissza a dobozukba.

- Már csak azért is, nehogy reggel véletlenül meglássa őket valaki - mondta a Béka.

Még egyszer megcsókolták a két babát, és gondosan bebugyolálták őket a hálóingek és a törülközők közé.

- Fatime, az igazi - szólalt meg a Béka már az ágyon ülve -, nagyon helyes kislány. Az udvarunkon volt egy fügefá, mindig ott játszottunk. És októberben, amikor megérett a füge, sokat ettünk. De tudod, a nyers füge nem olyan, mint amit itt koszorúban árulnak, hanem olyan alakú, mint a körte, és zöldespiros és finom puha...

- Milyen jó volna, ha volna egy lánytestvérem is - sóhajtott fel váratlanul Jutka. - Tudod, egy kislány, az mégis más.

- Igen - sóhajtott nagyot a Béka is -, de neked legalább fiútestvéreid vannak.

- De verekedősek.

- Akkor is jó.

- Jó éjszakát, Terikém...

- Mondd csak nyugodtan, hogy Béka.

- Nem... nem mondom. Hogy hívott téged Fatime?

- Fatime? Úgy hívott, hogy Kardas.

- Kardas?

- Igen. Az törökül azt jelenti, hogy testvér.

- Jó éjszakát, Kardas.

- Jó éjszakát, Jutka.

- De ez a titkunk marad...

- Persze, a többiek előtt hívjál továbbra is Békának.

- Szervusz...

A Béka felemelte szalmazsákjáról a takarót, és meglátta a párnán a csokoládét.

- Ezt meg én tettem oda neked - mondta Jutka.

A Béka szemét elfutotta a könny. Bebújt az ágyba, eloltották a zseblámpákat, és a sötétben Kardas kettétörte a csokoládét.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Miből van az Ismeretlen Part?

Hűvös reggelre ébredtek. Nem esett az eső, de erősen fújt a szél, és a Balaton vészeseen háborgott.

- Tessék! - mondta Öcsi elkeseredve. - Ma megint nem lesz kirándulás.

- Fürdés se - tette hozzá Palkó.

- Unatkozhatunk - jelentette ki Kari. - Én elkérem Bence bácsiék biciklijét, és átmegeyek Boglára vagy Lellére.

- Én is! - jelentkezett Öcsi.

- Öcsi, mintha ma te volnál a napos - emlékeztette Jutka.

- Csak jól járunk, ha nem Öcsi főz - vélte Kari.

- Kari, ne menj biciklizni ilyen erős szélben - mondta Palkó -, hanem javasolnék nektek valamit. Énnekem ma úgylis sok tanulnivalóm van, ti pedig rendeztétek addig a Bölcs Nyaralók Kincstárát.

- Nem bánom - mondta Kari -, ha nincs jobb.

Kihordták az asztalra a Bölcs Nyaralók minden kincsét.

- Jaj de szép! - lelkesedett a Béka. - Milyen szép növénygyűjtő!

- Valamennyit én préseltem le - jelentkezett Öcsi -, és az ökörfarkkórót is mind én gyűjtöttem...

- De Öcsi...

Öcsi Jutkára nézett és helyesbített:

- Majdnem mindet, de akkor el kellett mennem, az autóbust menteni. Csak Kari nem gyűjtött semmit. Őt nem érdeklik a virágok meg a térképrajzolás. Kari úrhajós akar lenni.

- Nekem van egy kőzetgyűjteményem - mondta a Béka. - De nem egyedül gyűjtöttem, édesapám is sok darabot hozott nekem.

- Mi van abban érdekes? - vont vállat Öcsi. - Felszedni a köveket az utcán?

- Azt hiszed, hogy a geológus a Rákóczi úton szedi fel a köveket? Tudod, milyen köveim vannak nekem? Van egy rózsaszín márványdarabom, azt apukámnak egy barátja hozta nekem Abháziából, azt se tudod, hol van az.

- Nem tudom - vallotta be Öcsi.

- Én se - mondta Jutka.

- Mert nem tudjátok a földrajzot - mondta Kari. - A Szovjetunióban, a Kaukázusban van.

- Te ilyen jól tudod a földrajzot? - kérdezte álmélgodva a Béka.

- Az ember akkor is tudhat valamit, ha nem henceg vele.

- És hogyan akarsz úrhajós lenni?

Kari elgondolkozva vont vállat.

- Hát azt hiszem, egyszerűen. Leteszem az érettségim, jelentkezem pilótának, sok fizikát, matematikát meg csillagászatot tanulok, és mikor Magyarországról is indul űrrakéta a Holdba vagy a Marsba, én elsőnek jelentkezem.

- És geológiát nem tanulsz? - kérdezte a Béka.

- Minek az nekem?

- Ó, hát apukám mondta, az a csillagászat testvértárgya. Tudod, hogy a csillagászok a csillagokat meg a meteorokat vizsgálják, és megállapították, hogy a világmindenség ugyanabból van, mint a föld... nincs más a Szaturnuszon se, a Vénuszon se, a Plutón se, az egész Tejút-rendszerben sem, de még a messzi állócsillagok is hidrogénből vannak meg vasból meg oxigénből...

- Majd megtanulom egy könyvből, amit kell. Azt hiszed, lesz nekem arra időm, hogy köveket gyűjtsek? Az űrhajósok a legfontosabb, hogy fizikát tudjon, és hogy nagyon edzett legyen. Képzeld el, utazik egy rakétában, öt évig vagy tíz évig, a súlytalanság állapotában, és alig eszik valamit, és alig alhat, mert figyelni kell a műszereket, és nem betegedhet meg, mert akkor ki gyógyítja? És ha leszáll a holdon vagy valami távol csillagon, akkor hol kevés lesz az oxigén, hol meg sok...

- Igen - mondta csodálattal és tisztelettel a Béka.

- Egyszerűen nekem olyasmit kell gyakorolnom, ami ügyességet és erőt ad. Én minden reggel tornázom, és súlyt emelek, és az iskolában tornaórán elsőnek mászom fel a tűzoltólétrán és a gerendán.

- Nahát, azt hiszed, hogy a geológusnak nem kell ügyesnek lennie? - kérdezte a Béka. - Ha te lettél volna ott apukámmal, amikor a tenger fölött másztunk a sziklán!

- Te másztál a tenger fölött? - kérdezte Kari, és gúnyosan nevetett. - Messziről jött ember nagyokat mond.

- Igen? - kérdezte a Béka és felugrott. Beszaladt a Lány Sátorba, és egy kis fényképalbummal jött vissza. Odaadta Karinak:

- Tessék, nézd csak meg.

Az első oldalon egy fiatal férfi volt egy fiatal nővel.

- Apukám és anyukám - mondta a Béka.

A másik oldalon egy kicsi baba beragasztott képe volt.

- Jaj, de helyes...

- Ez én voltam, egyéves koromban.

A gyerekek megnézték Békát egyéves korában, aztán tovább lapoztak.

- Húha!... - kiáltott fel Karcsi.

A képen egy sziklacsúcs volt. A szikla körül tajtékos habot vert a hullámzó tenger. Az óriási hullámok között kicsi sziget volt a szikla, és a szikla tetején aprócska pont - egy kislány.

- Itt nyolcéves voltam.

- Hogy kerültél oda fel?

- Ezt a felvételt apukám készítette egy másik szikláról, ne higgyétek ám, hogy igazán a tenger közepén van, csak apu úgy fényképezett le, hogy úgy látsszék. A nagy szikla mögött volt egy keskeny kőgát, és az kivezetett egészen a partig.

- És nem féltél?

- Féltem - vallotta be a Béka -, de apukám azt akarta, hogy velem menjek. Ő azt szeretné, ha geológus lennék én is. Bányában még nem voltam lenni vele, mert oda nem engedtek le. De amikor Balcsikban dolgozott, ha apály volt, és nyugodt volt a tenger, akkor a kastélyból a tengerparti sziklákon keresztül kapaszkodtunk mindig a faluig vagy a hajókikötőig. Képzeljétek el, hogy ott mészkőből van az egész part, és mindig omlik, beszakad. Volt ott egy régi kastély, Mária királynőnek a kastélya, ott van egy török torony - úgy hívják, hogy minarét - és függőkert és gyönyörű szökőkutak. Az épületek egy része is összeomlott, és van ott egy kápolna, az is megrepedt. Apukám ott földmérést végzett és talajvizsgálatokat. A talajmintákat én is nézhettem nagytóval, és nekem is volt kis kalapácsom, amivel letörhettem egy darabkát a sziklából...

- Kalapács! - kiáltotta Öcsi. - Megvan, mire kell a Bölcs Nyaralóknak a kalapács!

Hát persze! Hogy erre nem gondoltak! Az igazi tudós megvizsgálja a kőzeteket is. Hátha aranylelő hely? Hátha gyémánt van az Ismeretlen Partokon?

- És találtak értékes kőzeteket? - kérdezte Jutka.

- Azt nem tudom, hogy értékesek voltak-e, de nagyon érdekesek, az biztos! Apukám mindig azt mondja, hogy a föld óriási mesekönyv, s ha az ember megtanul olvasni belőle, akkor még egy puszta szigeten sem unatkozhatik. Nézzétek, például itt a parton ezt a sok kék követ. Ez bazalt. Amikor még tűzhányók működtek ezen a vidéken, akkor a láva megmerevedett, abból lett a bazalt. A kövekben gyakran levélformákat, virágalakokat lehet látni. Otthon, ha szemet hoznak, akkor édesanyám mindig megengedte, hogy nagytóval megnézzek akár tíz vagy húsz darabot is, hogy nem találok-e közte olyat, amin páfrány vagy megkövesedett csiga van.

- És találtál?

- Egyszer... egy levélmintát. Sokszor addig néztem, amíg magam is elhittem, hogy látok valamit. Azt mondtam, ez biztos mammutfog vagy repülő sárkány körme nyoma...

- És ha te nagy leszel, és geológus leszel, akkor te is bányában akarsz dolgozni, mint az apukád?

- Nem - rázta a fejét a Béka -, én űrhajóval felmegyek a holdba vagy a Marsba, és az ottani kőzetekből megállapítom egy másik hold vagy csillag történetét.

- Na, mit szólsz hozzá, Kari - nézett fel könyvéből Palkó -, ha elindulsz a holdba, már nem méész egyedül.

- Tőlem jöhetsz - vont a vállát Kari. - Bár én remélem, hogy a lányokat nem engedik oda.

- Jó, akkor te felmész a holdba, hozol nekem egy zacskó mintát egy holdkráterről, és én itthon megvizsgálom - felelte a Béka. - Jó nekem a Balaton partján is.

- Hát megnézzük, vagy nem nézzük meg? - türelmetlenkedett Öcsi.

- Mit?

- Hogy miből van az Ismeretlen Part.

- Akarjátok? - kérdezte a Béka.

- Akarjuk.

A dobozból elővették a kalapácsot, a nagyítót. Öcsi hozta a kis vödrét is.

Az első geológiai gyűjtés eredménye néhány darab bazaltkavics volt, egy darabka agyag, néhány közönséges kavics, amiről Kari tudományosan közölte, hogy az szilikát. Azonkívül kiemelték a Balatonból vizsgálati célokra egy fél vödör iszapot. Az iszapban találtak kagyló- és csigaháztörmelékét, hínárfoszlányokat, egy sörösüveg-dugót és egy darabka drótot. Kezdetnek - nem is rossz.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Öcsi kalandos ebédet főz

Öcsi egy lapos kőre kitergette a Balaton-iszapot, és lelkesen vizsgálta a nagyítójával. A Békának egyszerre csak eszébe jutott valami:

- Öcsike... mi lesz az ebéddel?

- Pszt... nem szabad szólni - mondta Kari, és a szája elé tette az ujját.

- Miért? - csodálkozott a Béka.

- Mert a kötelesség - az kötelesség. Aki megfélemezik róla, az három napig nem dolgozhat.

Öcsi felkapta a fejét.

- Hát nem azért jutott eszembe, mert a Béka mondta. Igenis, gondoltam rá. És még éppen elég időm van főzni.

- Tudsz? - kérdezte a Béka.

- Hajjaj... még rántott szeletet is. Még palacsintát is. Még... még lágytojást is.

- Öcsi! - figyelmeztette Jutka.

- Hát... körülbelül tudok. De a múltkor lecsót főztem, és jó volt. Csak kevés volt benne a paradicsom.

- És ma mit főzöl?

- Krumplilevest és tejbegrízt - mondta Öcsi.

- Segíthetek neked?

- Megengedem - mondta Öcsi kegyesen -, de én vagyok a főszakács, te csak a kukta lehetsz.

- Igenis.

- Mert az igazi nagy szakácsok, azok férfiak. A nagy vendéglőkben is.

- Ezt honnan tudod?

- Tudom.

- Palkó mondta - szólalt meg Jutka. - Mert Kari és Öcsi első nap azt mondta, hogy mindig főzök én, mert az lánynak való.

Palkó tanult, Kari és Jutka lustán heverészett a parton, és nézte a csapkodó Balatont. Öcsi pedig hozzálátott Békával együtt az ebéd főzéshez.

- Először feltesszük a krumplilevest a kondérban, azután megcsináljuk spirituszfőzőn a tejbedarát - rendelkezett Öcsi.

- Igenis.

- Te hámozhatod a krumplit.

A Béka gyorsan és ügyesen tisztította a krumplit. Egy tálba vizet készített, és abba dobálta be a meghámozott burgonyákat. Öcsi azalatt gondterhelten olvasta a noteszéből:

- Hagymás rántás, piros paprika, beledobunk egy paradicsomot és egy zöldpaprikát is... igen, és persze jó sok vizet.

A tűzhely közelébe, szélvédett helyre, kőlapokra tette Öcsi a spirituszfőzőt, és mellé a turista spirituszkockákat.

- A tejbegrízhez kell... egy bögre dara, víz, tej, cukor, pici só.

- Vigyázz - figyelmeztette a Béka -, előbb fel kell fornia a tejnek, és a forró tejbe kell keverni a darát.

- Tudom - mondta Öcsi.

- Jó, csak figyelmeztetlek. Mert amikor én legelőször főztem tejbedarát, akkor nem tudtam, hogy nem lehet a hideg tejbe keverni, és olyan enyvet főztem belőle, hogy nem lehetett a lábasból kiszedni.

- Hagymás rántás - mondta Öcsi még egyszer gondterhelten. Aztán gondolt egyet:

- Te, kukta, nem bánom, a rántást is megcsinálhatod.

- Igenis - mondta a kukta. - Piríthatok hozzá szalonnát?

- Piríthatsz - engedte meg Öcsi.

A kondér körül finom szagok támadtak: pirult a szalonna, hagyma, a Béka még egy falat kolbászmaradékot is rádobott, azután krumplit forgatott rajta, és felöntötte jó sok vízzel.

- Én csináltam egyedül a levest - mondta Öcsi, a főszakács.

- Persze - felelte a kukta -, én csak segítettem.

- Most felforraljuk a tejet a grízhez.

- Nem volna jobb, ha inkább én gyújtanám meg a spirituszkockákat?

- Nem - mondta Öcsi -, ez az én dolgom.

- Tegyel egy kis vizet a tejhez, nem kozmásodik le a gríz és jobb ízű mondta a Béka.

- Nem bánom.

Öcsi leguggolt a spirituszfőző mellé, és nézte, amint a kék lángok elérik a tejeslábas alját.

- Úgy táncolnak, mint a tündérek.

- Én is szeretem nézni a tüzet - mondta a Béka.

A lábas nagy volt, vigyázni kellett, hogy le ne billenjen a főzőről.

- Túl nagy ez a lábas - mondta a Béka.

- De én nagyon szeretem a tejbegrízt - felelte a főszakács. - Sok vizet teszek hozzá, sok grízt és rengeteg csokit a tetejére.

Teri megfogta a darával teli bögrét, és amikor a vizes tej már forni kezdett, lassú, vékony sugárban önteni kezdte a lábasba a grízt.

- Keverd, Öcsike, folyton keverd és gyorsan, mert megcsomósodik.

- Bízd rám - mondta öntudattal a főszakács. - És öntsd csak az egész grízt, amennyit kikészítettem.

- Sok lesz.

- Majd én megeszem.

Öcsi lelkesen és türelmesen kavargatta a kását. Ezt anyuka magyarázta még otthon, hogy a tejbegrízt addig kell főzni, amíg szép fehér színe lesz és főzés közben zubog, forr, dagad, óriási buborékokat vet.

- Ha az ember tengerész lesz, mindenhez kell értenie - magyarázta Öcsi, és közben ügyesen forgatta a főzőkanalat.

- Lehet, hogy minden matrózom megbetegszik, én állok egyedül a viharban. Három rádiósom beleesik a tengerbe, a negyedik...

- Gyerekek! Vitorlásverseny van! Mennyi vitorlás! - hangzott ebben a pillanatban a part felől. Öcsi felkapta a fejét.

Jutka, Palkó és Kari a parton állt. Fürednél, mint pici fehér pillangók, vitorlák lebegtek a víz fölött.

- Arra mennek, Siófokra - mutatta Palkó.

- Öcsike, vigyázz a grízre, vagy engedj, majd keverem én - mondta a Béka.

- Mindjárt készen lesz - mondta Öcsi.

- Öcsi, hol a messzelátód? - kérdezte Kari.

- A sátorban, de várj - mindjárt jövök én is - kiáltotta Öcsi.

Legszívesebben ott hagyta volna azt a szerencsétlen grízt, de hát a főszakács nem szaladhat el. Nézte a lábast, a gríz szépen dagadt, de egy fia buborék se volt rajta.

- Nem jó ez még? - kérdezte a kuktától.

- Nem. Elég lassan forr.

Öcsi hirtelen ötlettel felmarkolt néhány spirituszkockát.

- Öcsi, mit csinálsz?

- Bízd csak rám.

- Vigyázz! Nem szabad!

Öcsi négy kis spirituszkockát a lángba dobott. A következő percben a láng felcsapott, s a gríz szemmel láthatóan forni, bugyborékolni kezdett.

- No ugye! - kiáltotta Öcsi büszkén. De a kiáltás az ajkára fagyott. A lángok dühösen sziszegni kezdtek, az izzó spirituszkockák pattogtak, és mint tüzes tuskék röppentek szerteszét a tüéles, izzó, lángoló spirituszdarabkák.

- Juj... - ugrott hátra Öcsi, és elejtette a főzőkanalat.

A lángok tovább csapkodtak, a lábas közelébe se lehetett menni. A kása nőtt, sűrűsödött, nagy csomók keletkeztek rajta, és egyszerre rettenetes szag ütötte meg az orrukát.

- Jaj, kozmás! - rémüldözött Öcsi.

A többiek a parton háttal álltak - szerencsére a szél is a Balaton felől fújt -, még nem érezhették meg a leégett dara fertelmes szagát. De mi lesz az ebéddel? Öcsi moccanni se tudott ijedtében. Ekkora szégyen! Negyedik hete táboroznak, és még senki sem rontotta el az ebédet! Ezt szeptemberig hallgatni fogja. Már nem érdekelték a vitorlások, legszívesebben hazaszaladt volna Pestre a mamához. Nem csoda, hogy a Béka egyszerűen kereket oldott. Végül is ő a főszakács, ő felelős mindenért. A kuktának semmi köze ehhez.

De nem. A kukta mégsem hagyta cserben. Már jött is vissza, rohamlépésben. Tiszta lábast és törlőruhát hozott. Néhány pillanat alatt pár marék homokkal eloltotta a tüzet, azután a törlőruhát vízbe mártotta, s a vizes ruhával lekapta az edényt a főzőről.

- Gyorsan egy merőkanalat - szólt hátra Öcsinek.

Öcsi úgy engedelmeskedett, mintha ő lett volna a kukta.

- Ha a kozmás ételt vizes rongyra állítjuk, elmegy a szaga - mondta a Béka, és közben egy tiszta lábosba meregette a gríz tetejét, ami még nem volt kozmás.

- Kicsit csomós lett - mondta. - De ne félj, Öcsike, valami okosat majd kitalálunk. Tudod mit, hozzál ide gyorsan egy üvegtálat.

Öcsi előszedte az egyetlen üvegtálat, és készséggel átadta a kuktának.

- Most gyorsan mossál meg néhány érett barackot.

- Barackot?

- Igen, de nagyon gyorsan.

A főszakács dolgozott a kútnál, mint a villám. Közben félszemmével látta, hogy a versenyvitorlások már egészen eltávolodtak Füredtől, itt vannak a Balaton közepe táján, messzelátóval biztosan a versenyzők arcát is látni lehet. Hajjaj...

Béka már átszedte a gríz használható részét.

- A többi, sajnos, ki kell önteni, vagy pedig betesszük a közetgyűjteménybe, mert olyan, mint egy tízmillió éves barnaszén - mondta sajnálkozva. - Ezt mindjárt megtöltjük vízzel, és majd titokban kisúroljuk, hogy a többiek ne vegyék észre.

- Kevés lett - mondta bánatosan Öcsi -, nem lehetne egy kicsit még kikaparni?

- Szagold meg - nyomta a Béka a főszakács orra alá a maradékot. - Rémes kozmaszaga van az aljának.

- És kihűlt az egész - bánkódott Öcsi.

- Nem baj. Ez a mi különleges találmányunk. Add gyorsan a barackokat.

A barackokat kibontották, a magokat kiszedték.

- Öcsike, hozzál néhány tisztított barackmagot!

A Béka az üvegtálra rakott egy sor fél barackot, azután ráborított egy réteg darát. Jól megcukrozta, meghintette barackmaggal, azután megint rákent egy vékony réteg darát. A dara fölé újra egy sor barackot, a barackra megint darát, a legtetejére pedig kakaós cukrot szórtak.

- Olyan lesz, mint egy gyümölcstorta - mondta elégedetten a Béka -, semmit sem fognak észrevenni. Terítsünk.

Mire a vitorlások befordultak a siófoki öbölbe, a főszakács és a kukta ebédelni hívta a társaságot.

A krumplilevesről egyhangúan kijelentették, hogy ha nem kellett volna a sót utólag beletenni - mert a két szakács közül ez egyiknek sem jutott eszébe -, akkor a világ legfinomabb krumplilevese lett volna. A tejbedara-torta „a világ legjobb tejbegríze” megtisztelő címet kapja, a főszakács pedig külön jegyzőkönyvi dicséretet.

- Nem, köszönöm, nem akarok jegyzőkönyvi dicséretet - szerénykedett a főszakács -, hanem jutalmul azt kérem, hogy... hogy ma kivételesen az ebédutáni mosogatást is én végezhessen el.

- Úgy van - helyeselt a kukta, és a fűbe dugott kozmás lábasra pislogott -, mosogasson a főszakács. Én majd segítek neki.

HUSZADIK FEJEZET

Sasok Sziklája és Mesélő Part

- Megint nyár van! Megint nyár van! - harsogott kora reggel Öcsi boldog kiabálása.

Még csak fél hat volt, de valamennyien kibújtak a sátorból. A Balaton csendes volt és sima, a nap melegen sütött. Öcsi, a kerítésfelelős gondosan megöntözte a hajnalkákat, amelyek törékeny, karcsú indáikkal már az első spárga-fokon kapaszkodtak.

- Virág van az egyiken, virág! - ugrált Öcsi, és mindenki megbámulta a halványzöld száron nyíló leheletkönnyű szirmokat. - Igazi hajnalka!

- És nem tengerész leszel, hanem kertész - jegyezte meg Kari.

- Lehet - mondta Öcsi méltóságteljesen.

- Javasolom, hogy csak este hozzunk tejet. Reggelire teát iszunk zsíros kenyérrel, hogy minél korábban vízre szállhassunk, kedves Bölcs Nyaralók! - indítványozta Palkó.

Így történt, hogy alig múlt hat óra, a *Száguldó* kifutott az öbölből.

Béka úgy segített a berakodásnál, úgy cipelte az evezőket, mintha mindig is velük lett volna. Igazán nem kényeskedett, olyan helyes és kedves volt, hogy még Kari is azt gondolta, hogy Jutka igazságtalanul nevezte undok kis békának. Karinak egyébként már eszébe se jutott, hogy ő tulajdonképpen butaságnak tartja az egész Okos Nyaralást, és nem is tart velük - szorgalmasan rakta a csónakba az ételcsomagot, vizeskulacsot, mentőöveket.

- Ma én sem hozok tanulnivalót, ma én is egész nap nyaraló leszek - mondta Palkó. - Úgyis még három hetem van a vizsgáig. - Ez a kijelentés különösen Öcsinek tetszett. Ez igen, ha egy felnőtt is azt mondja vizsga előtt három héttel, hogy még ráér tanulni!

Elhelyezkedtek a hajóban, búcsút intettek a partnak.

- Átveszem a parancsnokságot. - mondta Öcsi. - Kormányos, indíts északkeletnek! - Majd kicsit halkabban hozzátette: - Palkó, merre megyünk?

- Javasolom, hogy ma térképezzük fel az egész óceánt - mondta Palkó. - Az idő gyönyörű, körbe mehetünk az egész partvidéken. Ahol a kapitány elrendeli, ott kikötünk és tízóraizunk.

- Igen - mondta a kapitány -, akkor, kormányos, indulj, amerre akarsz.

A *Száguldó* elindult a somogyi part mentén Szántód-Siófok-Kenese irányába.

Öcsi szeméhez emelte a messzelátót, és részletesen beszámolt mindarról, amit látott:

- Hű, micsoda nagy hajókikötő! Most futott be a Badacsony nevű óceánjáró. Rengeteg bennszülött száll ki... kókuszdiót cipelnek, de az is lehet, hogy csendes-óceáni paradicsomot... Kari, légy szíves, rajzold be ezt a kikötőt a térképre. Legyen a neve, mondjuk...

- Kókuszdió-kikötő - javasolta Kari.

- Igen, én is azt akartam mondani. Kókuszdió-kikötő.

- Kár, hogy nincs vitorlánk - sóhajtott a kapitány -, az lenne igazi...

- Amikor annyi idős voltam, mint a kapitány úr, akkor nekem motorcsónakom se volt - figyelmeztette Palkó.

- Igen, de azért én szerethetnék vitorlást - mondta öcsi.

- Öcsi, Kari, ebből az újságpapírból csináljatok csákót mindenkinek - rendelkezett Palkó. - Nagyon erősen tűz a nap, nehogy napszúrást kapjunk.

- Minek az? - ellenkezett Öcsi. - Nincs is meleg.

- Csak nem veszitek észre, mert a hajónk szelet kavar, és a víz is hűsít. De éppen ez a veszélyes, a tarkótokat nagyon sok fény éri.

- Kell is, hogy a legénységnek egyensapkája legyen - mondta Jutka, és ez megvigasztalta a kapitányt. Szép, nagy újságpapírcsákót kapott mindenki, és a csónak most már harcias külsejű matrózokkal folytatta útját.

Jaj, de csodálatos volt ez a száguldás! A csónak orra szinte nem is érte a vizet. Fölöttük azúrszínű ég, körös-körül smaragd erdőkkel, piros cserepes színes üdülőkkel hívogatott a part. Vitorlások suhantak el mellettük, ilyenkor Öcsi keményen tisztelgett. Szántódnál éppen mellettük haladt el a tihanyi komp. Öcsi a messzelátóba nézett, és izgatottan felkiáltott: - A barátaim! A méhész úttörők!

Integettek az úttörőknek, azok meg katonásan tisztelegtek a papírcsákós matrózoknak.

- Látták, hogy én vagyok a kapitány - feszített Öcsi, és a többiek bólogattak.

A *Száguldó* már Siófok táján szelte a vizet. Messziről látták Világost, Aligát, azután homokos, szakadékos part közeledett.

- Ez már ott a híres Akarattya-puszta - mutatott előre Palkó.

- Miről híres? - kérdezte Jutka.

- Ott van Rákóczi fája. Egy öreg, öreg fa, és az a mondta járja róla, hogy Rákóczi ahhoz kötötte egyszer a lovát.

- Kössünk ki? - kérdezte a kapitány.

- Nem ajánlom - felelte a kormányos. - Kopár, omladékos part. Sok homokbánya van arra.

- Egy ilyen parton egyszer mellém repült egy sas - mondta a Béka.

- És nem féltél, hogy a sas felkapja a békát? - kérdezte Kari.

- De bizony féltém - mondta a Béka egészen komolyan. - Balcsikban történt, a tengerparton. Ilyen volt ott is a part, de nem homokkőből, hanem laza mészkőből. Ott játszottam a kövek között. Egyszerre csak egy nagy, barna sas lecsapott mellettem. Anyukám odarohant, és nagy bottal elkergette. Az ilyen sas még egy kis borjút is fel tud kapni, nemhogy egy gyereket.

- Én is láttam ilyet, a *Tizenötéves kapitányban*, filmen - mondta Öcsi.

- Lehet, hogy itt is vannak sasok?

- Nem valószínű, de lehet.

- Akkor ne kössünk ki - rendelkezett váratlan eréllyel a kapitány. - Nevezzük el a Sasok Sziklájának, és menjünk tovább.

- Parancs! - mondta Kari, és beírta a térképbe, hogy „Sasok Sziklája”.

- Parancsára, kapitány! - tisztelgett Palkó is, és Kenese felé kormányozta a motorost.

- Olyan, mintha földrajzóra volna - mondta Kari, amikor mögöttük maradt Kenese is, és a távolban a füredi öböl várta a vakmerő hajósokat.

- Tulajdonképpen ez volna az igazi földrajztanulás - mondta Jutka is. - Ha Kecskemétről tanulunk, akkor fel kellene ülni egy repülőgépre, megnézni Kecskemétet, és óra után hazajönni. Mennyivel jobban emlékezne rá az ember, hogy Kecskeméten gépgyár van és konzervgyár, és hogy mellette van Bugac puszta, és a környéken sok barack terem - ha mindezt láthatná is.

- És kóstolhatná is - tette hozzá Öcsi.

- Nem is volna rossz - folytatta az elmélkedést Kari. - Ha azt tanuljuk, hogy a legjobb banán a nyugat-indiai szigeteken terem, akkor elmennénk banánt enni, és ha azt, hogy Kína fő étele a rizs, akkor Pekingben kóstolnánk meg.

- Igen, és ha azt tanuljuk, hogy az őserdőben tigrisek élnek, és erre behozna nekünk a Kovács tanár úr egy tigrist... - mondta Jutka.

- Mért, én megfognám és megszelídíteném! - mondta Öcsi.

- Ha akarod, visszafordulhatunk a Sasok Sziklájára, és kereshetünk neked egy szelídíthető sast - készségeskedett Palkó.

- Úgy sincs ott sas... csak bíbic meg füsti fecske - mondta megszeppenve Öcsi. - Nem érdemes visszafordulni.

- No jó. Akkor Füreden kikötünk, benzint szerzek, pihenünk, ebédelünk - mondta Palkó. - A Balatonnak ezen a részén érdekes látnivaló van. Füreden van a híres hindu költő, Rabindranath Tagore fája. Füreden élt sokáig Jókai. Talán a házat is megtaláljuk. Azután, ha továbbmegyünk Tihanyba...

- Kecseköröm! A kecskéket őrző királylány! Visszhang - kiabálta kórusban a legénység.

- No, ugye tudjátok - örült a kormányos.

- És Badacsonyban van a Kisfaludy-ház - mondta a Béka -, ott én már voltam.

- És Badacsony vidékén kezdődnek a régi várhegyek, Csobánc, Somlyó, Tátika, Sümeg, Szigliget...

- „Ülj mellém a kandallóhoz, fel van szítva melege - Csobánc várról, édes, kedves - ím halljad, egy agg rege” - szavalta Kari.

- Nevezzük el ezt az egész Óceán-vidéket Mesélő Partnak - indítványozta a Béka.

- Helyes, legyen Mesélő Part.

Füreden a *Száguldó* gyönyörűen siklott a kikötőbe. A kormányos kidobta a kötelet, és kiugrott. Egy cölöphöz erősítette a láncot, amikor a Béka felkiáltott:

- Palkó... várjatok... egészen elfelejtettem!

És válláról levette a kis bőrtokot.

- Itt van a fényképezőgéped? - csodálkoztak a gyerekek.

- Nem az enyém. Apuka egyik régi gépe. De azért jó. És a Béka ügyesen lefényképezte Palkót, amint kiköti a hajót, azután Öcsit és Jutkát és Karit, amint szerencsésen partra másznak.

- Én úgy szeretnék egy fényképezőgépet - mondta Öcsi.

- Kari, légy szíves, írd ezt is föl. Öcsi szeretne egy vitorlást, egy fényképezőgépet - sorolta Palkó.

- De egy fényképezőgép olyan jó volna! Most lefényképezhattünk volna mindent, a Sasok Szikláját, a tábort...

- Majd én lefényképezem, és csinállok róla mindenkinek külön másolatot.

- Hogyhogy te csinálsz? - kérdezte Kari.

- Hát apukámnak van nagyító gépe. Ő mindig csinál filmfelvételeket, neki az a munkájához tartozik.

- De hiszen akkor nem te csinálod - mondta Jutka. Nem akarta irigyen mondani, de hát azért... azért nem szép a Békától, hogy olyasmivel is dicsekszik, amit nem ő csinál.

- Dehogynem. Apukám csak a saját képeit másolja. A többit én. Hát az olyan egyszerű, hogy ha feljöttök hozzánk, tíz perc alatt megtanuljátok. Van egy tál, abban van az előhívó folyadék, egy másik, abban tiszta víz, és egy harmadik, abban van a fixáló. És akkor a negatív filmet be kell tenni a nagyító lencse alá, vagy egész sötétben, vagy egy kis piros fényű lámpánál - de olyan film is van, amihez zöldfényű lámpát szabad csak használni -, és akkor a nagyító alá fényérzékeny papírt kell tenni, és úgy kell beigazítani a nagyítót, hogy pontosan akkora legyen a kép, mint alatta a papír, és jó éles legyen. Azután meg kell nézni, hogy milyen a negatív, és aszerint, hogy sötétebb vagy világosabb, több vagy kevesebb másodpercre meg kell gyújtani a nagyító feletti lámpát. Utána megint csak a piros fény világíthat, és akkor egy-két percig egy csipesszel mozgatni kell a papírt az előhívóban, amíg meg nem jelenik rajta a kép, akkor le kell mosni a tiszta vízben, aztán húsz percre be kell dobni a fixálóba, azután egy órát tiszta vízben áztatni kell, és meg kell szárítani, és kész.

A gyerekek tátott szájjal hallgatták.

- Megtanítanál engem is? - kérdezte Kari.

- Szívesen.

- Béka, én mondok neked valamit - mondta Jutka. - Csináljuk közösen ezt az Okos Nyaralás-gyűjteményt. Én úgyis a szertárnak akarom ajándékozni az egészet, a növénygyűjtőt is meg az ásványokat is.

- Micsoda? - hördült fel Kari. - Hogyhogy odaajándékozod? És én mit fogok bevinni az iskolába?

- De te a héten még azt mondtad, hogy hülyeség és nem érdekel! - méltatlankodott Jutka. - Most, hogy képek is lesznek hozzá, egyszerre kell?

- Igenis kell - mondta Kari -, mert ahogy eddig akartátok, az butaság volt, de így...

- És énvelem mi lesz? Én mit viszek az iskolába? - kesergett Öcsi. - Én gyűjtöttem az egész kamillateát, én mentettem meg az autóbust!

- Itt álltok a mólón, és veszekedtek, mint az óvodások - mondta Palkó. - Először is menjünk végre a parkba, sétáljunk, vagy együnk, de ne ácsorogjunk itt a napon. Vagy szeretitek a langyos, csöpögő vajat?

- Én is be akarom vinni a gyűjteményt az iskolába! - bögött panaszosan az óceánjáró kapitánya.

- De gyerekek, hiszen mindenkinek lehet gyűjteménye külön-külön is - mondta a Béka -, hát a képekről öt perc alatt egész sor másolatot lehet csinálni. Elveszem az egyik fényérzékeny papírt a nagyító alól, odateszem a másodikat, harmadikat és együtt hívom elő.

- Hát persze. Csak a Békának van esze - mondta Palkó. - És bazaltdarabból nem tudtok négyet találni? Vagy kagylóból? Vagy fenyőtobozból?

- De mi ketten közösen adjuk oda, jó, Béka? - kérdezte Jutka.

- De hiszen én ősszel más iskolába fogok járni.

Jutkában elhűlt a vér.

- Más iskolába? Miért?

A Béka szemét elfutotta a könny.

- Hát... nincs miért Pesten maradnunk, apuka Ózdon dolgozik.

- Éva néni tudja?

- Persze hogy tudja - mondta a Béka szomorúan.

„Mit törődöm vele, hogy hová fog járni a Béka, mit törődöm vele - gondolta Jutka. - Sose akartam vele igazán barátkozni, annyi helyes lány van az osztályban” - de érezte, hogy a torkában gombóc van, s hogy elviselhetetlen a gondolat, hogy a Béka nem fog velük járni...

A Béka nem szólt semmit. Hallgatagon mentek a gyönyörű füredi parton.

Felmentek a gyógyforráshoz, megkóstolták a jóízű szénsavas füredi vizet, és elővették a zöldpaprikás vajaskenyeret. Fiatal fiúk mentek el mellettük, horgászbottal, vödörrel. Öcsi kíváncsian melléjük somfordált, és lelkenedezve kiabálta:

- Hal is van a vödörben, halacska van a vödörben!

- És te is szeretnél horgászfelszerelést - mondta gúnyosan Kari.

- Igenis, szeretnék!

Jutka és a Béka még mindig szótlanul rágták a vajás kenyeret.

- Szoktatok írni egymásnak? - kérdezte Jutka.

A Béka nem kérdezte, hogy ki az az „egymásnak”. Bólintott.

- Szoktunk.

- Törökül?

- Á, dehogy, nem tudok annyira törökül. Oroszul.

- És rossz volt, amikor elbúcsúztatok egymástól?

A Béka elszomorodva hallgatott.

- Nagyon sírtunk - mondta végül.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

Hogyan kezdődik a barátság?

A nap forrón tüzelt, és olyan sokan úsztak a Balatonban, hogy a Bölcs Nyaralók elhatározták - inkább holnapra hagyják a Balaton túlsó csücskét, de ma strandolni fognak.

- Itt maradunk - mondta a kormányos. - Délután hatkor indulás haza.

Miután ebbe mindenki beleegyezett, még Öcsi, a kapitány is, lementek a strandra.

Itt nem lehetett a homokból a vízbe lépni, hosszú, benyúló fahíd - magyarul „stég” - vezetett a Balatonba. Öcsi mezítláb végigrappolt rajta, és nem is a lépcsőkön ment le, hanem nagy ugrással - zsupsz! - talppal beleugrott a vízbe.

- Öcsi! Vigyázz! - kiáltott rémülten Palkó, és utána rohant. - Ez nem a somogyi part!

Öcsi azonban már a levegőben volt, azután nagy toccsanás - és sehol a kapitány. Palkó villámsebessen utánaugrott, nyakánál megragadta, és kiemelte.

- De... de... de hiszen ez mély - nyöszörgött Öcsi.

- Persze hogy mély. Tudhatnád, hogy a Balaton zalai partja hirtelen mélyül.

- Honnan tudhatnám? - jajgatott Öcsi. - Csak két év múlva tanulok földrajzot.

Öcsi leült a lépcsőre búslakodni, és csak akkor vigasztalódott meg, amikor egy jókedvű társaság megdobta egy nagy, színes, felfújtt labdával.

- Gyere, öcskös, nem harap a Balaton - kiabálták neki. - Vagy nem tudsz úszni?

- De tudok! - kiáltotta Öcsi, és kissé óvatosabban, de bemászott a Balatonba. Nem is volt itt olyan nagyon mély, ha lábujjhegyre állt, akkor csak nyakig ért. És Öcsi büszkén ráfeküdt a vízre, és úszott harmincöt tempót egyfolytában, csak hogy megmutassa a labdázóknak, hogy igenis tud úszni, és nem fél a Balatontól. Palkó és Kari észrevétlenül követte az úszóbajnokot.

A két lány kinn maradt a parton. A homokban feküdtek, egy nagy színes ernyő alatt, és suttogva beszélgettek.

- És neked még soha nem volt barátnőd? - kérdezte a Béka.

- De igen, volt harmadikig, a Sós-kúti.

- És összevesztetek?

- Nem. Csak addig ugyanabban a házban laktunk, és minden reggel együtt mentünk iskolába, és mindennap együtt csináltuk a leckét, és együtt mentünk csúszkálni a Hernád utca sarokra a kis jégpályára. Aztán a Sós-kútiék elköltöztek, Budára, azóta alig találkozunk, és az nem elég a barátságához.

- Akkor az nem is volt igazi barátság.

- Dehogynem - mondta Jutka. - Születésnapra mindig meghívtuk egymást. Én vittem neki egyszer egy nagy mesekönyvet, ő pedig hozott nekem egy színes köves gyűrűt. A tízórainkat is mindig elcseréltük, és ha betegek voltunk, felírtuk a másiknak a leckét. És te meg Fatime?

- Nem, az valahogy egészen más volt. Volt egy titkos szótárunk, és ha hívtuk egymást, akkor háromszor kavicsot dobtunk az ablakra. És mindenkinek más nevet adtunk.

- Hogyan más nevet?

- Nem tudom megmagyarázni - felelte a Béka zavartan -, butaság az egész. Különben is megesküdtünk Fatimével, hogy nem áruljuk el senkinek. A barátság az, hogy az embernek közös titkai vannak.

- Nekünk is vannak már közös titkaink - mondta csendesen Jutka.

- Mi?

- Hát az, hogy este a babákkal alszunk. És az, hogy a sátorban Kardasnak hívlak.

A Béka hallgatott.

- Mondd... tudta más is, hogy téged Kardasnak hívnak?

A Béka most se felelt. Meztelen lábujjával piszkálta a homokot.

- De igazán mondd meg.

- Csak anyukám tudta - felelte a Béka. - Ő volt a legigazibb barátnőm.

- Sós-kúti miatt én egyszer bajba is kerültem - mondta Jutka. - Elfelejtette megcsinálni a számtanpéldát, és könyörgött tízpercben, hogy engedjem lemásolni. És én nem akartam, mert félttem, és mert az csalás, és különben is tízpercben nem szabad az osztályban maradni. Akkor Sós-kúti azt mondta, hogy nem áll velem többé szóba, ha nem segítek a bajba jutott barátnőmön. Erre odaadtam neki a füzetet, ő elbújt az osztályban az utolsó pad alá, amikor a hetes kinyitotta az ablakot, aztán előbújt, és gyorsan lemásolta. Az én példámban véletlenül volt egy hiba, és persze Sós-kúti nem vette észre, úgy másolta le. A tanító néni észrevette, hogy egyforma a hibánk, és tudta, hogy egy házban lakunk, és jó barátnők vagyunk, hát mindjárt azt kérdezte, hogy melyik írta le a másikról, a Sós-kúti a Bartalról, vagy a Bartal a Sós-kútiról? És mind a kettőnknek intőt adott. Nekem még soha nem volt intőm, csak akkor, a Sós-kúti miatt.

- Magad miatt - mondta a Béka -, mert hibás volt a példád. Egyébként, ha jóba voltatok, akkor miért nem kérdezted meg tőle előző délután, hogy kész-e a leckéje.

- Nahát, milyen furcsa vagy te is - húzta fel az orrát Jutka. - Hát te úgy gondolod a barátságot, hogy kikérdezzük egymástól a leckét, meg folyton prédikáljunk? Azért nem szeretted téged senki az osztályban, mert olyan stréber voltál, te biztosan nem adtad volna oda a leckédet lemásolni senkinek.

- Nem is adtam volna - felelte a Béka ugyanolyan sértődötten.

- Nahát! Én meg már azt gondoltam, hogy milyen helyes lány vagy.

- Olyan vagyok, amilyen vagyok. De ha nem látsz szívesen, nem muszáj nekem egy egész hétig nálatok maradni.

- Én ezt nem mondtam - ijedt meg Jutka. Arra gondolt, hogy mit szólnának a szülei, mit szólna Éva néni... hogy ő megbántotta a Békát, annyira, hogy el akart menni. Butaság is volt, azt mondani, hogy „nem szeretted téged senki az osztályban” és az egész lecke-leírás is butaság. Éva néni ugyanazt szokta mondani, amit most a Béka: „Miféle segítség az, hogy súgtok, meg leírjátok egymásról a leckét? Hát kit csaptok be? Engem? Egymást? Magatokat? Nem az a fontos, hogy egy dolgozat hármás vagy négyes, az a legfontosabb, hogy mennyit tudtok!”

- Ne haragudj - mondta Jutka.

- Nem, dehogy - felelte a Béka szomorúan és hűvösen.

- Én megmondom neked őszintén - folytatta Jutka -, az ember azért dühös rád, mert úgy akarsz viselkedni mindig, mint egy felnőtt.

- Én nem akarok úgy viselkedni...

- Hát?

A Béka vállat vont, és nem felelt. Egy kis idő múlva pedig felállt, és azt mondta:

- Megyek úszni.

Egy szóval sem kérdezte, hogy Jutka jön-e, végigszaladt a deszkahídon. De Jutka a nyomában volt.

Kari, Palkó és Öcsi a lépcső körül úszkált.

- No, csakhogy ti is bejöttök! Ne menjetek mélyre, és ne maradjatok sokáig - intette őket Palkó.

A Béka beleugrott a vízbe. Jutka utána. Jutka tudott úszni, de nem elég kitartóan. Pesten ritkán járt uszodába, a Balatonon pedig legszívesebben a hasig érő vízben pancsolt. Most nagyokat szuszogva úszott a Béka után.

A Béka nyugodt, nagy tempókkal haladt előre. A víz gyorsan mélyült. Jutka érezte, hogy nem tudja letenni a lábát. Ettől szívdobogást kapott, de azért úszott tovább. Nem akart kiáltani, nem akarta megkérdezni, hogy „Béka, hová mész?” - csak látta maga előtt a gyűrűző vizet, és erőlködve úszott utána. A távolság egyre nőtt köztük, s a Béka még mindig úszott. Csak nem akarja átúszni a Balatont? Jutka most már olyan ijedt és fáradt volt, hogy egyedül visszafordulni se mert. Igyekezett lassabban úszni, hogy ne fáradjon ki olyan nagyon. Tempózott és tempózott és tempózott, egyre nehezebben. Akkor végre meglátta, hogy hová igyekszik a Béka. A parttól néhány száz méternyire egy napozó tutaj ringott. A Béka már el is érte a tutajt, felkapaszkodott rá, és körülnézett. Meglátta Jutkát, és egy pillanatig meglepetten és kicsit ijedten nézte kapkodó mozdulatait, aztán beugrott a vízbe, és Jutka elé úszott.

- Segítsek? - kiáltotta messziről.

- Nem kell - felelte Jutka. Most, hogy a Béka is ott úszott mellette, megnyugodott, és jobban kapott levegőt.

- Lassan, lassan, lassan... - mondta a Béka, és Jutka úszott, és egyszerre csak érezte, hogy a Béka megfogja a kezét, és felsegíti a tutajra.

- Nem szoktál ilyen mélyre úszni?

- Nem.

- A tenger mindjárt ilyen mély volt. És hullámozott, mindig hullámozott. Keserű a vize meg sós. Marta az ember szemét, és ha nyelt belőle, akkor felkavarta a gyomrát.

Jutka nem felelt, kimerülten nyúlt végig a tutajon.

- Most elmondok neked egy nagy titkot - szólalt meg a Béka. - Egyszer a Fatime kihozta a kertbe megmutatni a szép cseréptálat, amiben aludttejet szoktak eltenni. Nagyon szép tál volt, játszottunk vele. Addig nézegettem, amíg eltörtem. A csörömpölésre kiszaladt a Fatime nagymamája, kiabált, hogy „ugye, te haszontalan, mondtam, hogy el fogod törni a tálat, mondtam, hogy el fogod törni a tálat”! Én meg akartam mondani, hogy én törtem el, de mégsem szóltam, és Fatime se szólt, és erre a nagymamája megcibálta, és még a hátára is vert az öklével. Fatime nem sírt, összesöpörte a cserepet, és rám se nézett, mintha ott se lettem volna, szóltanul kiment az utcára, és ment, ment, egészen a hajókikötőig. Balcsikban van egy

hosszú móló, nagy tengeri hajók is kikötőnek ott, és mindennap kétszer jön egy kis hajó Várnából, azonkívül rengeteg motorcsónak jár arra. Ott a mólónál nagyon mély a tenger. Mindig sok a gyerek a móló környékén, mert csigákból fűzött láncot árulnak a kirándulóknak. Fatime odaszaladt közejük, és játszani kezdett a többi török meg bolgár gyerekekkel, mintha én a világon sem lettem volna. Néhányan ledobálták a ruhájukat, és beugráltak a vízbe, pedig ott szigorúan tilos és nagyon veszélyes, mert ott rettenetesen mély a tenger, és a sziklafalhoz csapódnak a hullámok, és ha egy kis szél van, olyan magasra csap a víz, mint egy ház. Én nem mertem beleugorni, hanem lemásztam a lépcsőn, ami a motorcsónak kikötőhöz vezet. És láttam, hogy Fatime nem törődik velem, csak úszkál és nevet a többiekkel. Eszembe jutott, hogy miattam kapott ki a nagyanyjától. Úgy fáj a szívem, hogy belecsúsztam a vízbe. A többire nem emlékszem, mert egy matróz húzott ki, és rettenetesen kikaptam otthon. Ezt az egy titkot még az anyukám se tudta... hogy én akkor készakarva estem a tengerbe.

- Akarod, hogy nekünk is legyen titkos jelünk? - kérdezte Jutka.

- Akarom. Tudsz valami jót?

- Most hirtelenében nem tudok, de majd gondolkozom rajta.

- De olyan kell, hogyha más városban fogunk lakni, akkor is érvényes legyen.

- Azt mondják, hogy ha az ember lefekvéskor megfordítja a párnáját, akkor arról álmodik, akire gondol, és akkor a másik is róla álmodik.

- Én ezt nem hiszem, ez babona - mondta a Béka.

- Én sem hiszem - csak úgy eszembe jutott.

- Tudod mit? - kérdezte a Béka. - Cseréljük el a babákat. Fatime lesz a tied, és Éva lesz az enyém.

- Jó - mondta Jutka. - Cseréljük el. Erről mindig egymásra fogunk gondolni.

Egy csónak közeledett a tutajhoz.

- Hát persze hogy itt vannak! - hallották Palkó felháborodott hangját. - Ilyen mélyre úsztatok! És már hat óra van!

HUSZONKETTEDIK FEJEZET

Lehet-e négy Bölcs Nyaralót otthon hagyni?

„Táviratot leadtam a szomszéd üdülő gondnokánál” - ez a cédula várta a kirándulásról visszatérő társaságot.

- A postás hagyta itt, a sátorajtóra tűzve, majd én érteszaladok - mondta Kari.

Nem tudták, hova legyenek izgalmukban. Távirat? Ide? Nekik?

Kari lihegve jött.

- Palkó! Neked szól!

Palkó izgatottan feltépte, azután elsápadt.

- Nagy baj van, gyerekek. Holnap hajnalban Pestre kell utazni.

- Valamennyiünknek?

- Nem tudom.

- Mi van a táviratban?

Palkó gondterhelten vakarta az üstökét.

- Holnap délelőtt kell vizsgáznom.

- Hű... ha! - szörnyülködött részvétellel a társaság. Amikor szegény Palkó azt hitte, hogy még három hét ideje van...

- Legalább túlleszel rajta - mondta Kari.

- Ha sikerül - felelte Palkó. - No, mindegy. De mi lesz veletek?

- Hát semmi... majd vigyázunk magunkra.

Palkó a fejét rázta.

- Nem merlek benneteket itt hagyni.

- Egész nyugodtan itt hagyatsz - mondta Kari -, a tizenöt éves kapitány...

- Jó, tudom. De én a tizenöt éves kapitányt se engedtem volna a tengerre.

- Hát meddig maradsz Pesten? - kérdezte a Béka.

- Hajnalban a négy óra ötvenes vonattal kell felutaznom, és csak késő este érek vissza.

- Ó, hát az semmi! Egy napig igazán tudunk magunkra vigyázni - mondták a gyerekek.

- Dehogyan fogtok vigyázni - ellenkezett Palkó -, egy pillanat nyugtom se lesz, folyton az jár majd az eszemben, hogy mit haszontalankodtok.

- Ugyan - mondta Kari -, én is itt vagyok.

- Éppen az a baj - sóhajtott Palkó. - Legszívesebben azt mondanám, hogy rámolás, csomagolás, együtt megyünk Pestre. De hát most szedjük le az egész tábor?

- Nem... Ne! Ne! - tiltakoztak ijedten a gyerekek.

- Hát tudjátok mit - adta be a derekát Palkó -, tegyétek le a legfőbb főesküt.

- Mire?
  - Mindenre. Álljatok ide.
- A gyerekek sorba álltak.
- Mély víz? - kérdezte harsányan Palkó.
  - Mély vízbe nem megyünk! - hangzott az ünnepélyes csatakiáltás.
  - Gyümölcs?
  - Mosatlan gyümölcsöt nem eszünk!
  - Főzés?
  - Egyszerre csak egy spirituszkockát gyújtunk meg!
  - Öcsi, te mondd külön is.
  - Egyszerre csak egy spirituszkockát gyújtok meg...
  - Motorcsónak?
  - Motorhoz nyúlni tilos!
  - Kés?
  - Késsel a kezünkben nem szaladgálunk.
  - Veszekedés?
  - Szigorúan tilos.
  - Esküztök?
  - Esküszünk.
  - Rendszerben van. Akkor még egyet legyetek szívesek megígérni. Hogy szorítjátok a hüvelyk-ujjaitokat...
  - Palkó, csak nem vagy babonás? - álmélnkodott Jutka.
  - Általában nem - mondta erre Palkó -, de az egyetemi felvételi vizsgán igen.
- Rövidesen az egész társaság ágyba bújt. Fogadkoztak, hogy reggel valamennyien korán kelnek, és kikísérik Palkót a hajnali vonathoz, de a sok motorozástól, úszástól, friss levegőtől úgy elaludtak, hogy mire felébredtek, Palkó már Pesten volt, és a Budafoki úton ballagott nagy gondterhelten az egyetem felé...
- Már abban is volt valami nagyszerű, hogy ilyen későn keltek fel. Nem mosakodtak rendszeresen, csak fürdőruhát húztak, és ugráltak az udvaron. Jutkának jutott először eszébe:
- Öcsi! A virágok!
- Bizony, a hajnalkákat kora reggel kell öntözni, amíg nem süt rájuk az erős nap. A tűző napon nem szabad, mert megbetegszenek. Ha meg nem kapnak vizet ebben a nagy forróságban...
- Azután elfelejtettek tejért menni. Tegnap sem ittak tejet. Ma sem. És teát főzni is lusták voltak.
- Szedjünk szedret - indítványozta Kari.
  - Ne másszatok a fára - mondta Jutka.
  - Arra nem esküdtünk meg - csattant fel Öcsi.

- Adjatok bögréket vagy lábast, teleszedjük - mondta Kari. - Kenyeret reggelizünk szederrel. Gyere, Öcsi.

A két fiú ügyesen mászott.

Kari egy perc alatt fönn volt a fa tetején. Kényelmesen lovaglólülésbe helyezkedett, és szorgalmasan enni kezdett.

- Ne egyél mosatlan gyümölcsöt - kiabálta Jutka -, csupa pókháló, por, légypiszok...

- Ne irigykedj, kislányom - nevetett le Kari -, gyere fel, és egyél te is. No, várjatok, lányok, egy fazékkal leküldök. - Azzal teleszedte a lábast, és egy hosszú spárgán óvatosan leengedte: - Tessék, egyetek. Mi jóllakunk a fán, igaz, Öcsi?

Öcsi egy szemközti faágon ült, ő is lovaglólülésben, úgy utánozta a bátyját, mint egy kis majom.

Kari tömte magát egy darabig, azután a spárgával felhúzta a lábast, és még egyszer megtöltötte.

- Hát ebből elég volt, gyerünk, Öcsi, lefelé.

- Én még eszem.

- Rosszul leszel.

- Hagyjál... már úgyis alig van szeder a fán. Még egypár nap, és leszárad mind.

- Ne vitatkozz, Öcsi, indíts.

- Ott feljebb még sok van.

- Azt nem éred el.

- Dehogynem.

- No, gyere csak le, egy-kettő.

- Ne törődj velem, majd lemegyek, ha jóllaktam - mondta Öcsi, és csak azért is feljebb mászott.

Kari lemászott a fáról, átnyújtotta a lányoknak a második lábas szedret, és ment, hogy megmossa a kezét, arcát, amin akkora fekete foltok voltak a gyümölcstől, mintha tintában fürdött volna. Ebben a pillanatban vészterhes sikítás, reccsenés...

- Jaj! Öcsi! Jaj! - kiáltották rémülten a lányok.

A felső ág, amelyre Öcsi nagy bátran fellépett, letört. Öcsi elvesztette az egyensúlyát, és rázuhant az alatta levő ágra. Az ág elkapta Öcsi nadrágját, és szegény most úgy lógott a fán, mint egy ruhafogason. Próbált megkapaszkodni, nyújtogatta a kezét, de minden moccanásnál vészterhesen roppant a vendégmarasztaló ág.

- Segítsetek lejönni! Segítsetek lejönni! - ordította kétségbeesetten.

Kari már indult is a fához. De mit csináljon? Öcsi egy szélső ágon hintázott, jó messze a törzstől. Ha Kari is rálép az ágra, menthetetlenül leszakad, és leesnek mind a ketten. De hát Öcsi nem maradhat örökké a fán, mint egy karácsonyfadísz!

- Az asztalra tegyünk széket - javasolta a Béka.

- Nem elég magas...

- Segítsetek! Segítsetek!

- Ne ordítozz, te mákvirág! Minek másztál fel! Majd kérünk létrát a szomszédoktól.

- Nem bírom addig! Leszakadok! - üvöltött Öcsi.

- A szalmazsákok! Kihozzuk a zsákokat! - kiáltotta Jutka, és már rohant is a sátorba. Egy pillanat alatt kibélelték a fa alját szalmazsákokkal. Néhány fiatal hajnalkát agyonnyomtak ugyan, de hát Öcsi mégiscsak fontosabb.

- Ugorj - mondta Kari -, mintha a tornateremben lennél.

Öcsi lebámult az öt egymás mellé fektetett szalmazsákra, és keservesen nyögött.

- Nem enged az ág!

- Lóbáld magad, hintázz!

- Jaj, nem merek...

- Várj csak, én majd lerázlak, te jómadár. De azért vigyázz, te is próbáld ugorni, nehogy úgy zuhanj le, mint egy liszteszsák. Egy, kettő, há-rom!

Öcsi a „három”-tól úgy megijedt, hogy kitérte karját, mint aki repülni készül. Az ág meg-reccsent, a fűdönadrág kiszakadt, és Öcsi utánozhatatlanul kecses mozdulattal elterült a zsákokon és párnákon.

- Finom volt - mondta, amikor felült. - Ejtőernyős leszek...

- Ha Palkó agyon nem ver - mondta Kari.

Öcsi méltatlankodva körülnézett.

- Csak nem fogtok árulkodni?

Öcsi szerencsés megmenekülése után visszahordták a zsákokat a sátrakba, és már szaladtak is a vízbe.

- Játsszunk vízilovat - mondta Öcsi, és belefeküdt az iszapba, és szívettépően bögött.

- Jaj, mi lehet szegény Palkóval - sóhajtott fel Jutka.

- Lepjük meg valamivel - javasolta Kari.

- Igen, de mivel?

- Tudjátok, mit? Csináljunk zenekart - kiáltott fel a Béka.

- Mivel?

- Az úttörőtáborban is volt zenekarunk. Bodzasíp, azután fedőket összevertünk cintányérnak, egy turistalábast megtöltöttünk kavicssal, és azt ráztuk, úgy szólt, mint valami keleti hangszer, és doboltunk is - egy széket vertünk főzőkanállal. Akinek nem volt más hangszere, az selyempapírt tett a fésűje elé, és azt fújta.

- Jó, csináljunk zenekart, és várjuk diadalindulóval Palkót.

- Írjunk indulót!

- Igen. De mi lesz, ha megbukik? - kérdezte Öcsi.

- Akkor úgyis mindegy - mondta Jutka -, akkor holnap csomagolunk, és hazamegyünk.

- Hogyan?

- De igen. Mert Palkó, ha nem veszik fel az egyetemre, elsejétől visszamegy a gyárba dolgozni.

- De ez hallatlan - mondta Öcsi felháborodva -, annak is mi igyuk meg a levét, hogy Palkó nem jól tanul?

- Mindenesetre készüljünk úgy, hogy sikerül a vizsga - javasolta a Béka.

Délfelé Jutka és a Béka átszaladt a szomszéd kertészetbe. Vásároltak zöldbabot, zöldpaprikát, paradicsomot, azután főzéshez láttak. Zöldbablevest és lecsót akartak csinálni, a zöldbablevesből olyan sokat, hogy este Palkónak is jusson.

- Nem kell sok - nyöszörgött Kari. - Énnekem valahogy nincs étvágyam.

- A sok mosatlan szeder - mondta erre Jutka. - No, csak tegye ki a lábát Palkó! Öcsi fenn ragad a fán, te meg betegre eszed magad mosatlan gyümölcssel. Pedig az eskü...

De Kari csak legyintett, és bánatosan lefeküdt a fübe. Mire felébredt, délután volt. A többiek régen megebédeltek, elmosogattak, a táborban olyan rend volt, de olyan rend, hogy még a fűszálak is glédában álltak.

Kari arra ébredt, hogy rettenetesen, iszonyatosan éhes. Úgy látszik, olyan nagyon komoly baja mégsem esett. Megevett egy fél fazék levest, és utána megkérdezte, hogy mi lesz ebédre?

- A lecsót megettük, mert azt hittük, hogy nagyon beteg vagy. De ha éhes vagy, ehetsz kenyeret.

- Szederrel - tette hozzá Öcsi.

- Nem, köszönöm... most valahogy nem kell. Elég lesz az üres kenyér. Ti mit csináltok ott?

- Mi? Megírtuk az indulót Palkónak. Ide figyelj!

*Megy a gőzös, megy a gőzös Budapestre,
Palkó bátyánk megy vele az egyetemre,
Jól felel ma fizikából,
Beírják a kiskönyvébe, hogy kiváló.*

*Jön a gőzös, jön a gőzös Balatonra,
Felállnak a Bölcs Nyaralók mind egy sorba,
Palkót vígan ünnepeljük,
Itt is marad szeptemberig velünk együtt!*

- Nagyon szép - mondta Kari.

- Várj csak, ez még így semmi. Zenekarral!

Öcsi, Jutka és a Béka felállt, kezükben fedők, főzőkanalak, kavicsal teli lábas, és szorgalmasan rázták, ütötték vele a taktust.

- És virág lesz a kezünkben, és úttörő nyakkendő lesz rajtunk - jelentette ki Öcsi.

- És lábat mosunk - mondta Jutka, és szigorúan nézett Öcsire.

- De mi lesz, ha nem sikerült a vizsga? - komorodott el Jutka. - Mi itt állunk, és énekelünk és várjuk... még elképzelni is szörnyűség.

- Lessük messziről - mondta Öcsi. - Én például felmennék az eperfa tetejére, és messzelátóval nézném, hogy jókedvűen jön-e?

- Igen, az lesz a legjobb - gúnyolódott Jutka -, csak mássz föl a fára. Erről jut eszembe, hogy a fürdőnadrágodat nem lehet így felvenni.

- Majd megvarrom - legyintett Öcsi -, az most nem fontos, most tanácskozunk.

- Tudjátok mit? - mondta Kari. - Van egy jó ötletem. Kölcsönkérem Bence bácsiék biciklijét, kimegyek a vonathoz, ott elbújok, meglesem, hogy Palkó milyen képpel száll le, akkor aztán hajrá, legalább tíz perccel hamarabb itt vagyok, mint ő, és tudunk mindent! Ti pedig csináljatok olyan barackos gríztortát, ami a múltkor olyan jó volt, és úgy ízlett Palkónak.

- Megpróbálhatjuk - bólintott a Béka, és jelentőségteljesen Öcsire nézett -, sajnos, nem lehet tudni, hogy ugyanolyan jól sikerül-e?

Kari elszaladt Bence bácsiékhoz, és kölcsönkapta a biciklit. A többiek az indulót gyakorolták, virágot szedtek, gríztortát készítettek, és rettenetesen izgultak.

- Elfelejtettük szorítani a hüvelykujjunkat! - kiáltott fel ijedten a Béka.

- Csak nem vagy babonás? - kérdezte Jutka gúnyosan.

- Nem vagyok babonás, de nem árthat...

- Ne izgulj, én szorítottam - nyugtatta meg Jutka.

- Hány órákor jön a vonat?

- Este hattól kezdve minden vonat elé kimegyek - mondta Kari -, én leszek a gyorsfutár.

- Én pedig hadd álljak legalább ide a bejárathoz a messzelátóval - könyörgött Öcsi.

- Rendben van, állj oda.

Megmosakodtak, megfésülködtek, virágot tettek az asztalra, még jobban kifényesítették a szandáljukat - de csak nem akart este hat óra lenni.

- Írjunk leckét - mondta a Béka -, kezdjük el a Nyári Naplót, amit Éva néni feladott.

- Minek az neked? - mondta Jutka. - Ha úgymint más iskolába mész...

- Nahát, csak nem gondolod, hogy ezért nem csinálom meg a leckét! - tiltakozott a Béka.

- Jó dolgod van, Béka - mondta Öcsi, de aztán zavartan elhallgatott. - Szegény Béka, igazán...

Háromnegyed hatkor Kari kerékpárra pattant, a gyerekek megigazították a csokrokat, még egy utolsó főpróbát tartottak az indulóból, és aztán füleltek, hallják-e már a vonat füttyét vagy a zakatolást.

Hat óra után néhány perccel visszaérkezett Kari. Nem is biciklizett, száguldott, vágatott, repült, mint egy holdrakéta-utas.

- Itt van! Álljatok sorba!... Sikerült!

- Fújd ki magad, és mi ez a csomag nálad?

- Nem akartam, hogy Palkó cipekedjen.

- Hogyan? Csak nem mentél oda? - szörnyülködtek a gyerekek.

- De igen. Mert láttam, hogy Palkó leszáll a vonatról, de nem bírtam megállapítani, hogy milyen kedve van, mert ha mögötte mentem, akkor nem láttam az arcát, ha meg elébe kerülök, akkor ő is meglát, nem?

- Nahát, ezt jól elintézted.

- Igenis, elintéztem. Odamentem, és azt mondtam: „Szervusz, Palkó, légy szíves, mondd meg, hogy hogy sikerült a vizsga?” Erre azt mondta, minden rendben van, a legjobb pontszámot érte el, és azt mondta a professzor, hogy biztosan felveszik. Erre én azt mondtam: „Akkor viszem a csomagodat” - és kikaptam a kezéből a táskát, felugrottam a biciklire, és most itt vagyok. Ő nem tud semmit, és mi mindent tudunk, gyertek, gyorsan sorakozni...

A gyerekek megnyugodva álltak csatarendbe. Öcsi kezében két főzőkanál dobverő, előtte egy szék, Jutka rázta a kavicssal teli turistalábast, a Béka csapkodta a két szerencsétlen fedőt, és valamennyien torkuk szakadtából üvöltöttek:

*Megy a gőzös, megy a gőzös Budapestre,
Palkó bátyánk megy vele az egyetemre...*

Palkó úgy meghatódott, hogy alig tudott szóhoz jutni.

HUSZONHARMADIK FEJEZET

A szomorú kalózkapitány

Palkónak nagyon jó kedve volt. Egészen olyan volt, mint Öcsi vagy Kari vagy Jutka vagy a Béka szokott lenni, ha váratlanul jól végződik egy vizsga, vagy ötösre sikerül egy hirtelen jött számtandolgozat. Énekelt, nevetett, tréfált, azt javasolta, hogy éjszaka fürödjének meg a Balatonban, és holdfénynél tartsanak titkos haditanácsot, mert valami egészen, egészen, egészen izgalmasat fog mondani.

Szélcsend volt, kellemes, langyos este, csak a szúnyogok zavarták a nyugalmat. A gyerekek fürdőköpenyeket készítettek a partra, hogy gyorsan megtörülközhessenek, majd begázoltak a vízbe. Mintha fényes, fekete tintába léptek volna.

- Akár a fürdőkádban! - lelkesedett Öcsi, olyan finom, meleg volt a víz.

Összefogódtak, halacskáztak, énekeltek, ugráltak.

- Vízitündérek vagyunk - kiabálta Jutka.

- Vagy legalábbis békák - nevetett Kari.

- Mi az a titok, amit mesélni akartál? - faggatta Öcsi Palkót.

- Majd kinn, a sziklákon, haditanácsban.

Ötször is elindultak, hogy most már kimennek a vízből, de olyan jó volt, hogy mindig megszavaztak még egy percet, még egy pici ráadást.

- Szóval, nem akartok részt venni a titkos haditanácson?

- De igen, de igen! - mondták a gyerekek, és maradtak.

Végül mégis kijöttek a vízből, száraz fürdőruhát vettek, hosszú köpenyt kerítettek magukra, és helyet foglaltak a sziklákon.

- Olyanok vagyunk, mint a kísértetek - mondta Öcsi elégedetten. A többiek nevettek, de volt valami hátborzongatóan komor és ünnepeles abban, ahogy a fekete sziklákon, holdfényben, földig érő köpenyekben kuporogtak.

- Tudjátok, gyerekek, hogy mi hivatalosak vagyunk a téeszbe, a Csenki Józsi bácsihoz - kezdte Palkó.

- Persze hogy tudjuk, nem felejtettük el!

- Képzeljétek, a vonatban találkoztam egy fiatalemberrel, aki agronómus a téeszben. Amikor megmondtam neki, hogy itt nyaralunk, közölte, hogy neki van egy vitorlása, egy kalóz, itt van az öölben, és elvisz minket vitorlázni.

- Nahát, Öcsi, ezt te akartad...

- Várjatok, nem vagyunk még készen. És azt is kérdezte, hogy nincs-e kedvünk egy hétig dolgozni a gazdaságban, mert most nagyon sok munka van, kukoricakapálás, cséplés, borsószedés és sok az érett gyümölcs... azt hiszem, eleget pihentünk a nyáron, lehet dolgozni is valamit.

- Persze hogy lehet - mondta Jutka.

- Jaj, de jó volna! - sóhajtott a Béka.

- Úgyse dolgoztatok még soha gazdaságban - folytatta Palkó. - Gyümölcsöt kellene szedni és válogatni, ahhoz csak értünk, nem?

- Fára is kell mászni? - kérdezte Kari.

- Lehet, hogy kell - mondta Palkó -, de ahhoz van létra.

- Elég nekünk a szalmazsák is! - kiáltott Kari, és Palkó nem értette, hogy lehet ezen a butaságon nevetni.

- Hát akkor megyünk. És mi lesz közben a motorcsónakkal?

- Egy hétig pihen. Különb is, nem fogunk hajnaltól éjfélig dolgozni. Reggel hétre megyünk, kettőre itthon vagyunk.

- Nagyszerű! - mondta Jutka. - Pénzt fogunk keresni! Meglesz a könyvekre meg füzetekre való. A te apukád is örülni fog neki, Béka.

- Jó, hogy mondod - csapott a homlokára Palkó -, Békának át kell adnom egy üzenetet. Édesapád üzeni, hogy nem tud érte jönni. Éva néni erre utazik szombaton a családjával, ő fog téged továbbvinni. Veszprémben várnak a Marczall Esztiék.

- Igen, köszönöm szépen - mondta a Béka nagyon halkán.

Jutka a holdfényes Balatont nézte, de fél szemmel a Békára pislogott.

A Béka lehajtott fejjel ült, és nem mozdult. Mintha ő is kőből lett volna, mint a szikla, amin ül. Jutkának egyszerre rettenetes gondolata támadt. Arra gondolt, hogy... mi lenne, ha ő volna a Béka helyében és az ő anyukája... Nem, ezt még elgondolni is lehetetlen! Gombócot érzett a torkában, és gyorsan ki kellett fújnia az orrát.

Szegény, szegény Béka. Ők itt terveznek növénygyűjtést meg kirándulást meg barackszedést meg vendégeskedést a téeszben meg vitorlázást, és együtt vannak, és egymáshoz tartoznak... A Béka pedig két nap múlva felül a vonatra, és leszáll valahol, azt se tudja, kinél. Milyen kis nyafka, utálatos lány a Marczall Eszti! És irigy, annyi gyufacímkéje volt, és még meg se akarta mutatni senkinek... És szegény Béka megint olyan szerényen és udvariasan fog állni, mint amikor ide érkezett, és megint cipelni fogja a hátizsákját, és kicsomagol valami ismeretlen helyen, és megvárja, amíg azt mondják, hogy oda tedd le, az lesz a te helyed! Oda is csak egy hétre megy, és mire megismernék és megszeretnék, már megint csomagol, és indul tovább. Talán Marczall Eszti is azt mondja most a testvéreinek: „Jaj, egy hétre ide fog jönni az az undok kis Béka, de hát muszáj volt meghívni, mert meghalt az anyukája... Nem baj, egy hétig majd csak kibírjuk valahogy!”

Jutka annyira beleélte magát abba, hogy ővele történik mindez, hogy elfutotta szemét a könny. Csendesen felállt, a hosszú fürdőköpeny a földet söpörte utána, mint egy királynői palást. Sietős léptekkel ment be a sátorba, ott elnyúlt a szalmazsákra, és úgy sírt tovább. Csöndesen, hogy a többiek meg ne hallják. Félt, hogy a Béka utánajön, vagy bejön Palkó, és megkérdi, hogy miért ment el - de senki sem jött be.

Nem jött be senki, mert a többiek is elszontyolodva üldögéltek a sziklán, gondolataikba merülve. Palkó végül meghúzta Öcsi fülét:

- Mit búsulsz, kenyeres? Nem hallottad, hogy vitorlás kalózon fogunk utazni? Képzeld el, nem közönséges kapitány leszel, hanem kalózkapitány.

De a kalózkapitány bánatos maradt.

- Butaság, hogy a Béka elmegy - motyogta. - Most, amikor megígérte, hogy fényképeket csinál... és különben is...

- El akarsz menni? - kérdezte Kari.

- El kell mennem - mondta a Béka.

HUSZONNEGYEDIK FEJEZET

Sürgős levél a Jó Barátoknak

- Jutka, alszol? - kérdezte a Béka, amikor egy óra múlva bejött a sátorba.

Jutka behunyta a szemét, úgy tett, mintha nem hallaná, és nem válaszolt.

- Jutka - mondta még egyszer a Béka, de amikor látta, hogy Jutka nem mozdul, csöndesen levetkőzött, lefeküdt, és eloltotta a villanyt.

Jutka most óvatosan kinyitotta a szemét, és figyelt. A Béka hánykolódott egy darabig, sóhajtott, azután egyenletesen szuszogni kezdett. Elaludt.

Jutka óvatosan kibújt a takaró alól. Felöltözve, szándálban feküdt az ágyban. Nesztelen léptekkel surrant a sátor ajtajáig, csöndesen félrehúzta a sátorlapot, és kimászott. Egyenesen a fiúk sátrához ment.

- Palkó, ébren vagytok még? - suttogta.

- Bejöhetsz.

A fiúk az asztal körül ültek és beszélgettek.

- Jó, hogy jössz - mondta Palkó -, nem tudtam beszólni érted, mert azt hittem, hogy a Béka ébren van még... Mi tudniillik róla tanácskozunk.

- Róla?

- Mert Kari úgy gondolja, hogy... persze, te nem szereted a Békát...

- Hogyhogy én nem szeretem? - kérdezte Jutka megdöbbenve. - Honnan veszitek ezt a számárságot?

Most a fiúk álmélkodtak.

- Hogy honnan? Tőled! Hát nem te sírtál egész évben, hogy a legundokabb az osztályban...

- Hogy azért nem mentél az oxigéneseikkel...

- Én? Hát nem ti mondtátok, hogy inkább el se jöjjünk a Balatonhoz, ha még egy ilyen nyafogó lányt kell hozni? Nem ti mondtátok, hogy...

- Nem mondtunk semmit. Mi nem is ismertük a Békát - vágott közbe Kari.

- Nem ismertétek, de...

- Erről akartok tanácskozni? - kérdezte Palkó.

- Nem - mondta Kari -, de az embert felháborítja az igazságtalanság.

- Úgy is van - mondta Jutka -, ha egyik percben mondanak valamit, és a másik percben letagadják...

- Röviden arról van szó - vette át a szót Palkó -, hogy nem akarjuk elengedni a Békát.

Jutka szíve nagyot dobbant.

- Öcsi szólott először, és azt kérte, írjunk a Jó Barátoknak. Ahol négyen nyaralunk, az ötödiknek is jut egy tányér leves. És a Béka nagyon jó pajtás.

- És őnélküle nem tudtuk volna kimenteni a vízből Csenki Jóskát - mondta Öcsi.

- És igenis, ér annyit, mint egy fiú - mondta Kari. - Hát te is beleegyezel, Jutka...

- Mibe?

- Hát már negyedszer mondjuk, csak nem figyelsz. Hogy írjunk egy közös levelet a Jó Barátoknak, hogy hadd maradjon velünk a Béka, és legyen velünk a tanévben is, ameddig csak akar... és tanuljon tovább ugyanabban az iskolában, ne kelljen neki szegénynek minden évben tovább vándorolnia...

- De hát már késő - tört ki Jutkából -, most már mit csinálunk a levéllel? Telefonálni kellene holnap reggel! De hátha apuka nincs benn a gyárban?

- Írjátok meg a levelet - mondta csöndesen Palkó -, a többit én vállalom.

A három gyerek leült és szorgalmasan körmölt.

Drága Jó Barátok!

Van egy nagyon nagy kérésünk! Szeretnénk, ha ötödik Bölcs Nyaralónak mindigre magunk közé vehetnénk a Békát. A Béka nagyon rendes és barátságos, és nincs anyukája, és nincs testvére, és megszerettük. Nem veszekedős és nagyon ügyes. És nagyon jól elférnek Jutkával a sátorban. Ugye, ne engedjük elmenni? Sürgős választ kérünk, és addig nem is megyünk motorozni, hanem itt maradunk az Ismeretlen Partokon.

*Kezeteket csókolják
a Bölcs Nyaralók.*

- Most mit csináljunk? - kérdezte Jutka.

- Tegyétek ezt a levelet egy borítékba, úgy ni, és ássátok el pontosan a mögé a kő mögé, amelyikre a parton a holdfény ráesik. És utána jöjjetek vissza.

- Ne, igazán! Ne bolondozz, Palkó - mondta Jutka.

- Nem bolondoztam, igazán nem. Megcsináljátok, amit mondtam, vagy sem?

- De igazán...

- De igazán!

- Én elásom! - kiáltotta Öcsi, és kirohant. Elkotort egy kis földet a holdsütötte kő mögött, és beletette a levelet.

Pár perc múlva visszajött.

- Elástam.

- Igen? Akkor mondd utánam:

*Szellőszárnyon, holdsugáron,
repülj levél, mint az álom,
repülj túl a nagy hegyen
és a válasz itt legyen.*

Öcsi nevetett, de utánamondta:

Szellőszárnyon...

- Jó. Most menj oda a válaszáért.

- Hová? - kérdezte meghökkenve Öcsi.

Palkó úgy tett, mintha erősen gondolkozna.

- A holdsütötte szikla... az kettő, négy, hat, nyolc... Tudod, hol nézd meg? Menj a Be Ne Lépj Oda sátor elé, ott találsz egy nagy követ, azt emeld fel, a többi a te dolgod.

De már erre Jutka is, Kari is kíváncsi lett. Loholtak Öcsi után a Be Ne Lépj Oda sátorhoz.

A bejárat előtt egy kődarab volt, a kő alatt levél.

- Palkó! Ezt... ezt nem értjük, ez képtelenség! - kiabáltak izgatottan.

- Mit nem értetek?

- Levél van itt.

- És miért nem értitek? Talán kínaiul van?

- Dehogyan. De hogy került ide?

Palkó titokzatosan mosolygott.

- Bontsátok fel.

A levél a Bölcs Nyaralóknak szólt, az Ismeretlen Partokra.

*Kívánságokkal egyetértünk, rendes gyerekek vagytok, ne veszekedjete, éljete jó egyet-
értésben a Békával, szeptemberben megbeszéljük a többit. Írjatok levelet Teri édesapjának is,
hogy látogasson meg titeket.*

Jó kirándulásokat kívánunk, ne egyetek mosatlan gyümölcsöt, és ne menjete a mély vízbe.

*Sokszor csókolnak
a Jó Barátok.*

- Ez varázslat - suttogta Öcsi elhaló hangon.

- Nem tudom megérteni - bámult maga elé Jutka.

- Palkó, hogyan csináltad? Ugye, előre elhoztad a levelet? - kérdezte Kari.

- Telhetetlenek vagytok - nevetett Palkó. - Motorozzunk, vitorlássunk, varázsoljak, és aztán még mindent magyarázzak is meg. Nekem elég volt ma utazni, az egyetemen vizsgázni. Juj, éjfél is elmúlt, hagyjatok végre aludni.

- Úgyis tudom, hogy magaddal hoztad a levelet - mondta Kari, de Öcsi mérgesen közbeszólt:

- Nem igaz! Saját kezemmel varázsoltam... senki más nem csinálta, csak én.

Jutka bement a sátorba.

- Kardas... alszol? - kérdezte suttogva.

Semmi válasz.

A Béka most már igazán aludt. Az asztal mellett állt a hátizsákja, összecsomagolva. És a karján aludt Éva baba. Fatime pedig ott feküdt Jutka párnáján.

HUSZONÖTÖDIK FEJEZET

Honnan tudták a felnőttek?

Szombat délelőtt Jutka és a Béka türelmetlenül ácsorgott az állomáson. A gyorsvonalat várták.

Közben mindenen nevettek, és butaságokat beszéltek összevissza, legalábbis Karinak ez volt a véleménye róluk. Mert Kari pár lépéssel odébb állt, és őszintén szólva, mérges volt a két lányra. Lekísérte őket az állomásra, és ahelyett, hogy boldogok lettek volna, jóformán rá se néztek. Jutka nem számít, persze, ő nem érdekes, de a Béka... A Béka nagyon helyes lány, ha az ember meggondolja, sokkal helyesebb, mint az a nyafka Tóth Kati, az álnok, akinek ő egész évben a számtan leckéket írta. A Békával lehetne beszélni közetekről, fényképnapytársról. De amióta elhatározták, hogy a Béka velük marad - mindig összebújnak Jutkával, és vihorásznak, mintha ő a világon se volna.

- Szervusztok - szólt oda dühösen -, én visszamegyek a táborba.

- Szervusz - mondják a lányok, és megint nevetgélnek. Semmi „miért nem maradsz?, hová mész?” - hagyják, hogy elmenjen.

Kari el is ment. Az állomáson megszólalt a jelzőharang, de a két lányt most még ez sem érdekelte, csak beszéltek és beszéltek...

- Az én anyukám, amikor még kislány volt, egyszer a barátnőjével felfedezett otthon egy üveg bort. Egy kicsit kóstoltak belőle, de megijedtek, hogy észreveszik, hát öntöttek helyette egy kis vizet. Aztán megint kóstoltak, és megint megtöltötték vízzel, aztán megint... és egész délután ittak belőle, úgyhogy mire este megjöttek a vendégek és nagymama behozta a borosüveget, hogy megkínálja őket, tiszta víz volt benne - mesélte Jutka.

- Az én apukám édesanyja Perecesen lakott - mesélte a Béka -, az egy régi bányásztelepülés, Diósgyőr közelében. Volt ott egy betemetett régi akna, és arról azt mesélték, hogy van ott egy alagút, amelyik elvezet...

- Gyorsvonal érkezik, a vágány mellett vigyázzunk! Gyorsvonal érkezik Budapest-Székesfehérvár felől a második vágányra. Kérem, a vágány mellett vigyázzunk!

- A vonat! - kiáltott fel Béka. - Gyere!

Izgatottan nézelődtek a sín mellett, a föld dobogott, remegett, a hatalmas mozdony prüszkölt.

- Ott van! Ott van! - kiabált Jutka. Az egyik peron nyitott ajtajából Éva néni integetett barátságosan.

A gyerekek odaszaladtak, és Éva néni nyakába borultak.

- Azt tetszett írni, hogy a családdal tetszik jönni!

- A férjem és a gyerekeim a másik vonattal utaztak Badacsonyba, téged, Teri, átviszlek hajón Füredre, oda jönnek eléd Marczallék - én pedig megyek tovább Badacsonyba. Hol vannak a csomagjaid, gyerekeim? Tizenegykor megy a hajónk.

- Éva néni, ne tessék haragudni, nem tudtam már értesítést küldeni, de én nem megyek...

- Hanem?

- Az úgy volt... - mondta Jutka, és ő is elakadt.

Éva néni halványan elmosolyodott.

- Hát akkor, te itt maradsz?

- Igen.

- Meddig?

- Mindig! - kiáltott közbe Jutka.

- Úgy. És mit mondjak Marczalléknak, a füredi állomáson?

- Hogy nagyon szépen köszönöm, és majd levélben külön megköszönöm, de azt hiszem, jobb nekem így...

- De azért elkísértek engem a hajóállomásra, nem? - kérdezte Éva néni.

- Ó, persze, boldogan!

- De nem tetszene egy kicsit bejönni hozzánk? Megmutatnánk a sátrakat meg a motorcsónakot.

- Én pedig lekésném a hajót. Nem. Legfeljebb megbeszélünk egy közös kirándulást.

Éva néni ott ment a két lány között, egyik karja Jutka vállán, másik a Békaén, és olyan jókedvű volt, olyan mosolygós, egy csöppet se haragudott, hogy ő most hiába jött ide, és hiába hajókázik keresztül a Balatonon.

Éva néninek mindent el lehetett mondani, azt is, hogy elmennek egy hétre dolgozni a gyümölcsösbe, azt is, hogy még egy betű sincs készen a nyári feladatból, és hogy már mindent elfelejtettek, amit tavaly tanultak...

- Nem baj - nevetett Éva néni -, nem fontos. Majd szeptemberben eszetekbe jut.

- A Béka velünk fog járni ezután is - mondta Jutka.

- Hát persze - felelte Éva néni.

- De úgy volt... - kezdte a Béka.

- Én tudtam, hogy nem mész el - mosolygott Éva néni.

- De hát honnan? - kérdezte Jutka.

Éva néni elkomolyodott, és megszorította a Jutka karját.

- Mert ismerlek téged, Jutka, és bíztam benned.

„Bennem? - akarta kérdezni Jutka. - Hiszen én azért nem mentem úttörőtáborba, és én még egy héttel ezelőtt is, amikor itt álltunk a vonathál...” - de hát ezt mégsem mondhatta el hangosan a Béka előtt!

- Tulajdonképpen úgy egyesével, külön-külön, ti nagyon rendes gyerekek vagytok - sóhajtott Éva néni. - Csak amikor az osztályban együtt üvöltöztök negyvenen... hát az egy kicsit sok. Persze, én se voltam különb gyerek.

- Nem? - kérdezte Jutka izgatottan.

- Nem bizony - felelte Éva néni. - Egyszer felmáztam a fiúkkal a fára, és annyi zöld barackot ettem össze, hogy a mentők vittek kórházba hidegleléssel...

Jutka és a Béka azt szeretne volna, ha ezer kilométer messze lett volna a móló a vasútállomástól. Sajnos azonban egészen közel volt. Csak átmentek a sorompón, a nádasnál letértek a köves útra, és már ott is voltak. A hajó benn volt már a kikötőben - most szálltak ki az emberek.

- Írjatok egy levelezőlapot, mielőtt átjöttök, hogy várjalak titeket! - mondta Éva néni. - És további jó vakációt!

Éva néni búcsút intett, felment a keskeny hajóhídon a fedélzetre, odajött a korláthoz, és onnan nevetett és integetett a gyerekeknek, mindaddig amíg a hajókürt fel nem bögött, és a szép hófehér hajó ki nem úszott a kikötőből. Még akkor is ott állt és integetett. Jutka és a Béka pedig még akkor is utána nézett, amikor már nem lehetett Éva nénit látni, csak egy pici kis fehér virág volt a messzi hajó...

- Menjünk - mondta Jutka, de csak állt.

- Most már rengeteg titkunk van - mondta a Béka.

- Igen. A babák, Kardas, Fatime, a tenger, és Éva néni története.

- És még sok lesz. Igaz?

- Igaz.

- Hát akkor menjünk, Jutka.

- Menjünk, Béka - mondta Jutka, de gyorsan kijavította: - Kardas.

A Béka előreszaladt a parton, és boldogan kiáltotta:

- Olyan jó a nyár!

.oOo.